Grote Atlas van de Verenigde Oost-Indische Compagnie
Comprehensive Atlas of the Dutch United East India Company

..... III Ceylon: kaarten, plattegronden en topografische tekeningen, 1590-1796
III Ceylon: maps, plans and topographical drawings, 1590-1796

..... De Oostkust / The East Coast

358 C.F. Reimer, 1787 :
Kaart, van den Mond der Binnenbaay van, Trinconomale [...].
Map, of the Mouth of the Inner Bay of, Trincomalee [...].

359 J.C. Toorzee, 1698 :
'T Fort Oostenburg.
The Fort of Oostenburg.

360 [Christiaan Pieter Boomgart, 1720] :
[Oostenburg, Dwars-in-de Weg en Compagnies Eiland].
[Oostenburg, Dwars-in-de-Weg and Company's Island].

360 [Baltus Jacobsz van Lier, ca./c. 1756] :
'T Fort Oostenburg.
The Fort of Oostenburg.

361 [Anoniem/Anonymous, 1755-1760] :
Oostenburg.

362 [Anoniem/Anonymous, 1770-1775] :
Plan Project van Oostenburg.
Project Plan of Oostenburg.

363 [Anoniem/Anonymous, 1770-1775] :
[Profieltekeningen voor de vernieuwing van het fort Oostenburg].
[Profile drawings for the renovation of the fort of Oostenburg].

363 W. Löwe, 1779 :
Plaan / van Oostenburg en de beneden werken, gedeeltelyk nog optebouwen.
Plan / of Oostenburg and the lower works, partially still to be completed.

364 C.F. Reimer, [1786] :
N:o 6 [...] / Project van de noodzaakelykste Ver- / andering en Vermeerdering der Forti- / ficatiën van 't Fort Oostenburg.
N:o 6 [...] / Project for the most necessary Alterations / and Extensions [to be carried out on] the / Defences of Fort Oostenburg.

365 C.F. Reimer, [1786] :
N:o 7 A. / Plan en Profiles van de / Batteriën, H: I: G: en derzelver / Souterreins, behoorende tot het / Fort, Oostenburg.
N:o 7 A. / Plan and Profiles of the / Batteries, H: I: G: and their / Basements, as part of the / Fort, Oostenburg.
N:o 7 B. / Plan van 't Regenbak en de Casamat, N. voor 120 Koppen.
N:o 7 B. / Plan of the Rainwater cistern and the Casemate, N. for 120 men.

365 C.F. Reimer, [1786] :
N:o 8. / Plan, van 't verbeterde Water: / pas, geprojecteeert voor 't Fort, Oostenburg.
N:o 8. / Plan of the improved Sea / battery, as projected for the Fort, Oostenburg.

366 [Anoniem/Anonymous, 1786] :
Plan van Oostenburg / Zo Als de werken en Gebouwen thans sijn.
Plan of Oostenburg / Such As the works and Buildings are at present.

366 [Anoniem/Anonymous], 1786 :
Plan / van het fort Ostenburg [...].
Plan / of the fort of Oostenburg [...].

367 De la Lustrière, 1787 :
Plan du Fort / d'Ostimbourg / Relatif aux Projets de 1787.
Plan van het Fort / Oostenburg / Behorend bij de Projecten van 1787.
Plan of the Fort of / Oostenburg / Relating to the Projects of 1787.

367 [Anoniem/Anonymous, 1787] :
[Plan d'Ostimbourg Relatif au Projet de M:r Reimer].
[Plan van Oostenburg Behorend bij het Project van de Heer Reimer].
[Plan of Oostenburg Relating to the Project of Mr. Reimer].

368-369 De la Lustrière, 1787 :
Plan du Fort / d'Ostimbourg / Relatif au Projet de 1787.
Plan van het Fort / Oostenburg / Behorend bij het Project van 1787.
Plan of the Fort of / Oostenburg / Relating to the Project of 1787.

368-369 De la Lustrière, 1787 :
[Lengteprofiel van Oostenburg langs de lijn A-g in het projectplan van 1787].
[Longitudinal profile of Oostenburg according to the line A-g in the project plan of 1787].

370 [De la Lustrière, De la Goupillière, 1787] :
[Dwarsprofielen van Oostenburg langs de lijnen I-K en L-M in het projectplan van 1787].
[Transverse profiles of Oostenburg according to the lines I-K and L-M in the project plan of 1787].

Deel 5.3 / Part 5.3

371 [De la Lustrière, De la Goupillière, 1787] :
[Dwarsprofielen van Oostenburg langs de lijnen C-D, G-H en E-F in het projectplan van 1787].
[Transverse profiles of Oostenburg according to the lines C-D, G-H, and E-F in the project plan of 1787].

370-371 D.C. Belecke, 1790 :
Situatie-plan / van het Fort / Oostenburg, / getrokken uyt twee differente plans, opge / nomen in de Iaaren 1789 en 1790 door den onderget:.
Situation plan / of the Fort / Oostenburg, / compiled from two different plans, surveyed / in the Years 1789 and 1790 by the undersigned.

372 G.E. Schenck, [1790] :
Algemeen-Plan / der Verbeeteringen aan de Vestingwerken, van / Oostenburg [...].
General Plan / for the Improvements to the Fortifications, of / Oostenburg [...].

372 C.F. Reimer, [1790] :
Speciaal Plans / en Profils voor Oostenburg [...].
Special Plans / and Profiles for Oostenburg [...].

373 G.E. Schenck, [1790] :
Fig: 13. / Coupe van den Cavalier EF; volgens de Lyn G:H.
Fig: 13. / Cross-section of the Cavalier EF; according to the Line G:H.

374 Cornelis Keijser, Jan Stipperdt, Manuel van Ceulen, 1671 :
Venloos Baay.
Venloos [Vandeloos] Bay.

374 J.A. Sommer, 1763 :
Caarte / van de Venloose Baaij / en / Het Revier van Nadoeree [...].
Chart / of Venloos [Vandeloos] Bay / and / The River of Nadure [...].

375 J.Z. Nauwman, 1763 :
Venloos ; Baaij / aan de Zuijd Kust van het Eijlandt, / Ceylon [...].
Venloos [Vandeloos] ; Bay / on the South Coast of the Island, / Ceylon [...].

375 [Anoniem/Anonymous, ca./c. 1628] :
Batecalou.
Batticaloa.

376 [Anoniem/Anonymous, ca./c. 1721] :
[Situatiekaart van Batticaloa en naaste omgeving].
[Situation map of Batticaloa and immediate environs].

376 J.C. Toorzee, 1698 :
'T Fort Batticaloa.
The Fort of Batticaloa.

377 [Anoniem/Anonymous, ca./c. 1721] :
Plaan / van het fort / en cituatie / op / Baticaloa.
Plan / of the fort / and situation / at / Batticaloa.

377 [Christiaan Pieter Boomgart, 1720] :
Batticaloa / van de Noord-Zeijde aan te sien.
Batticaloa / as seen from the North.

378 J. Stevensz, 1721 :
Plattegrond van de / Fortresse / Batticaloa.
Ground-plan of the / Fort of / Batticaloa.

378 [Christiaan Pieter Boomgart, 1720] :
Lijfteeckeningh van / Batticaloa.
Elevation plan of / Batticaloa.

379 [Johannes Vingboons, ca./c. 1665] :
Batacalo.
Batticaloa.

379 [Christiaan Pieter Boomgart, 1720] :
Standteeckeningh / van het fortje / Batticaloa / van de Westzijde.
Elevation drawing / of the fort of / Batticaloa / from the West.

380 C.P. Boomgart, [1719] :
Grondteeckeningh van / Baticaloa.
Ground-plan of / Batticaloa.

380 [Christiaan Pieter Boomgart, 1719] :
Aftijkening van de Bolwerken Haarlem en Amsterdam, / mitsgaders de NO: Gordijn, dienende om de scheuren in gemelte bolwerken te verthonen.
Depiction of the Bulwarks of Haarlem and Amsterdam, / including the NE: Curtain Wall, serving to show the cracks in the bulwarks mentioned.

381 J.Z. Nauwm:, 1763 :
Aan de Oost Cust van het Eijlandt / Cijlon / omtrent Baticalo.
On the East Coast of the Island of / Ceylon / near Batticaloa.

IV Ceylon

Rob van Diessen
Bert Nelemans

Atlas Maior
nationaalarchief
Universiteit Utrecht
Faculteit Geowetenschappen
KNAG

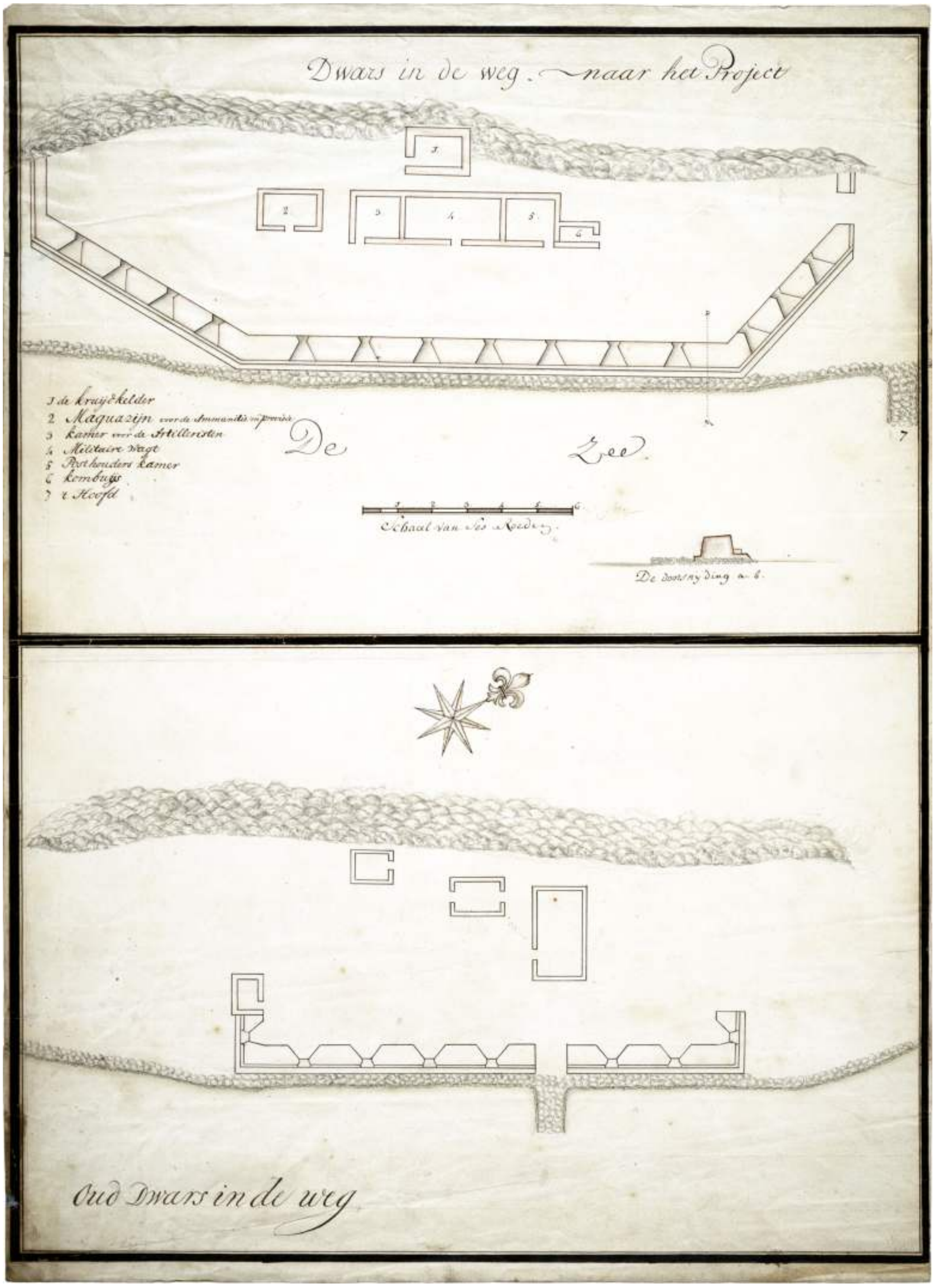
Dwars in de weg. — naar het Project
1 de kruijtkelder
2 Maguazijn voor de Ammunitie en provisie
3 Kamer voor de Artilleristen
4 Militaire Wagt
5 Posthouders Kamer
6 Kombuijs
7 't Hoofd
De Zee.
Schaal van Ses Roeden.
De doorsny ding a. b.
Oud Dwars in de weg

2de. Aan de Top het 3 schijfs schoot geijn Blok en Looper van de Zephir op de Balk 3 Enkelde fokke en groot Schoots Blokken.
Schjorrings van de loefbalken 2 fokke halsen 1 dito schoot voor Twee groote halsen en een dito Schoot agter.
Sjorrings der Caapstanders 2 groote halsen 1 fokke dito en een boegreep.
Schjorrings van de Beddings 2 Nieuwe foke Schoote 1 paardelijn en 2 fokke en groote Cardeels.
Stutte. Een Voorsteng aan de fokke mast aan dezelve 2 lijzijes Spieren genaayd de naayings der Stutten zijn 1 fokke Cardeel en een Voorstenge Wind reeps looper.
Groote mast Stutte 1 groote Steng en een stuk waarloos hout. De naaying Zijn de Loopers des groote Cardeels en grootstenge Windreeps Blokken.

De zeer gedetailleerde en uitvoerig geannoteerde plattegrond van de kielplaats aan de oostkant van het Compagnies Eiland op blad 356, met tekeningen van enkele hulpmiddelen ter plaatse en van de verrichte reparatie, is vervaardigd gedurende de aanwezigheid in Trincomalee van de Militaire Commissie in 1790, toen hier het fregat *Zephir* 'gekield' werd. Het originele blad is afkomstig uit het archief van nagelaten papieren van Jacob Pieter van Braam (4.BRF), oud-commandeur van het Landseskader in Oost-Indië, in het Nationaal Archief. Een later verzoek van het Ceylonese gouvernement om een volwaardige kielwerf op het Compagnies Eiland te mogen aanleggen, naar het voorbeeld van het werfeiland Onrust in de baai van Batavia, werd in 1794 door de Hoge Regering afgewezen.

The very detailed and extensively annotated ground-plan on sheet 356 showing the careening yard (*kielplaats*) on the eastern side of the Company's Island, with drawings of various pieces of equipment there and the repair done, was made during the Military Commission's presence in Trincomalee in 1790, when the frigate *Zephir* was being careened. The original sheet comes from the archive of papers left by Jacob Pieter van Braam (4.BRF), former Commander of the Home Fleet Squadron in the East Indies, in the Netherlands National Archives. A later request by the Ceylon Government to be allowed to set up a fully-fledged shipyard on Company's Island, on the model of the shipyard island of *Onrust* in the bay of Batavia, was rejected by the High Government in 1794.

blad / sheet 357:

Nationaal Archief, 4.VEL 1045.

[Anoniem, 1755-1760] :
[Anonymous, 1755-1760] :

Dwars in de weg naar het Project.

Dwars-in-de-Weg according to the Project.

Oud Dwars in de weg.

Old Dwars-in-de-Weg.

Schaalstok van Ses Roeden = [ca. 1 : 210].
Scale-bar of *Ses Roeden* = [approximately 1 : 210].

2 kaarten + 1 profiel : ms op papier, gekleurd, 65,5 x 47,5 cm.
2 maps + 1 profile : ms on paper, coloured, 65.5 x 47.5 cm.

Oriëntatie: het noorden is rechtsboven.
Orientation: north is upper right.

Verklaringen: [linksboven] een legenda bij de nummers 1 t/m 7 :
Explanations: [upper left] a key to the numbers 1 to 7 :

1. De kruijtkelder.
2. Maguazijn voor de Ammunitie en provisie.
3. Kamer voor de Artilleristen.
4. Militaire wagt.
5. Posthouders kamer.
6. Kombuijs.
7. 'T Hoofd.

Dwars-in-de-Weg (Little Sober Island). De kleine zeebatterij op het eilandje Dwars-in-de Weg, nu Little Sober Island, in de doorvaart tussen het fort Oostenburg en het Compagnies Eiland dateerde van kort na de verdrijving van de Fransen uit de baai van Trincomalee door Rijklof van Goens de oude in 1672 en komt ook al voor op de kaart van Jan Christiaensz Toorzee uit 1687 op blad 317. Ter onderscheiding van de oude Franse batterij op Compagnies Eiland werd de positie op Dwars-in-de-Weg op kaarten doorgaans aangeduid als de 'Hollandse Waterpas', bijvoorbeeld op het aanzicht in vogelvlucht door Christiaan Pieter Boomgart uit 1720 op blad 360 boven. De hier gereproduceerde anonieme kaart, die in stijl geheel overeenkomt met het eerste projectplan voor de uitbreiding van Oostenburg op blad 361 boven en met het plan tot verbetering van het hoofdfort van Trincomalee op blad 336, kan op grond daarvan gedateerd worden in de jaren kort voor 1760 en misschien toegeschreven aan de landmeter Jan Abraham Sommer. Voor zover bekend heeft de voorgestelde modernisering van de batterij toen niet plaatsgevonden; wel werd in 1757 tegenover Oostenburg aan de overzijde van de Palissaadsbaai de Nieuwe Batterij aangelegd, waarvan helaas geen plan beschikbaar is. Na de Engelse en Franse bezetting van Trincomalee werd de toen verwoeste batterij op Dwars-in-de-Weg niet opnieuw in gebruik genomen.

Dwars-in-de-Weg (Little Sober Island). The small sea battery on the island of *Dwars-in-de-Weg* (Right-in-the-Way, now Little Sober Island) in the passage between the fort of Oostenburg and the Company's Island dated from shortly after the French were driven out of bay of Trincomalee by Rijklof van Goens Sr. in 1672 and also occurs on Jan Christiaensz Toorzee's map from 1687 on sheet 317. In order to distinguish it from the old French battery on Company's Island, the site on *Dwars-in-de-Weg* was generally marked as the *Hollandse Waterpas* on maps, for example in the view in bird's-eye perspective by Christiaan Pieter Boomgart from 1720 on sheet 360 above. The anonymous map reproduced here, which in style agrees completely with the first project plan for extending Oostenburg on sheet 361 above and with the plan for improving the main fort of Trincomalee on sheet 336, may on these grounds be dated to the years shortly before 1760, and can perhaps be attributed to Jan Abraham Sommer. As far as is known, the proposed modernization of the battery did not take place, but the New Battery was built opposite Oostenburg on the other side of *Palissaads Baai* (Nicholson's Cove) in 1757, although unfortunately no plan of this is available. After the English and French occupations of Trincomalee the then ruined battery on *Dwars-in-de-Weg* was not used again.

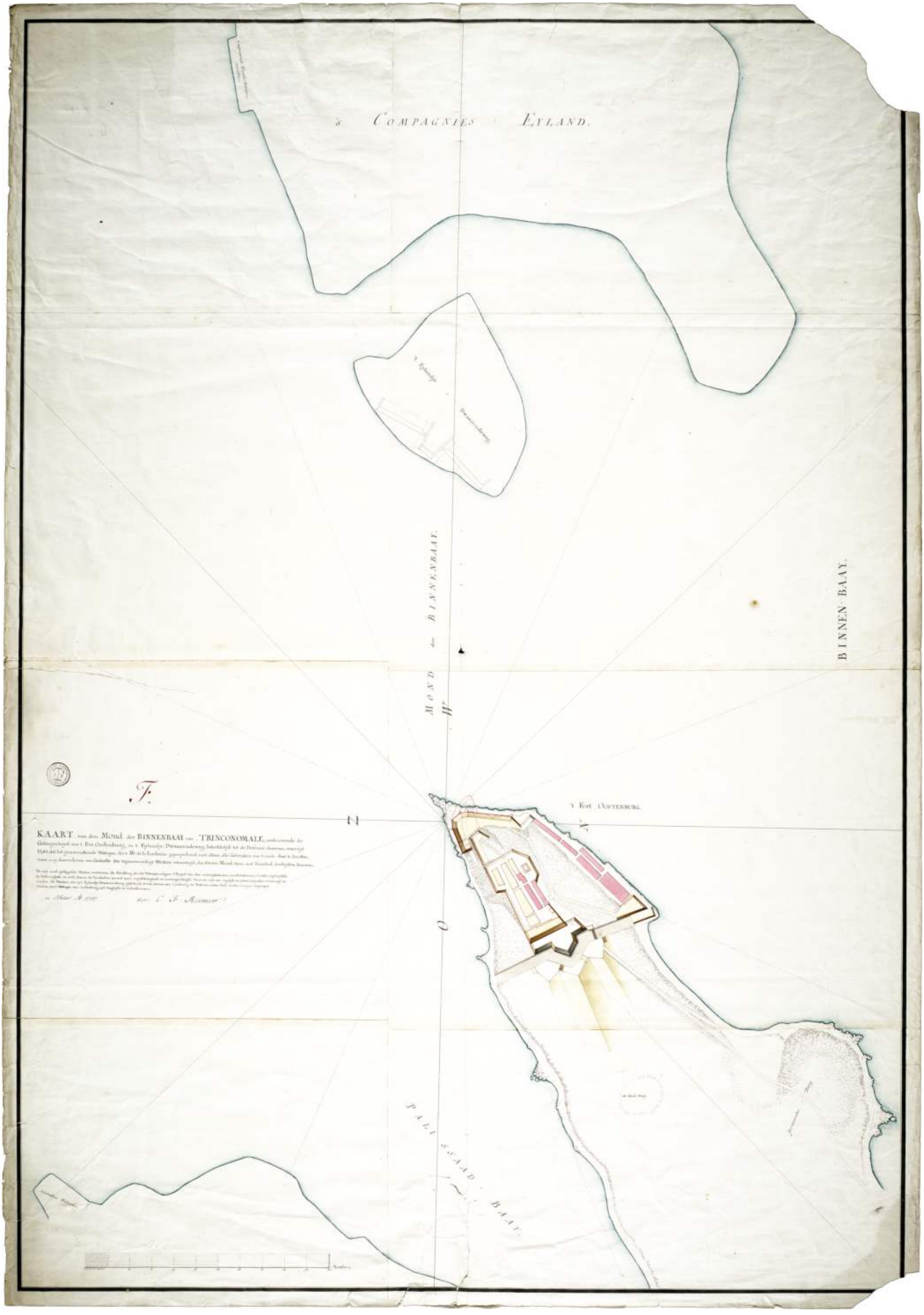
's COMPAGNIES EYLAND.
't Blauwe
Passendam
MOND der BINNENBAAY.
BINNEN-BAAY.
F.
KAART van den Mond der BINNENBAAI van TRINCONOMALE, waarbenevens de Gelegenheyd van 't Fort Ouwerkerk, en 't Eylandje Pernambouw beschreven is
't Fort OUTENBURG.
PALLESTAAD BAAY.

blad / sheet 358:

Nationaal Archief, 4.VEL 245.

In October A:o 1787 door C:F: Reimer :
In October A:o 1787 by C:F: Reimer :

Kaart, van den Mond der Binnenbaay van, Trinconomale […].

Map, of the Mouth of the Inner Bay of, Trincomalee […].

Schaalstok van 100 Roeden = [ca. 1 : 1.685].
Scale-bar of *100 Roeden* = [approximately 1 : 1,685].

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 129 x 90,5 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 129 x 90.5 cm.

Oriëntatie: het noorden is rechts.
Orientation: north is right.

Verklaringen: [linksonder] vervolg van de titel en een beschrijving :
Explanations: [lower left] continuation of the title and a description :

Aantoonende de / Geleegenheyd van 't Fort Oostenburg, en 't Eylandje, Dwaarsindeweg, betrekkelyk tot de defensie daarvan; waaruyt / blykt dat het gecasematteerde Waterpas, door M:r de la Lustrière geprojecteerd, niet alleen alle Gebreeken van 't oude staat te bezitten; / maar nog daarboven een gedeelte der tegenswoordige Werken vernietigd, die deezen Mond, tans, met Voordeel, bestryken kunnen.

De met rood gestippelde Werken, vertoonen de Schikking, die dit Waterpas, volgens 't Project van den ondergetekenden zoude bekomen; 't welk, ongewtyfeld de best mooglyke is; mits daarin de Voordeelen, zoowel van 't ongedwongenst en meenigvuldigst Vuur, alsook van ongelyk mindere Onkosten, vereenigd te vinden. De Werken, die op 't Eylandje Dwaarsindeweg geteekend te zien, toonen aan, hoedanig de Batteriën aldaar, best zouden moogen begreepen werden, om 't Waterpas van Oostenburg, op 't kragtigst te ondersteunen.

Oostenburg (Ostenburg). Als inleidende situatiekaart voor Oostenburg, het tweede fort van Trincomalee gelegen aan de toegang tot de Binnenbaai, is hier een in Batavia gemaakte overzichtskaart van Carl Friedrich Reimer uit oktober 1787 gereproduceerd. In de annotatie levert hij op zijn bekende wijze scherpe kritiek op de aan hem voorgelegde projectplannen voor de versterking van Oostenburg van de Franse militair ingenieurs De la Lustrière en De la Goupillière, die in deze atlas zijn gereproduceerd op de bladen 367-371. De kaart laat tevens zien dat op Dwars-in-de-Weg toen geen batterij meer aanwezig was, maar aan de zuidkant van Compagnies Eiland maakt Reimer nog wel melding van 't zoogenaamde Fransche Waterpas, vervallen'. Op Dwars-in-de-Weg en bij Oostenburg heeft hij zijn eigen voorstellen voor de versterking van deze strategische locaties gestippeld ingetekend, naar zijn mening 'ongetwyfeld de best mooglyke' (bladen 364-365). Het voornaamste probleem waarmee de vestingbouwkundigen hier te maken kregen, was de omstandigheid dat de beide hoofdbatterijen bij een conventioneel ontwerp, met de brede zijden naar de doorgang gekeerd, door de enigszins ongelukkige eerdere plaatsing van deze versterkingen vol in elkaars schootsveld zouden liggen. In Reimers ontwerpen zouden ze evenwel zo aangelegd worden dat de grootste gecombineerde vuurkracht bereikt werd op een punt iets zuidelijk van de doorvaart, zonder gevaar van schade over en weer door het eigen geschut. Het Nationaal Archief bezit een vrijwel identieke kaart van Reimer onder inventarisnummer 4.VEL 1038.

(Deel/Vol. I: *Atlas Isaak de Graaf/Atlas Amsterdam*, I-23l IV).

blad / sheet 359:

Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde, H 47 kaart/map 13.

Tricoenmale den 10:en Julij A:o 1698. J:C: Toorzee, Ingenieur :
Trincomalee the 10th of July A:o 1698. J:C: Toorzee, Engineer :

't Fort Oostenburg.

The Fort of Oostenburg.

Schaalstok van 60 R. Roeden = [ca. 1 : 1.590].
Scale-bar of *60 R. Roeden* = [approximately 1 : 1,590].

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 32,5 x 44 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 32.5 x 44 cm.

Oriëntatie: het noorden is rechtsboven.
Orientation: north is upper right.

Verklaringen: [linksboven] een beschrijving, als vervolg op de titel :
Explanations: [upper left] a decription, in continuation of the title :

Gelegen Beoosten de mond of inzeijling van de Tricoenmaleese Binnenbaaij, Boven op de top van Een Steijlen Berg, wiens kruijn uitmakende de Binnen grond van 't Fortje 154 Rijnlandse voeten boven 't Zeewater verheven legt.

[linksboven] een legenda bij de letters A t/m K :
[upper left] a key to the letters A to K :

A. Is een Steene Borstweering 12 v:t breed, Besluijtende voorsz: binnen grond; wiens inwendig hoogte is 2 voeten; waar op gelegen heeft 3½ v:t steenagtig aarde, nu meerendeels door ouderdom en sware slag regens vervallen. De buijten hoogte loopt docerende aan de steijlte des bergs te niet. Binnen dit werk staan de Muuragien van twee huijsen nog onbeschadigt, dog de daken en verdere houtwerken zijn vergaan.
B. Twee halve puntjes, wiens gronden 8 voeten lager leggen als de boven vlakte voorn:t haar muuren zijn 6 v:t breed; inwendig; sonder borstweering 3 v:t hoog; verliesen sig docerende nederwaerts 13 voeten.
C. Twee steene fondamenten 12 voeten breed aangelegt 10 v:t beneden B.
D. Maniere van een gragt in steen uijtgehouwen, ongevaer 12 v:t diep en 48 voeten breed.
E. Een hoogte, ten deele met de spijs uijt voorsz: gragt op geworpen en tot een kat geprojecteert, om oostwaerts over de top des bergs te Commanderen.
F. Muuragie van loose klippen, onder stuttende in de front op gem:te hoogte E.
G. Een waterput, na dewelcke men afmoet gaan langs de bogtige weg met geel afgeset.
H. Een steijl op gaande weg, waerlangs men het Canon en andere sware goederen na boven plag te trecken.
I. Een uijtsteekende hoek des bergs, bestaande in een soort van allebast steen.
K. Een plaats 4 voeten hooger als 't gemeene Zeewater; ten deele verbreed en aangevult; met steenen van de voorn: hoogte afgebroken; waar op voor desen is geplant geweest 6 ijsere 12 ponders dog sonder borstweering of eenige bedecking.

Van de hoek K westwaerts 120 roeden, legt 't waterpas op 't Eijland dwers in de weg; tusschen beijden is de Regte in Zeijling van de binnen baaij op het diepste 22 vademen.
Van deselve hoek K. tot de hoek van Comp:s Eijland; ('t welk voor bij dwers in de weg legt) is 220 roeden van meer gemelte hoek na 't Zuijdwesten; tot aan de hoek van klippenburg, is een distantie van 350 r. Tusschen dese twee hoecken moeten alle vaartuijgen Passeeren die de wil na de binnen baaij hebben; 't zij deselve tusschen oostenburg en dwers in de weg: tusschen dwers in de weg en Comp:s Eijland; of tusschen laatst gen: Eijland en de vaste wal meijnen door te zeijlen; dog mogen klippenburg, mits de vuijle gronden, niet te na komen.

In de beschrijving bij deze plattegrond van Oostenburg uit het verslag van de inspectiereis van gouverneur Gerrit de Heere in 1698 maakt Jan Christiaensz Toorzee al melding van de vervallen staat van het fort Oostenburg, dat toen nog maar zo'n vijftien jaar oud was. In de oorspronkelijke vorm bestond de sterkte alleen uit een klein artilleriefort boven op de steile, ca. 50 meter hoge rotskaap aan de oostzijde van de doorvaart naar de Binnenbaai, zoals hier getekend door Toorzee. In de achttiende eeuw zijn herhaaldelijk ontwerpen gepresenteerd voor de uitbreiding van Oostenburg met een waterpas, dus een batterij iets boven zeeniveau, waartoe na afloop van de oorlog met Kandy definitief werd besloten door gouverneur Iman Willem Falck; de volgende bladen bieden een overzicht van de diverse plannen. Het zou uiteindelijk echter tot omstreeks 1780 duren voor die werken zo ver waren voltooid dat het fort in een redelijke staat van verdediging verkeerde. Na afloop van de Engelse en Franse bezetting in de jaren 1782-1784 volgden opnieuw voorstellen voor uitbreiding en modernisering van Oostenburg, als laatste die van Carl Friedrich Reimer voor de Militaire Commissie in 1790, die echter niet meer zijn uitgevoerd.

In his description with this ground-plan of Oostenburg taken from the report on the tour of inspection by Governor Gerrit De Heere in 1698, Jan Christiaensz Toorzee already mentions the decayed state of the fort of Oostenburg, which was then only about fifteen years old. In its original form it consisted of only a small artillery fort at the top of the steep, 50 metre high, rocky cape on the eastern side of the passage into the Inner Bay, as Toorzee has drawn here. In the eighteenth century designs were repeatedly presented for extending Oostenburg with a *waterpas*, a battery just above sea-level, and Governor Iman Willem Falck decided on this definitely after the war with Kandy; the following sheets offer a survey of the various plans. It would however not be until around 1780 before these works were far enough advanced for the fort to be in a reasonable state of defence. Following the English and French occupations in the period 1782-1784, several new proposals for the expansion and moderization of Oostenburg were put forward, the last one being by Carl Friedrich Reimer for the Military Commission in 1790, but none of these were implemented.

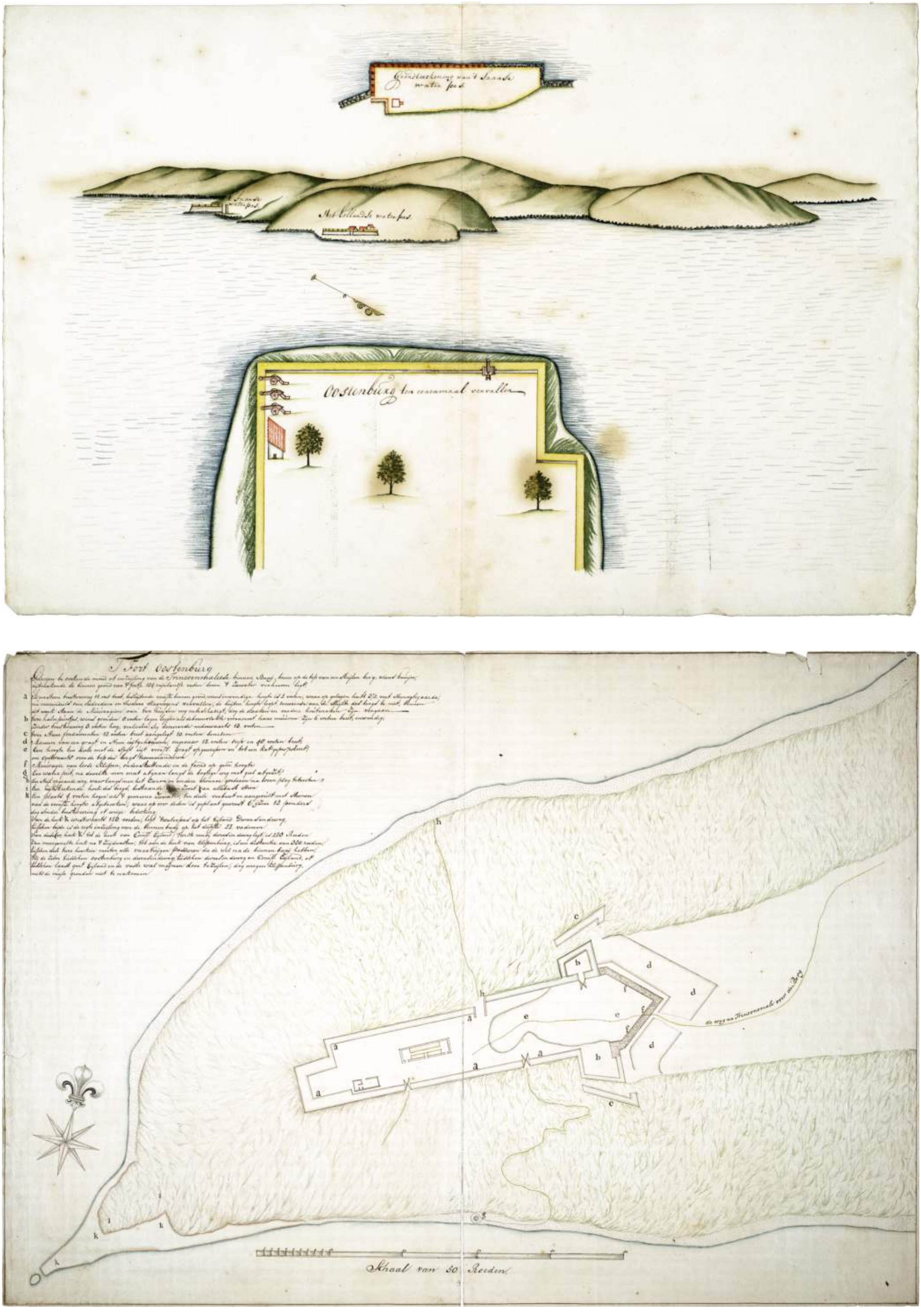
Oostenburg
h
c
b
d
f
e
a
g
i
k
Schaal van 50 Reeden

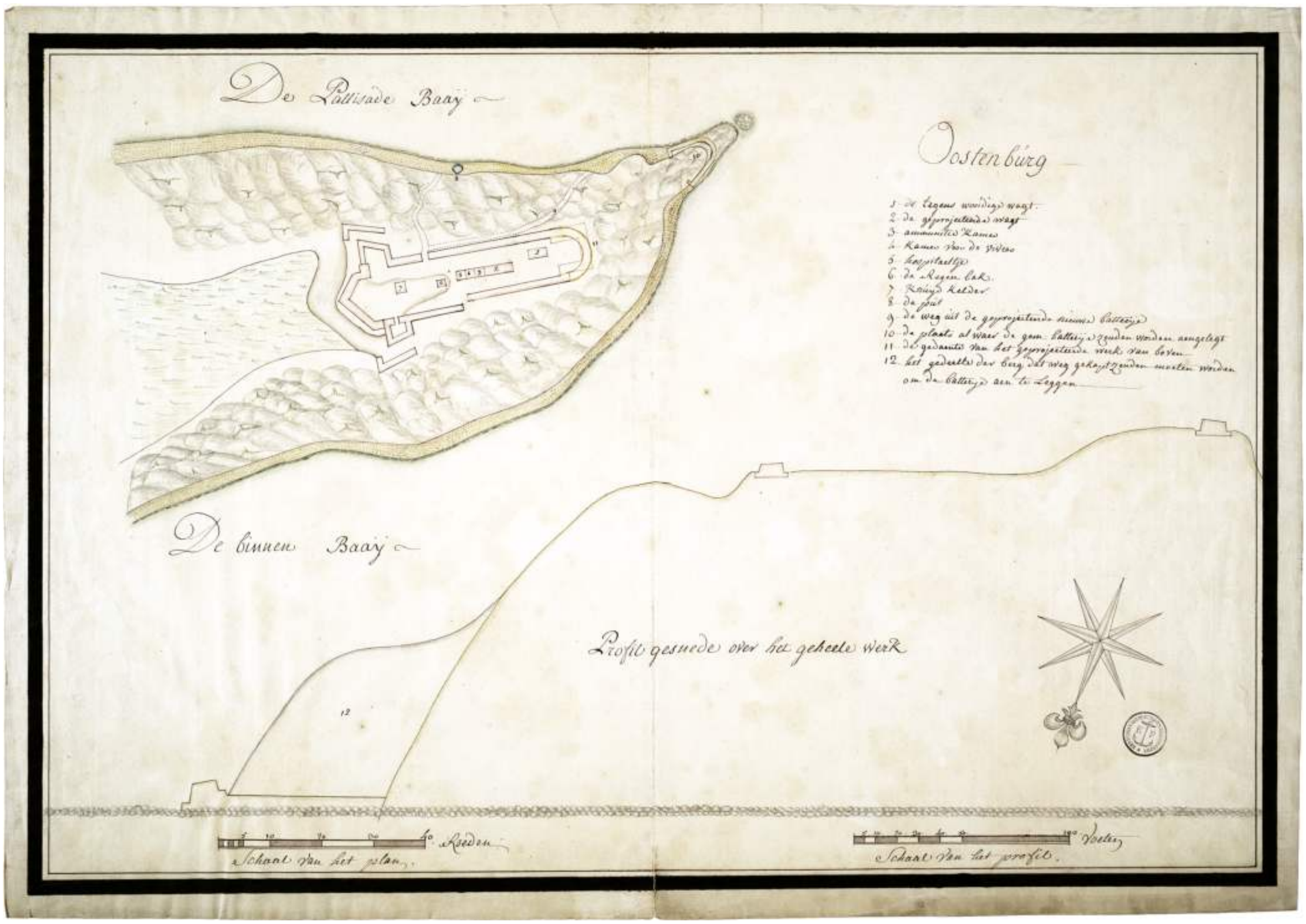
De Pallisade Baay
De binnen Baay
Oostenburg
1 De tegens woordige wagt.
2 De geprojecteerde wagt
3 ammunitie Kamer
4 Kamer Voor de Vivres
5 hospitaaltje
6 De Regen bak.
7 Kruijd Kelder
8 De put
9 De weg uit de geprojecteerde nieuwe batterije
10 De plaats al waer De gem: batterije zouden worden aangelegt
11 De gedaante van het geprojecteerde werk van boven
12 het gedeelte des berg dat weg gekapt zouden moeten worden om de batterije aen te Leggen
Profil gesneede over het geheele werk
12
Schaal Van het plan.
Roeden
Schaal Van het profil.
Voeten

blad 360 boven / sheet 360 above:

Nationaal Archief, 4.VELH 344 kaart/map 10.

[Christiaan Pieter Boomgart, 1720] :

[Oostenburg, Dwars-in-deWeg en Compagnies Eiland].

[Oostenburg, Dwars-in-de-Weg and Company's Island].

Schaal: niet aangegeven.
Scale: not indicated.

2 kaarten waarvan 1 met aanzicht in vogelvlucht + 1 profiel : ms op papier, gekleurd, 36 x 53 cm.
2 maps, 1 with a bird's-eye view + 1 profile : ms on paper, coloured, 36 x 53 cm.

Oriëntatie: het noorden is rechtsonder.
Orientation: north is lower right.

Christiaan Pieter Boomgarts kaart met aanzicht in vogelvlucht naar het zuidwesten toont de passage naar de Binnenbaai (rechts) tussen Oostenburg (vooraan, 'ten eenenmaal vervallen') en Dwars-in-de-Weg ('hollandse waterpas') plus het Compagnies Eiland (geheel achter, 'franse waterpas') omstreeks 1720, naar aanleiding van de inspectiereis ter plaatse van gouverneur Isaac Augustijn Rumpf. De nauwere doorvaart tussen Dwars-in-de-Weg en het Compagnies Eiland leidde naar de eerder beschreven 'kielplaats', die op de tekening echter verscholen ligt achter Dwars-in-de-Weg. Het plattegrondje bovenaan is van de oude Franse zeebatterij op Compagnies Eiland. Het Nationaal Archief bezit nagenoeg identieke versies van deze tekening in de kopieverslagen onder inventarisnummers 1.04.02 1921 (kaart 3) en 1.11.01.01 600 (kaart 11).

Christiaan Pieter Boomgart's map with a view in bird's-eye perspective looking to the south-west shows the passage into the Inner Bay (right) between Oostenburg (in the foreground, *ten eenenmaal vervallen* – totally ruined) and *Dwars-in-de-Weg* (*hollandse waterpas* – Dutch sea-level battery) plus the Company's Island (at the very back, *franse waterpas* – French sea-level battery) around 1720, in connection with the tour of inspection there by Governor Isaac Augustijn Rumpf. The narrower passage between *Dwars-in-de-Weg* and the Company's Island led to the careening yard described earlier, which in the drawing is hidden behind *Dwars-in-de-Weg*. The little ground-plan at the top is of the old French battery on Company's Island. The Netherlands National Archives hold almost identical versions of this drawing in the duplicate reports with numbers 1.04.02 1921 (map 3) and 1.11.01.01 600 (map 11).

blad 360 onder / sheet 360 below:

Nationaal Archief, 4.MIKO W30.

[Baltus Jacobsz van Lier, toegeschreven, ca. 1756] :
[Baltus Jacobsz van Lier, attributed, c. 1756] :

't Fort Oostenburg.

The Fort of Oostenburg.

Schaalstok van 50 Roeden = [ca. 1 : 630].
Scale-bar of *50 Roeden* = [approximately 1 : 630].

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 53 x 75 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 53 x 75 cm.

Oriëntatie: het noorden is boven.
Orientation: north is up.

Verklaringen: [linksboven] een beschrijving, als vervolg op de titel :
Explanations: [upper left] a description, in continuation of the title :

Gelegen be oosten de mond of inzeijling van de Trincoenmaleese binnen baaij, boven op de top van een steijlen berg, wiens kruijn uijtmakende de binnen grond van 't fortje 154 reijnlandse voeten boven 't Zeewater verheven legt.

[linksboven] een legenda bij de letters a t/m k :
[upper left] a key to the letters a to k :

a. Is een steene borstweering 12. voet breet, besluijtende voorsz: binnen grond, wiens inwendig hoogte is 2 voeten, waar op gelegen heeft 3½. voet steenagtig aarde, nu meerendeels door ouderdom en swaare slagreegens vervallen, de buijten hoogte loopt doceerende aan de steijlte des bergs te niet, Binnen dit werk staan de Muuragien van twee huijsen nog onbeschadigt, dog de daaken en verdere houtwerken zijn vergaan.
b. Twee halve puntjes, wiens gronden 8. voeten lager leggen als de bovenvlakte voornoemt haar muuren zijn 6: voeten breed; inwendig; zonder borstweering 3. voeten hoog; verliesen sig doceerende nederwaarts 13. voeten.
c. Twee steene fondamenten 12. voeten breet aangelegt 10. voeten beneden [b].
d. Maniere van een gragt in steen uijtgehouwen, ongevaar 12. voeten diep en 48. voeten breet.
e. Een hoogte ten deele met de spijs uijt voorsz: gragt opgeworpen en tot een kat geprojecteert; om oostwaarts over de top des bergs te kommandeeren.
f. Muuragie van loose klippen, onder stuttende in de frond op gem: hoogte [e].
g. Een waterput, na dewelcke men moet afgaan langs de bogtige weg met geel afgezet.
h. Een steijl opgaande weg, waarlangs men het Canon en andere swaare goederen na boven plag tetrecken.
i. Een uijtsteekende hoek des bergs, bestaande in een zoort van allebast steen.
k. Een plaats 4. voeten hooger als 't gemeene Zeewater, ten deele verbreet en aangevult met steenen van de voorsz: hoogte afgebrooken; waar op voor desen is geplant geweest 6: ijsere 12: ponders dog sonder borstweering of eenige bedecking.
Van de hoek k. westwaerts 120. roeden, legt 't waterpas op 't Eijland Dwars in de weg, tusschen beijde is de Regte inzeijling van de binnen baaij op het diepste 22. vademen.
Van deselve hoek k. tot de hoek van Comp:s Eijland ('t welk voor bij dwars in de weg legt) is 220. Roeden van meergemelte hoek na 't Zuijdwesten, tot aan de hoek van klippenburg, is een distantie van 350. roeden, tusschen dese twee hoecken moeten alle vaartuijgen passeeren die de wil na de binnen baaij hebben; 't zij de zelve tusschen oostenburg en dwarsindeweg: tusschen dwarsindeweg en Comp:s Eijland, of tusschen laatst gen:t Eijland en de vaste wal meijnen door te zeijlen; dog mogen klippenburg, mits de vuijle gronden, niet te na komen.

Verklaringen: [rechtsboven] een legenda bij de nummers 1 t/m 12 :
Explanations: [upper right] a key to the numbers 1 to 12 :

1. De tegens woordige wagt.
2. De geprojecteerde wagt.
3. Ammunitie kamer.
4. Kamer voor de vivres.
5. Hospitaaltje.
6. De Regen bak.
7. Kruijd kelder.
8. De put.
9. De weg uit de geprojecteerde nieuwe batterije.
10. De plaats alwaer de gem: batterije zouden worden aangelegt.
11. De gedaante van het geprojecteerde werk van boven.
12. Het gedeelte des berg dat weg gekapt zouden moeten worden om de batterije aen te leggen.

De kaart van Oostenburg door – vermoedelijk – Baltus Jacobsz van Lier (zie de andere kaarten uit dezelfde serie op de bladen 312, 323, 324 en 334) uit omstreeks 1756 is opnieuw een nauwgezette kopie van een bijna zestig jaar ouder voorbeeld van Jan Christiaensz Toorzee, namelijk diens kaart uit het verslag van de inpectiereis van gouverneur Gerrit de Heere in 1698 op blad 359.

The map of Oostenburg by – presumably – Baltus Jacobsz van Lier (see the other maps from the same series on sheets 312, 323, 324 and 334) from about 1756 is once more a meticulous copy of an almost sixty years older model by Jan Christiaensz Toorzee, namely his map from the report of Governor Gerrit de Heere's tour of inspection in 1698 on sheet 359.

De eerste plannen voor de toevoeging van een zeebatterij of waterpas en andere aanpassingen aan het fort Oostenburg zijn al in een veel vroeger stadium gemaakt, maar deze projectkaart uit de jaren kort voor de grote oorlog met Kandy, mogelijk van Jan Abraham Sommer (zie de bladen 336 en 357), is de oudste die tegenwoordig nog bestaat. De feitelijke uitbreiding en modernisering vond in hoofdzaak plaats in de jaren zeventig van de achttiende eeuw en volgde ruwweg deze opzet, waarvoor een deel van de kaap aan de westpunt van de berg van Oostenburg afgegraven moest worden, zoals aangegeven in het lengteprofiel. De uiteindelijke vorm van de zeebatterij en de andere nieuwe werken werden echter anders dan hier getekend, zoals te zien op de kaarten op de bladen 362-364.

The first plans for adding a sea battery (*waterpas*) and other alterations to the fort of Oostenburg had already been made at a much earlier stage, but this project map from the years not long before the great war with Kandy, possibly by Jan Abraham Sommer (see sheets 336 and 357), is the oldest still in existence. The actual extension and modernization occurred mainly in the seventies of the eighteenth century and roughly followed this scheme, whereby part of the cape on the western point of the Oostenburg hill would have to be dug away, as shown in this longitudinal profile. However, the final form of the sea battery and the other new works was different from that drawn here, as can be seen on the maps on sheets 362-364.

blad / sheet 361:

Nationaal Archief, 4.VEL 1029.

[Anoniem, 1755-1760] :
[Anonymous, 1755-1760] :

Oostenburg.

Schaalstok van 40 Roeden = [ca. 1 : 1.385] [profiel] 100 Voeten = [ca. 1 : 285].
Scale-bar of *40 Roeden* = [approximately 1 : 1,385]
[profile] *100 Voeten* = [approximately 1 : 285].

1 kaart + 1 profiel : ms op papier, gekleurd, 47,5 x 68 cm.
1 map + 1 profile : ms on paper, coloured, 47.5 x 68 cm.

Oriëntatie: het noorden is linksonder.
Orientation: north is lower left.

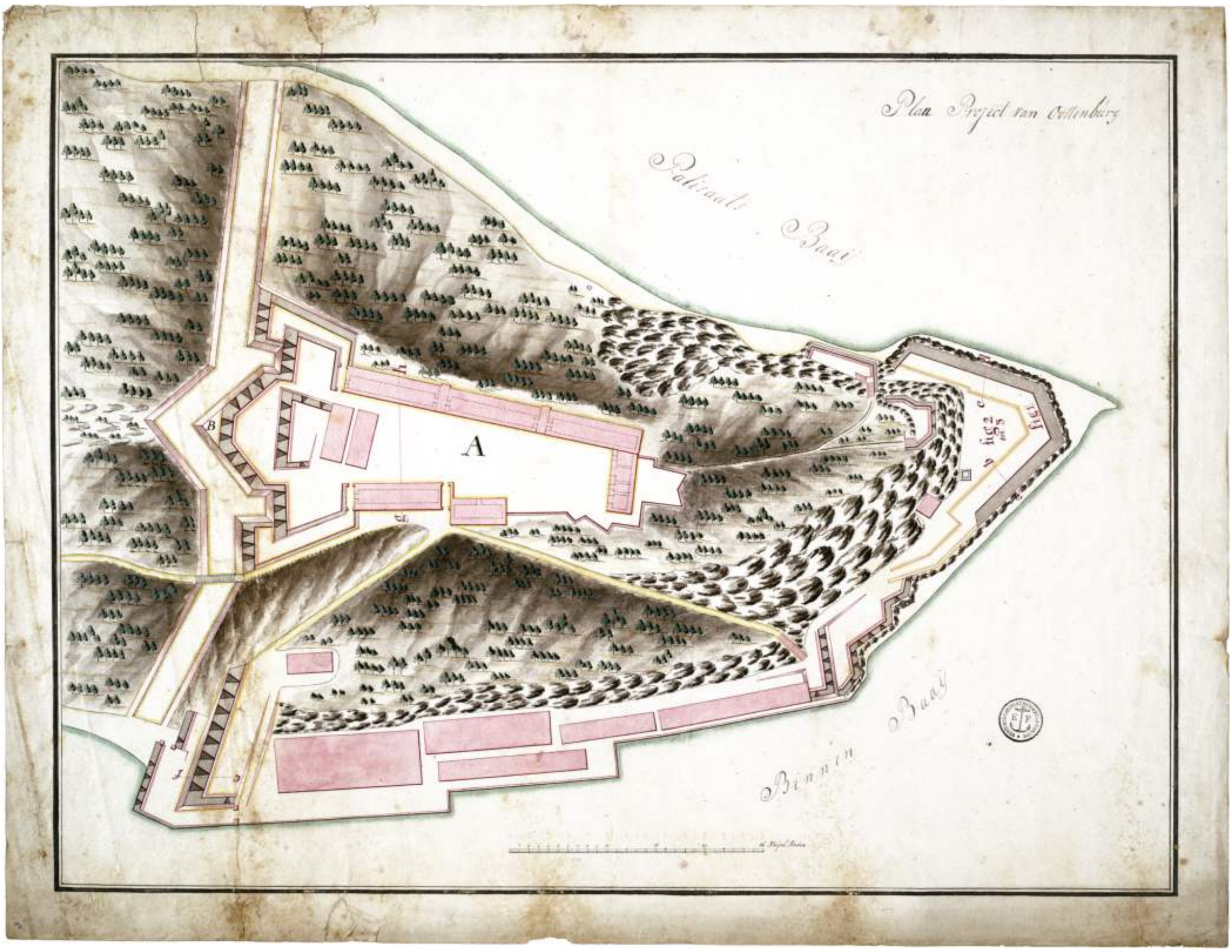

blad / sheet 362:

Nationaal Archief, 4.VEL 1028.

[Anoniem, 1770-1775] :
[Anonymous, 1770-1775] :

Plan Project van Oostenburg.

Project Plan of Oostenburg.

Schaalstok van 26 Rheynl: Roeden = [ca. 1 : 775].
Scale-bar of *26 Rheynl: Roeden* = [approximately 1 : 775].

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 50 x 65 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 50 x 65 cm.

Oriëntatie: het noorden is linksonder.
Orientation: north is lower left.

Bij de inrichting van de verzameling van buitenlandse kaarten in het Algemeen Rijksarchief in het midden van de negentiende eeuw door P.A. Leupe en anderen zijn veel kaarten en plattegronden toegevoegd die oorspronkelijk deel uitmaakten van overgezonden rapporten, projectvoorstellen, scheepsjournaals en dergelijke. De herkomst daarvan is tegenwoordig vaak niet goed meer te achterhalen, zoals in het geval van dit anonieme plan voor de vernieuwing en uitbreiding van Oostenburg van omstreeks 1770 of iets daarna. Het behoort hoogstwaarschijnlijk bij de dertien profieltekeningen op blad 363 boven, gezien de vermelding van de profiellijnen voor de figuren 1 t/m 3, en geeft in elk geval het ontwerp weer voor de werken aan het fort die vanaf ca. 1770 in hoofdzaak zijn uitgevoerd. Als meest waarschijnlijke maker komt de luitenant-ingenieur Willem Löwe in aanmerking, van wie ook het gecombineerde situatie- en projectplan van 1779 op blad 363 onder is. Van het blad met de profieltekeningen bezit het Nationaal Archief een tweede, identieke versie onder inventarisnummer 4.VEL 1030C.

When the collection of foreign maps in the *Algemeen Rijksarchief* was being set up by P.A. Leupe and others in the mid nineteenth century, many maps and ground-plans were put together that originally formed part of reports despatched from the colonies, including project proposals, ships' logs and so forth. In many cases it is now no longer possible to determine their origins, as with this anonymous plan for renovating and expanding Oostenburg from around 1770 or a little later. It very probably belongs with the thirteen profile drawings on sheet 363 above, in view of the mention of profile lines for figures 1 to 3, and in any case shows the general design for the works on the fort that were carried out from about 1770. The most probable person to be considered as its maker is the Lieutenant-Engineer Willem Löwe, who also made the combined situation and project plan from 1779 on sheet 363 below.

The Netherlands National Archives have a second, identical version of the sheet with profile drawings, with the number 4.VEL 1030C.

blad 363 boven / sheet 363 above:

Nationaal Archief, 4.VEL 1030A.

[Anoniem, 1770-1775] :
[Anonymous, 1770-1775] :

[Profieltekeningen voor de vernieuwing van het fort Oostenburg].

[Profile drawings for the renovation of the fort of Oostenburg].

Schaalstok van 144 Rheynl:Voeten = [ca. 1 : 165].
Scale-bar of *144 Rheynl: Voeten* = [approximately 1 : 165].

13 profielen : ms op papier, gekleurd, 50 x 73 cm.
13 profiles : ms on paper, coloured, 50 x 73 cm.

Oriëntatie: niet aangegeven.
Orientation: not indicated.

blad 363 onder / sheet 363 below:

Nationaal Archief, 4.VEL 1030B.

W. Löwe, den 1sten November Anno 1779 :
W. Löwe, the 1st of November Anno 1779 :

Plaan / van Oostenburg en de beneden werken, gedeeltelyk nog optebouwen.

Plan / of Oostenburg and the lower works, partially still to be completed.

Schaalstok van 30 Rheynl: Roeden = [ca. 1 : 795].
Scale-bar of *30 Rheynl: Roeden* = [approximately 1 : 795].

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 52 x 64 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 52 x 64 cm.

Oriëntatie: het noorden is linksonder.
Orientation: north is lower left.

Verklaringen: [rechtsboven] een legenda bij de letters A t/m W :
Explanations: [upper right] a key to the letters A to W :

A. Oostenburg.
A. Commandants Woning is klaar.
B. Woning voor 3 officieren, is nog niet begonnen.
C. 3 Kameren, dienende tot Casernen, zyn klaar.
D. Combuis, is klaar.
E. Kamer voor eene Schreyver of Ordre-sergeant, klaar.
F. Wapenkamer, is klaar.
G. Dispens, nog niet begonnen.
H. Proviant Magasin, nog niet begonnen.
I. Verwulf, voor eene kruid-kelder gebouwt gewesen, kan dienen om Goederen in te bergen.
K. Regenback, is voor 't eerst 11 Voeten hoog met Klippsteenen uitgemetselt.
L. Kruid-kelder, verwulft, en boven 5 Voeten hoog met klippsteenen uitgemetselt.
M. Cavalier is klaar.
N. en O. Dese beyden trapswys gebouwte Linien staan nog te verhogen op egalen Horisont met den middelsten Redans P.
Q. 2 Verwulften, 5 Voeten hoog met Aarde te overhoogen, zyn nog niet begonnen.
R. Loge tot Berging van Affuiten, nog niet begonen.
S. Gragt, waran begonnen.
T. Glacis, nog niet begonnen.
U. Alle dese Werken zyn klaar.
V. Weg van boven naar beneden, nog niet begonnen.
W. Eene dunne Borstwering, om het Waterpas daruit met kleen Geweer, Grenaden en Steenen te defendeeren, is nog niet begonnen.
Ook zyn de Beddings voor de kanonen nog niet begonnen.

[rechtsonder] een legenda bij de letters A t/m W :
[lower right] a key to the letters A to W :

AA. De beneden Werken.
A. Het Waterpas is klaar.
B. Put in de klippen uitgesprengt, is klaar.
C. Kruid-kelder, is klaar.
D. Redans, zyn klaar.
E. Hooge Wall, is omterent half klaar.
F. Kamer voor den Wagt hebbenden Officier of Sergeanten.
G. Kamer voor de wagt hebbende gemeenen.
H. 3 Kameren dienende tot Casernen.
I. Combuis.
K. 2 Kameren voor Sergeanten of andere Diensten.
De kameren N:ro 4, 5, 6, 7, 8 zyn klaar, de Kameren N:ro 1. 2. 3. moeten nog met Pannen gedekt worden. Alle dese 8 kameren zyn met Schiet-gaaten voor kleen geweer versien.
L. Hospitaal en Chirurgins Woning nog niet begonnen.
M. Woning voor 7 Officirs, nog niet begonnen.
N. Kamer voor den Wagthebbenden Officier, nog niet begonnen.
O. Kamer voor de wagthebbende gemeenen, nog niet begonnen.
P. 6 Kameren, darvan koennen 2 gebruikt worden tot Proviant-Huisen, de ovrige voor eene Dispens, Ammunitie Huis, Equippagie Pakhuis en Wapenkamer, zyn nog niet begonnen.
Q. Eene dunne Borstwering, nog niet begonen.
R. Hoge Wall, nog niet begonnen.
S. Het Hoofd, nog niet begonnen.
T. De Stapel van sware steenen tegens de See is van 't Waterpas af tot T. klaar.
U. Eene Smeede, nog niet begonnen.
V. Batterie à barbette voor 2 ligte Kanonen, de Stranden langst der Palissads Baay te bestreyken, nog niet begonnen.
W. Put.
Ook manqueeren nog de Beddings voor de Kanonen.

[rechtsboven in marge] een aantekening :
[upper right in margin] a note :

Onder de Ceylonese Papieren overgekomen 1780. 3:e Ceylons b:b: 1780 P: 63a .

Het plan uit november 1779 van de ingenieur Willem Löwe, in januari 1782 de militair commandant die Oostenburg aan de Engelse expeditiemacht van Sir Edward Hughes moest overgeven, geeft een overzicht van de staat van uitvoering van de geprojecteerde werken. Tussentijds was het ontwerp ten opzichte van het voorgaande plan enigszins gewijzigd, onder meer door de toevoeging van een extra batterij aan de zuidoostzijde van het oude fort op de berg. De zeebatterij was in hoofdzaak voltooid, maar aan de dringend noodzakelijke beveiliging van de benedenwerken aan de noordoostzijde door middel van een nieuw geprojecteerde vestingwal tussen de hoofdpoort en de noordoever (letter R bij benedenwerken), moest toen nog worden begonnen. In januari 1782 was dit dan ook een van de punten waar de Britse mariniers bij hun nachtelijke verrassingsaanval het fort konden binnendringen en overmeesteren.

The plan from November 1779 by the engineer Willem Löwe, who in January 1782 was the military commander who had to surrender Oostenburg to the English expeditionary force led by Sir Edward Hughes, gives an overview of the implementation of the works planned. In the meantime the plan had been altered to some extent in relation to the previous one, including the addition of an extra battery on the south-eastern side of the old fort on the hill. The sea battery was mostly finished, but a start still had to be made on the urgent task of securing the lower works on the north-eastern side by means of a newly projected rampart between the main gate and the northern shore (the letter R next to the lower works). As a consequence, in January 1782 this was one of the points where the British marines were able to penetrate and overcome the fort in their surprise nocturnal attack.

Fig 1

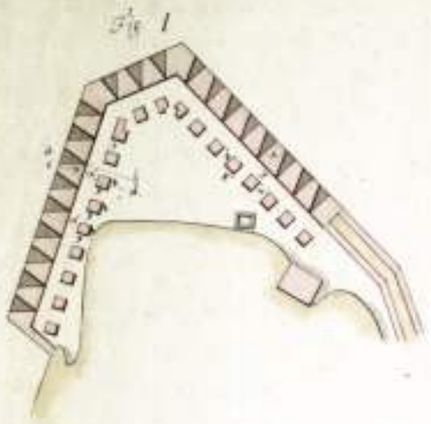

Fig 4
Profil der langen Walle beedden Cattenburg tegens de Linie d e
Profil de la longue Muraille de Cattenburg vis à vis de la Ligne d e

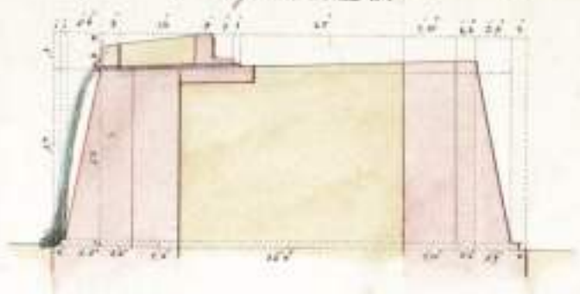

Noordmuurtje genoomen boven Cattenburg langst om Glacis der Berge, regts en links

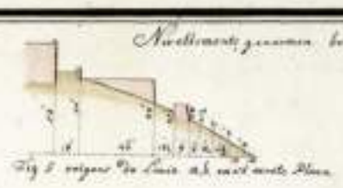

Fig 5 volgens de Linie a b met zyne Plans

Fig 6 volgens c d

Fig 7 volgens e f

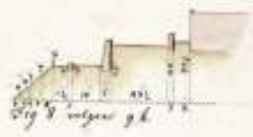

Fig 8 volgens g h

Fig 9 volgens i k

Fig 10 volgens l m

Fig 13 Noordmuurtje der Aanleege voor Cattenburg tegenover, regts en links a aa regt Blook met de Linie A B Fig 12.

Fig 2 Profil der Verwulfsels van't Waterpas naar Linie a b Fig 1

Fig 3 Profil der Verwulfsels van't Waterpas naar Linie c d Fig 1

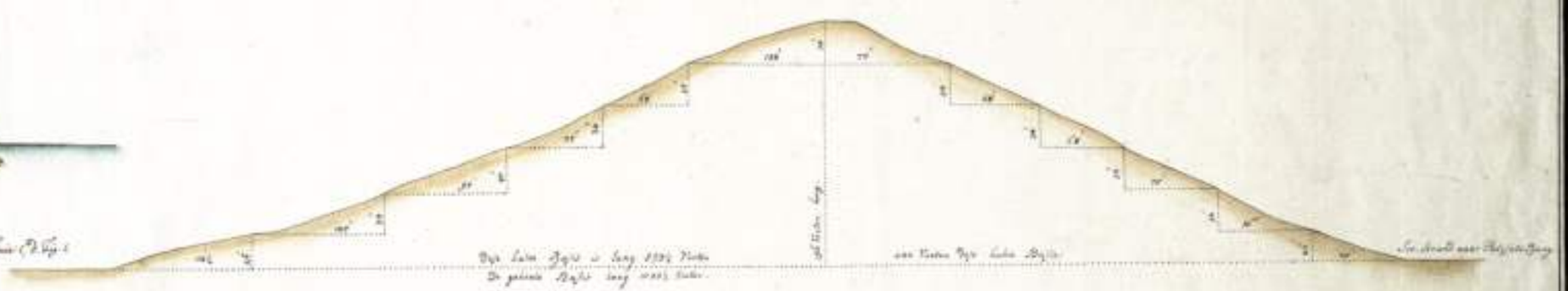

Fig 11 Profil der Verwulfsels boven Cattenburg

Fig 12 Noordmuurtje van Cattenburg tot de voorgelegde Aanleege

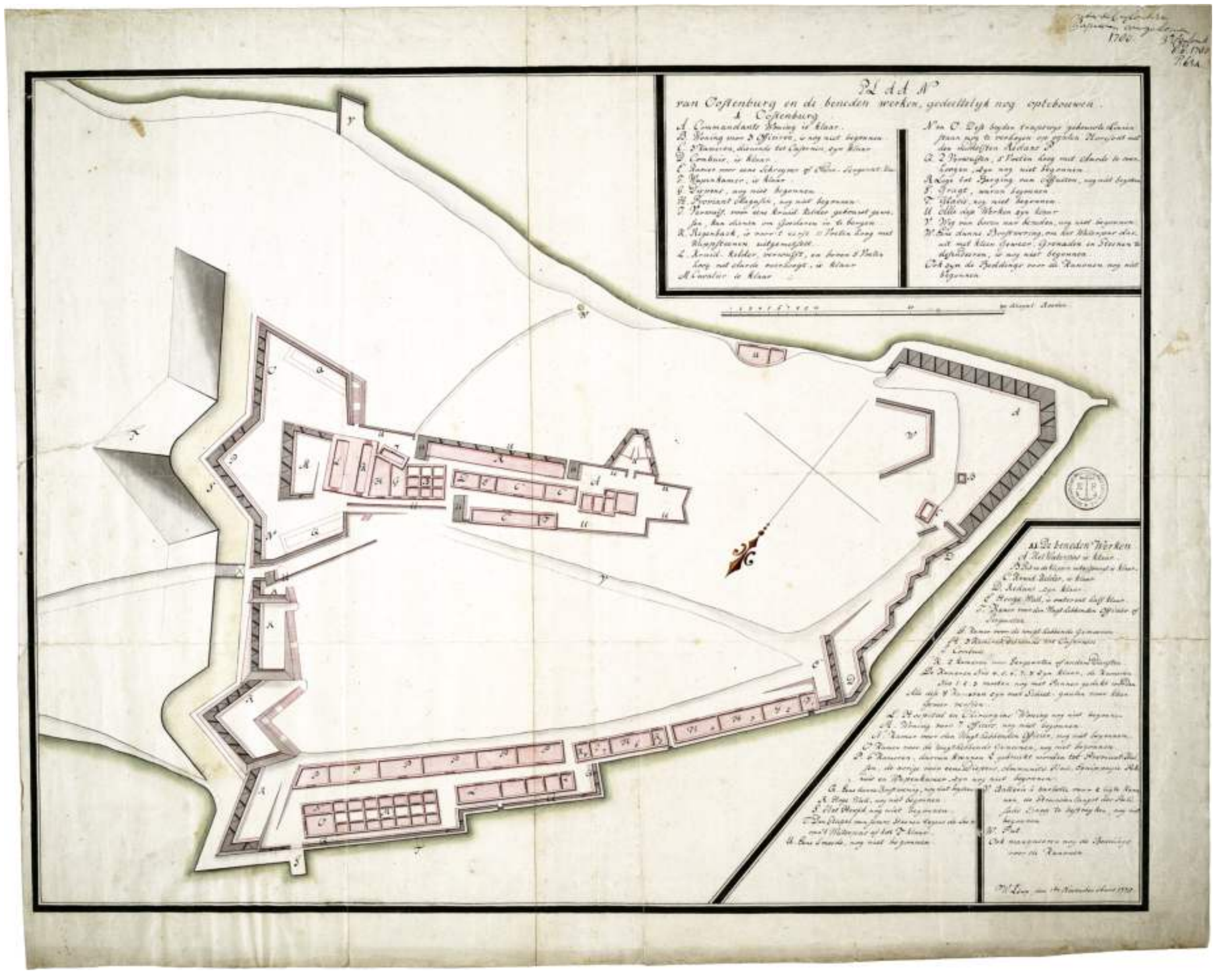
PLAN
van Cattenburg en de beneden werken, gedeeltelyk nog opteleeuwen.
A Cattenburg
B Woning van 3 Officiers, is nog niet begonnen
C Kanons, dienende tot Cazemats, zyn klaar
D Corduur, is klaar
E Kanon voor aan Schrooper of Batte. Borgwal loo
F Wagenhuizen, is klaar
G Turven, nog niet begonnen
H Provant Magazyn, nog niet begonnen
I Verwulf, voor een Kruid Kelder gebouwt geweest, dat dienst om Granaten in te bergen
K Rispenbank, is voor't meerst 11 Roeden Lang met Klapstukken uitgemaakt
L Kruid Kelder, verwulft, en boven 8 Roeden lang met claeren overdaagt, is klaar
M Cavalier is klaar
N en O Dese beyden traposgewyse gebouwde Batterie staan nog te verdeyen en gedeelten Noordwest met den dubbelden Redans P
Q 2 Poorwagten, 8 Roeden lang met claeren te over Langen, zyn nog niet begonnen
R Loge tot Berging van Coffauten, nog niet begonnen
S Dragt, waran begonnen
T Glacis, nog niet begonnen
U Alle zyn Werken zyn klaar
V Weg van boven naar beneden, nog niet begonnen
W Een dunne Borstwering, om het Waterpas dese met met klein Gewecr, Granaten en Steenen te defenderen, is nog niet begonnen
Ook zyn de Beddinge voor de Kanonen nog niet begonnen
A De beneden Werken
A Het Vladerhuis is klaar
B Een en klaare uitgestoote is klaar
C Kruid Kelder, is klaar
D Redans zyn klaar
E Brugge Hek, is onderaan dryf klaar
F Kanon voor den Regt sidenden Officier of Sergeanten
G Kanon voor de regt sidende Granaten
H 2 Kanonnen die aan de Cattenburg
I Corduur
K 2 Kanonen voor Longuetten of andere Wagten
L Kanonen Nos 1. 2. 3. 4. 5. 6 zyn klaar, de Kanonen Nos 7. 8. 9 moeten nog met Kanon gelykt worden
M Als ook 4 Kanonen zyn met Kruid, gaaden voor klaar Granaten voorden
L Hospitaal en Chirurgyns Woning nog niet begonnen
N Woning voor 3 Officiers, nog niet begonnen
O Kanon voor den Regt sidenden Officier, nog niet begonnen
P Kanon voor de Regtsidende Granaten, nog niet begonnen
Q 2 Kanonen, dienen Kanon 8 gedraait worden tot Retirade dat zyn de eenige twee overgebleeven Kanonen van Spaanswyk die niet en Retirade zyn nog niet begonnen
R Een dunne Borstwering, nog niet begonnen
S Hoge Wal, nog niet begonnen
T Het Bergh nog niet begonnen
V Een Kruid Kelder, nog niet begonnen
W Een Corduur, nog niet begonnen
X Batterie 6 roeden lang met 6 regte Kanonen, de Kanonen staan op Longuetten
Y Dese Linie zyn de Palissaden
Z Een Redans
A Een Redans
B Een Redans
C Een Redans
D Een Redans
E Een Redans
F Een Redans
G Een Redans
H Een Redans
I Een Redans
K Een Redans
L Een Redans
M Een Redans
N Een Redans
O Een Redans
P Een Redans
Q Een Redans
R Een Redans
S Een Redans
T Een Redans
V Een Redans
W Een Redans
X Een Redans
Y Een Redans
Z Een Redans

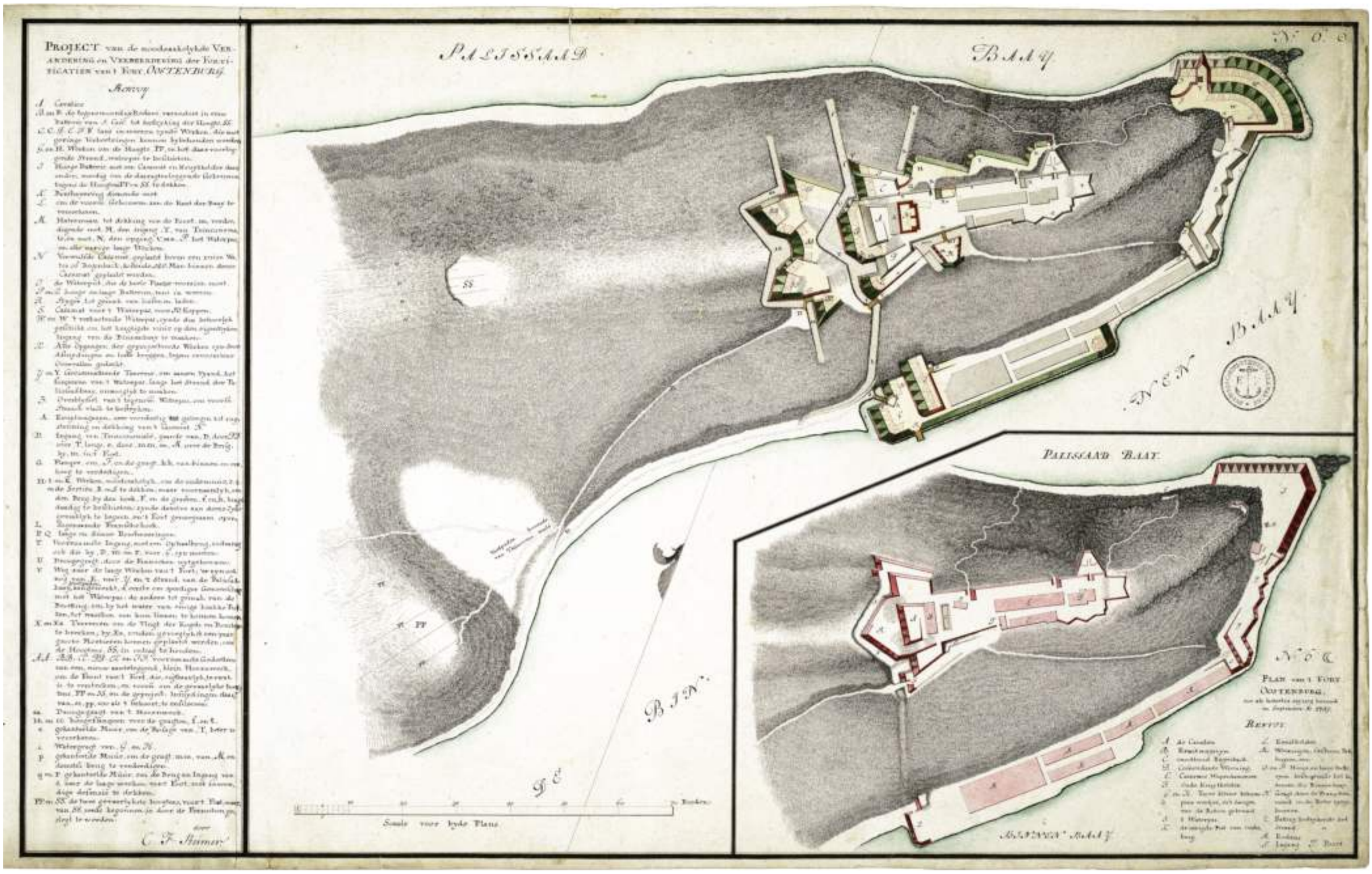

blad / sheet 364:

Nationaal Archief, 4.VEL 1032.

Door C:F: Reimer, [1786] :
By C:F: Reimer, [1786] :

N:o 6. […] / Project van de noodzaakelykste Ver- / andering en Vermeerdering der Forti- / ficatiën van 't Fort Oostenburg.

N:o 6. […] / Project for the most necessary Alterations / and Extensions [to be carried out on] the / Defences of Fort Oostenburg.

[inzetkaart / inset map]

N:o 6. […] / Plan van 't Fort, / Oostenburg; / zoo als hetzelve sig nog bevond / in September A:o 1785.
N:o 6. […] / Plan of the Fort, / of Oostenburg; / such as the same was / in September A:o 1785.

Schaalstok van 70 Roeden = [ca. 1 : 1.650].
Scale-bar of *70 Roeden* = [approximately 1 : 1,650].

1 kaart + 1 inzetkaart : ms op papier, gekleurd, 37 x 62 cm.
1 map + 1 inset map : ms on paper, coloured, 37 x 62 cm.

Oriëntatie: het noorden is linksonder.
Orientation: north is lower left.

Verklaringen: [links] een legenda bij de letters *A* t/m *Z*, A t/m X, *AA* t/m *FF* en aa t/m ss :
Explanations: [left] a key to the letters *A* to *Z*, A to X, *AA* to *FF* and aa to ss :

Renvoy.
A. Cavalier.
B. en b. De tegenwoordige Redans, verandert in eene Batterie van 5. Can:s tot bestryking der Hoogte, SS.
C:C:D:E:F: F. Tans in weezen zynde Werken, die met geringe Verbeetringen konnen bybehouden werden.
G. en *H*. Werken om de Hoogte, PP, en het daarvoorleggende strand, waterpas te beschieten.
I. Hooge Batterie, met een Casamat en Kruytkleder daaronder; noodig om de daaragterleggende Gebouwen tegens de Hoogtens PP en SS te dekken.
K. Borstweering dienende met
L. om de voorm: Gebouwen aan de Kant der Baay te verseekeren.
M. Halvemaan tot dekking van de Poort, m, verdeedigende met, M, den ingang, T, van Trinconomale, en met, N, den opgang, V, van P, het Waterpas, en alle ovrige laage Werken.
N. Verwulfde Casamat, geplaatst boven een ruim Water of Regenback, konende, 120, Man binnen deese Casamat geplaatst werden.
O. De Waterput, die de heele Plaats voorsien moet.
P. en 2. Hooge en laage Batterien, tans in weezen.
R. Styger, tot gemak van lossen en laden.
S. Casamat voor 't Waterpas, voor 50. Koppen.
W. en W. 'T Verbeeterde Waterpas, zynde dus behoorlyk geschikt, om het kragstigste vuur op den eigentlyken Ingang van de Binnenbaay te maaken.
X. Alle opgangen der geprojecteerde Werken zyn door Afsnydingen en losse bruggen, tegens onvoorsiene overvallen gedeckt.
Y. en Y. Gecasematteerde Traverse, om aaneen Vyand, het forçeeren van 't Waterpas, langs het Strand der Palissaadbaay, onmooglyk te maaken.
3. Overblyfsel van 't tegensw: Waterpas, om voorm: Strand vlack te bestryken.
A. Kruytmagazyn, zeer voordeelig geleegen tot rugsteuning en dekking van 't Casemat *N*.
D. Ingang van, Trinconomalé, gaande van, D, door *D:D:* over, T, langs, e, door mm, en, *M*, over de Brug, by, m, in 't Fort.
G. Flanque, om *F*, en de gragt, hh, van binnen en omhoog te verdedigen.
H:I: en K. Werken, noodsakelyk, om de oude muur, z:z: en de Sortiën, R en S. te dekken; maar voornaamlyk, om den Berg, by den hoek, F, en de gragten, f, en h, kragtdaadig te beschieten; zynde dezelve aan deeze zyde gemaklyk te begaan, en 't Fort genoegsaam open.
L. Sogenaamde Fransche Hoek.
P:Q. Laage en dunnen Borstweeringen.
T. Voornaamste Ingang, met een ophaalbrug, zodaanig ook die by, D, m en r, voor *G*, zyn moeten.
U. Droogegragt, door de Franschen uytgehouwen.
V. Weg naar de laage Werken van 't Fort; er zyn ook nog van K, naar *Y*, en 't strand van de Palissadsbaay Voetpaden aangemerkt, d'eerste om spoediger Gemeenschap met het Waterpas; de andere tot gemak van de Besetting, om by het water van eenige brakke Putten, tot waschen van hun linnen te konnen komen.
X, en Xx. Traversen om de Vlugt der Kogels en Bomben te breeken; by, Xx, zouden gevoeglykst een paar groote Mortieren konnen geplaatst werden, om de Hoogtens, SS, in ontsag te houden.
AA: BB: CC: DD: EE: en *FF*, Voornaamste Gedeelten van een nieuw aanteleggend, klein Hoornwerk, om de Front van 't Fort, die; zigtbaarlyk, te swak is, te verstreken; en voorn: om de gevaarlyke hoogtens, PP en SS, en de geproject: Insnydingen daar, van, ss, pp, zoo als 't behoort, te enfileeren.
aa. Drooge gragt van 't Hoornwerk.
bb. en cc. Hooge flanquen voor de gragten, f. en t.
e. Gekanteelde Muur, om de Passage van, T, beter te versekeren.
i. Watergragt van, *G*, en *H*.
p. Gekanteelde Muur, om de gragt, mm, van, *M*, en desselfs brug te verdeedigen.
q. en r. Gekanteelde Muur, om de Brug en Ingang van s, naar de laage werken van 't Fort, met inwendige defensie te dekken.
PP. en SS. De twee gevaarlykste hoogtens, voor 't Fort, waarvan, SS, reeds begonnen is door de Franschen geslegt te werden.

[rechtsonder] een legenda bij de letters A t/m S :
[lower right] a key to the letters A to S :

Renvoy.
A. De Cavalier.
B. Kruitmagazyn.
C. Onvoltooid Regenback.
D. Comandants Wooning.
E. Casarmes, Wapenkamer, enz.
F. Oude Kruytkelder.
G. en H. Twee kleine bekrompene werkjes, in 't hangen van de Rotsen gebouwd.
I. 'T Waterpas.
K. De eenigste Put van Oostenburg.
L. Kruitkelder.
M. Woonigen, Casarmes, Pakhuysen, enz.
O. en P. Hooge en laage Batteryen, beschietende het Inkomen der Binnenbaay.
N. Gragt, door de Franschen, meest in de Rotse uytgehouwen.
2. Battery bestrykende het Strand.
R. Redans.
S. Ingang.
T. Poort.

Carl Friedrich Reimer presenteerde in 1786 in Batavia een projectplan voor de versterking van Oostenburg, waarvan naast het hier gereproduceerde overzicht slechts twee detailplans bekend zijn; deze zijn beide gereproduceerd op blad 365. Een kopiekaart van Reimers plan door – vermoedelijk – de Franse militair ingenieur De la Goupillière is afgebeeld op blad 367 onder. Het plan van Reimer steunde in hoofdlijnen op twee elementen, namelijk een grootscheepse versterking van het landfront van Oostenburg, om een herhaling van de gebeurtenissen van januari 1782 te voorkomen, en een totale herinrichting en verzwaring van de zeebatterij of waterpas. De bestaande batterij was naar zijn mening te licht en had bovendien als nadeel dat deze te veel naar de tegenovergelegen compagniesbatterij op Dwarsin-de-Weg was gericht, met alle gevaar van schade door eigen vuur van dien. Reimers nieuwe opzet, 'ongetwyfeld de best mooglyke' volgens de annotatie bij zijn kaart op blad 358, voorzag in zwaarder geschut gericht op een punt iets zuidelijk van de doorvaart naar de Binnenbaai, waardoor dit nadeel werd opgeheven en naderende vijandelijke schepen al op grotere afstand bestookt konden worden.

In 1786 in Batavia Carl Friedrich Reimer presented a project plan for reinforcing Oostenburg of which, alongside the overview reproduced here, only two detail plans are known; both of these are reproduced on sheet 365. A copy of Reimer's plan by – presumably – the French military engineer De la Goupillière is shown on sheet 367 below. In its main lines Reimer's plan consisted of two elements, namely a large-scale strengthening of the landward front of Oostenburg, in order to prevent a repetition of the events of January 1782, and a total reorganization and reinforcement of the sea battery (*waterpas*). In his opinion the existing battery was too light and furthermore had the disadvantage that it was too much directed at the Company's battery located opposite on *Dwars-in-de-Weg*, with all the risks of damage through friendly fire. Reimer's new proposal, 'undoubtedly the best possible' as he says in his note to the map on sheet 358, provided for heavier guns directed at a point more to the south of the passage into the Inner Bay, so that this disadvantage would be eliminated and approaching enemy ships could be engaged at a greater distance.

blad 365 boven / sheet 365 above:

Nationaal Archief, 4.VEL 1034.

Door C:F: Reimer, [1786] :
By C:F: Reimer, [1786] :

N:o 7 A. / Plan en Profiles van de / Batteriën, H: I: G: en derzelver / Souterreins, behoorende tot het / Fort, Oostenburg.

N:o 7 A. / Plan and Profiles of the / Batteries, H: I: G: and their / Basements, as part of the / Fort, Oostenburg.

N:o 7 B. / Plan van 't Regenbak en de Casamat, N. voor 120 Koppen.

N:o 7 B. / Plan of the Rainwater cistern and the Casemate, N. for 120 men.

Schaalstok van 38 Roeden = [ca. 1 : 510] V Roeden = [ca. 1 : 160].
Scale-bar of *38 Roeden* = [approximately 1 : 510] *V Roeden* = [approximately 1 : 160].

2 kaarten + 4 profielen : ms op papier, gekleurd, 36 x 53 cm.
2 maps + 4 profiles : ms on paper, coloured, 36 x 53 cm.

Oriëntatie: niet aangegeven.
Orientation: not indicated.

blad 365 onder / sheet 365 onder:

Nationaal Archief, 4.VEL 1033.

Door C:F: Reimer, [1786] :
By C:F: Reimer, [1786] :

N:o 8. / Plan, van 't verbeterde Water: / pas, geprojecteeert voor 't Fort, Oostenburg.

N:o 8. / Plan of the improved Sea / battery, as projected for the Fort, Oostenburg.

[bijkaart en profielen / additional plan and profiles]

N:o 1. Plan van de Traver / se, Y, met derselver Doorgang en Souterrein.
N:o 1. Plan of the Traverse, / Y, with its Passage and Basement.

N:o 2. Doorsnede van de Traverse, Y, naar de Lyn, e: f.
N:o 2. Cross-section of the Traverse, Y, according to the Line, e: f.

N:o 3. Doorsnede der Traverse / naar de Lyn, c: d.
N:o 3. Cross-section of the Traverse / according to the Line, c: d.

N:o 4. Doorsnede van de Ophaalbrug, en den Doorgang der Tra / verse, Y, naar de Lyn a: b.
N:o 4. Cross-section of the Drawbridge, and the Passage through the / Traverse, Y, according to the Line, a: b.

Schaalstok van 15 Roeden = [ca. 1 : 240] [Scaal voor N:o 1: 2: 3: en 4] VII Roeden = [ca. 1 : 160].
Scale-bar of *15 Roeden* = [approximately 1 : 240] [*Scaal voor N:o 1: 2: 3: en 4:*] *VII Roeden* = [approximately 1 : 160].

2 kaarten + 3 profielen : ms op papier, gekleurd, 37 x 54 cm.
2 maps + 3 profiles : ms on paper, coloured, 37 x 54 cm.

Oriëntatie: niet aangegeven.
Orientation: not indicated.

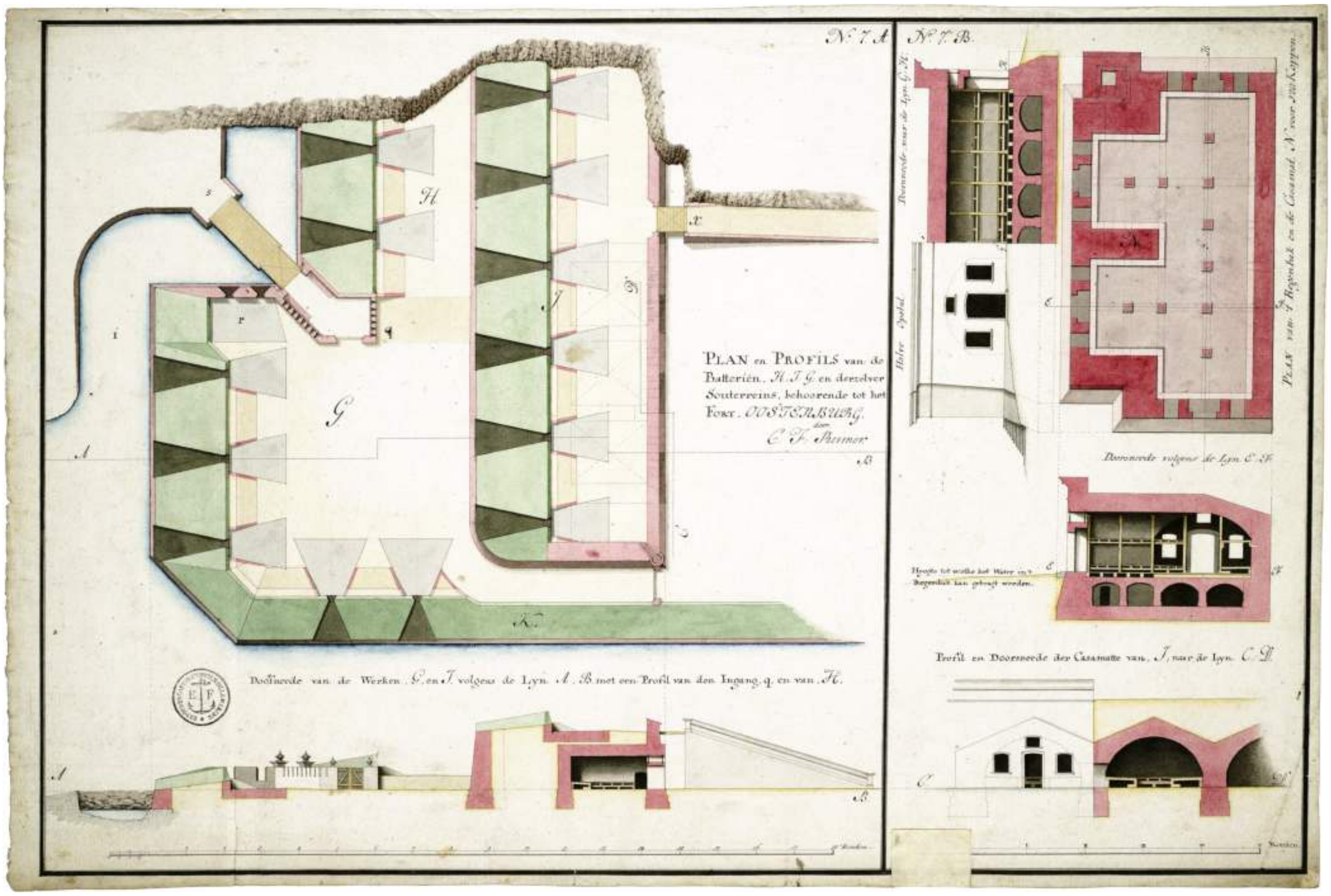
N°. 7. A
N°. 7. B.
PLAN en PROFILS van de Batterien. H. I. G. en dezelver Souterreins, behoorende tot het Fort. OOSTENBURG.
door
C. F. Sturmer
Doorsnede van de Werken G. en I. volgens de Lyn. A. B. met een Profil van den Ingang q. en van H.
Doorsnede volgens de Lyn. C. D.
Profil en Doorsnede der Casamatte van I. naar de Lyn. C. D.
N°. 8.
PLAN van't verbeterde Water, pas geprojecteert voor't Fort OOSTENBURG.
NB. De Profils van deese dubbelde Batterie en dezelver Souterrein, kennen dezelve Begrootingen, in alle Deelen belangen, als in de Batterijen G. en I. door
C. F. Sturmer
PLAN van de Traverse Y. met dezelver Doorgang en Souterreins.
Doorsnede van de Traverse X. naar de Lyn. e. f.
Doorsnede der Traverse naar de Lyn. c. d.
Doorsnede van de Ophaalbrug en den Doorgang der Traverse Y. naar de Lyn. a. b.
Schaal voor N°. 1. 2. 3. en 4.

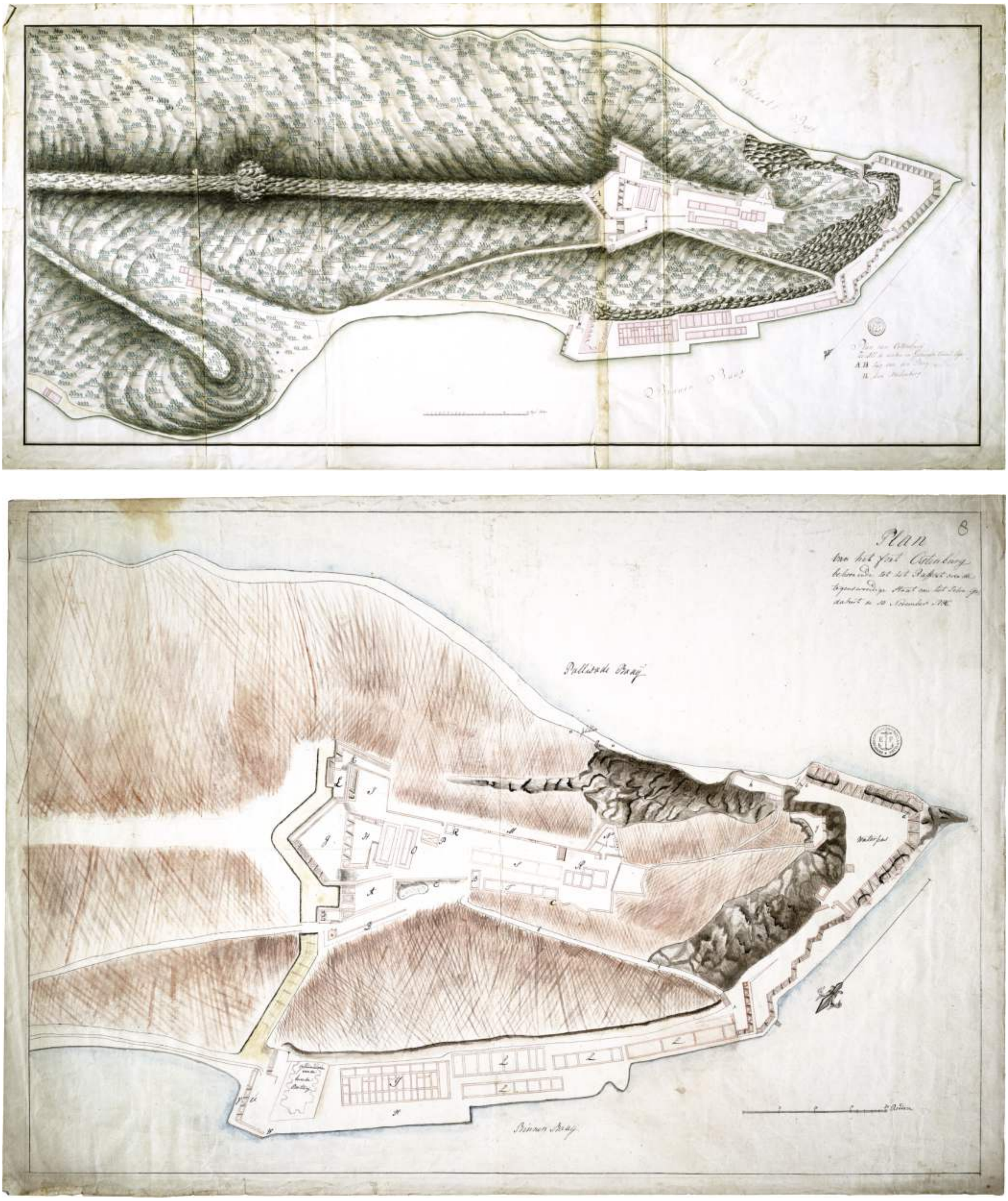

blad 366 boven / sheet 366 above:

Nationaal Archief, 4.VEL 1027.

[Anoniem, 1786] :
[Anonymous, 1786] :

Plan van Oostenburg / Zo Als de werken en Gebouwen thans sijn.

Plan of Oostenburg / Such As the works and Buildings are at present.

Schaalstok van 26 Rhijnl: Roeden = [ca. 1 : 730].
Scale-bar of *26 Rhijnl: Roeden* = [approximately 1 : 730].

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 60 x 129 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 60 x 129 cm.

Oriëntatie: het noorden is linksonder.
Orientation: north is lower left.

Verklaringen: [rechtsonder] een legenda bij de letters A en B :
Explanations: [lower right] a key to the letters A and B :

AB. Rug van den Berg.
B. Den Kaelenberg.

De beide anonieme kaarten op blad 366 behoren blijkens de annotatie op de onderste bij een verder onbekend rapport van november 1786 over de toenmalige staat van het fort. De overzichtskaart boven laat weer goed de onbeschermde flanken ter weerszijden van het front van het oorspronkelijke fort uitkomen, waarlangs een aanvaller over land ondanks de steilte van de berg relatief gemakkelijk toegang had tot de laaggelegen zeebatterij. De legenda bij het situatieplan in het groot onder is niet meer beschikbaar, maar de aangeduide objecten zijn alle benoemd in de kaart van de bestaande toestand in 1785 bij het projectplan van Carl Friedrich Reimer uit 1786 op blad 364. Het Nationaal Archief bezit een kopieversie van de onderste kaart onder inventarisnummer 4.OBPV 1.111.

According to the note on the lower one, the two anonymous maps on sheet 366 belong with an otherwise unknown report from November 1786 on the then state of the fort. The general map above again shows clearly the unprotected flanks on either side of the front of the original fort, along which an attacking force over land could relatively easily gain access to the sea battery located below, despite the steepness of the hill. The legend with the more detailed situation plan below is no longer available, but the objects indicated are all named on the map of the current state of affairs in 1785 with the project plan by Carl Friedrich Reimer from 1786 on sheet 364. The Netherlands National Archives hold a copy of the lower map with the number 4.OBPV 1.111.

blad 366 onder / sheet 366 below:

Nationaal Archief, 4.VEL 1031.

[Anoniem], de 10 November 1786 :
[Anonymous], the 10th of November 1786 :

Plan / van het fort Ostenburg [...].

Plan / of the fort of Oostenburg [...].

Schaalstok van 20 Roeden = [ca. 1 : 730].
Scale-bar of *20 Roeden* = [approximately 1 : 730].

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 50,5 x 72,5 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 50.5 x 72.5 cm.

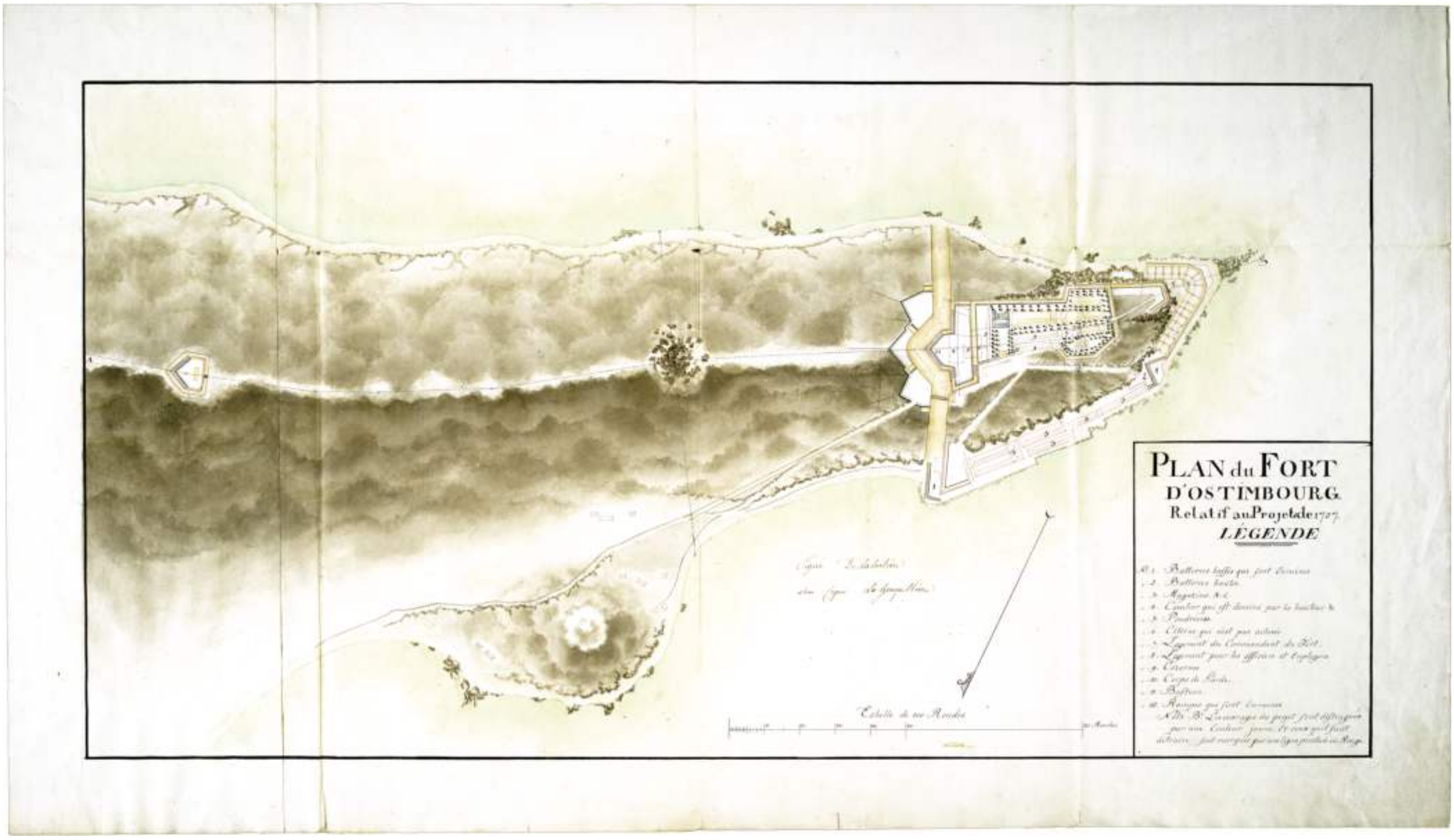

Oriëntatie: het noorden is linksonder.
Orientation: north is lower left.

Verklaringen: [rechtsboven] vervolg van de titel :
Explanations: [upper right] continuation of the title :

Behoorende tot het Rapport over de / tegenwoordige staat van het zelve ge / dateert de 10 November 1786.

blad 367 boven / sheet 367 above:

Nationaal Archief, 4.VEL 1036.

Signé De la Lustrière, Pour Copie La Goupillière, 1787 :
Signed De la Lustrière, For the Copy La Goupillière, 1787 :

Plan du Fort / d'Ostimbourg / Relatif aux Projets de 1787.

Plan van het Fort / Oostenburg / Behorend bij de Projecten van 1787.

Plan of the Fort of / Oostenburg / Relating to the Projects of 1787.

Schaal: Echelle de 100 Roudes = [ca. 1 : 1.715].
Scale : *Echelle de 100 Roudes* = [approximately 1 : 1,715].

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 52 x 89 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 52 x 89 cm.

Oriëntatie: het noorden is linksonder.
Orientation: north is lower left.

Verso: Plan d'Ostimbourg Relatif aux Projets de 1787.

Verklaringen: [rechtsonder] een legenda bij de nummers 1 t/m 12 en een aantekening :
Explanations: [lower right] a key to the numbers 1 to 12 and a note :

Légende.
N:o. 1. Batteries basses qui sont Enruines.
[N:o.] 2. Batteries hautes.
[N:o.] 3. Magazins &:c.
[N:o.] 4. Cavalier qui est dominé par la hauteur b.
[N:o.] 5. Poudriers.
[N:o.] 6. Citerne qui n'est pas achevée.
[N:o.] 7. Logement du Commandant du Fort.
[N:o.] 8. Logement pour les officiers et Enployers.
[N:o.] 9. Cazernes.
[N:o.] 10. Corps de Garde.
[N:o.] 11. Bastion.
[N:o.] 12. Rampes qui sont Enruines.

Nota B:e. Les ouvrages du projet sont distingués par une Couleur jaune. Et ceux quil faut detruire sont marqués par une ligne ponctuée en Rouge.

Als deel van hun 'Projets de 1787' presenteerden ook de Franse militair ingenieurs De la Lustrière en De la Goupillière een plan voor versterking van Oostenburg, dat – wellicht op aanwijzing van gouverneur Van de Graaff – wat bescheidener van opzet was dan Reimers plan van het voorgaande jaar. Het omvatte voornamelijk het moderniseren van het bovenfort op een breder en strakker ommuurd grondplan en de verzwaring van de bestaande zeebatterij, die tevens met kazematten zou worden uitgebreid. De bezwaren tegen deze opzet verwoordde Reimer op zijn beurt in het kort in zijn annotatie bij de situatiekaart van Oostenburg en omgeving uit 1787 op blad 358. Van het algemeen plan van de Franse ingenieurs zijn weer twee kopieversies bewaard gebleven, namelijk die welke naar de Republiek werd opgezonden en hier is afgebeeld, en de kaart die naar Batavia ging om beoordeeld te worden door de Hoge Regering. Deze laatste, nu in de kaartenverzameling van het Arsip Nasional Republik Indonesia, is gereproduceerd op de bladen 368-369. De bijbehorende, maar onbenoemde en ook verder niet geannoteerde kaart op blad 367 onder is een kopie van Reimers plan van 1786 (zie blad 364), vermoedelijk door De la Goupillière, dat de Fransen waarschijnlijk moest dienen als voorbeeld van een te grootscheeps en dus te duur ontwerp.

As a part of their *Projets de 1787* the French military engineers De la Lustrière and De la Goupillière also presented a plan for the improvement of Oostenburg, which – perhaps on Governor Van de Graaff's instructions – was more modestly conceived than Reimer's from the year before. It consisted mainly of a projected modernization of the upper fort on a broader and more tightly walled ground-plan and a substantial reinforcement of the sea battery, which at the same time would be extended with casemates. In turn Reimer formulated the objections to this plan in brief in his annotation with the situation map of Oostenburg and surroundings from 1787 on sheet 358. Again two copies of the general plan by the French engineers have been preserved, namely the one that was sent to the Republic and is shown here, and the map that went to Batavia to be assessed by the High Government. The latter, which is now in the map collection of the *Arsip Nasional Republik Indonesia*, is reproduced on sheets 368-369. The accompanying but unnamed and also not annotated map on sheet 367 below is a copy of Reimer's plan of 1786 (see sheet 364), presumably by De la Goupillière, that was probably intended to serve the French as an example of a design that was too grandiose and hence too costly.

blad 367 onder / sheet 367 below:

Nationaal Archief, 4.VEL 1039C.

[Anoniem, 1787] :
[Anonymous, 1787] :

[Plan d'Ostimbourg Relatif au Projet de M:r Reimer].

[Plan van Oostenburg Behorend bij het Project van de Heer Reimer].

[Plan of Oostenburg Relating to the Project of Mr. Reimer].

Schaal: niet aangegeven.
Scale: not indicated.

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 35,5 x 52,5 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 35.5 x 52.5 cm.

Oriëntatie: het noorden is linksonder.
Orientation: north is lower left.

Verso: Plan d'Ostimbourg Relatif au Projet de M:r Reimer.

bladen 368-369 boven / sheets 368-369 above:

Arsip Nasional Republik Indonesia, L 46.

Signé De la Lustrière, Pour Chevallier Copie De la Goupillière, 1787 :
Signed De la Lustrière, For the Copy Cavalier De la Goupillière, 1787 :

Plan du Fort / d'Ostimbourg / Relatif au Projet de 1787.

Plan van het Fort / Oostenburg / Behorend bij het Project van 1787.

Plan of the Fort of / Oostenburg / Relating to the Project of 1787.

Schaalstok van 100 Roeden = [ca. 1 : 1.730].
Scale-bar of *100 Roeden* = [approximately 1 : 1,730].

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 53 x 80 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 53 x 80 cm.

Oriëntatie: het noorden is linksonder.
Orientation: north is lower left.

Verklaringen: [rechtsonder] een legenda bij de nummers 1 t/m 12 en een aantekening :
Explanations: [lower right] a key to the numbers 1 to 12 and a note :

Légende.
N:o. 1. Batteries basses qui sont Enruines.
[N:o.] 2. Batteries hautes.
[N:o.] 3. Magazins &c.
[N:o.] 4. Cavalier qui est dominé par la hauteur b.
[N:o.] 5. Poudriers.
[N:o.] 6. Citerne qui n'est pas Achevée.
[N:o.] 7. Logement du Commandant du fort.
[N:o.] 8. Logement pour les officiers et Enployers.
[N:o.] 9. Cazernes.
[N:o.] 10. Corps de Garde.
[N:o.] 11. Bastion.
[N:o.] 12. Rampes qui sont Enruines.

Nota B:e. Les ouvrages du projet sont distingués par une Couleur jeaune. Et ceux qu'ils faut détruirent sont marqués par une ligne ponctuée en Rouge.

De 'Bataviase' kopie van de projectkaart voor 'Ostimbourg' van De la Lustrière en De la Goupillière uit 1787 in het Nationaal Archief van de Republiek Indonesië is daar nog aanwezig tezamen met het lengteprofiel A-g op de bladen 368-369 onder, waarop geheel rechts de doorsnede van de verzwaarde en met kazematten uitgebreide zeebatterij of waterpas is ingetekend. Het Nationaal Archief in Den Haag bezit kopieversies van dit profiel onder de inventarisnummers 4.VEL 1037A en 4.VEL 1037B, en bovendien tekeningen van de diverse dwarsprofielen, die zijn gereproduceerd op de bladen 370-371 boven. Deze laatste ontbreken in het archief in Jakarta.

The 'Batavia' copy of the project map for *Ostimbourg* by De la Lustrière and De la Goupillière from 1787 in the National Archives of the Republic of Indonesia is still there, together with the longitudinal profile A-g on sheets 368-169 below on which the cross-section of the sea battery, reinforced and extended with casemates, is drawn in on the extreme right. The Netherlands National Archives have two copies of this profile, with the numbers 4.VEL 1037A and 4.VEL 1037B, as well as drawings of the various transverse sections, which have been reproduced on sheets 370-371 above. The latter are missing in the Jakarta archive.

PLAN du FORT
D'OSTIMBOURG
Relatif au Projet de 1787.
LEGENDE
1. Batteri cabossés qui sont Ecroulées.
2. Batterie haute.
3. Magazins &c.
4. Cavalier qui est demonté par la hauteur b.
5. Poudriers.
6. Citerne qui n'est pas Achevée.
7. Logement du Commandant du fort.
8. Logement pour les Officiers et Employés.
9. Cazernes.
10. Corps de Garde.
11. Basteau.
12. Rampes qui sont Ecroulées.
Nota B. Les ouvrages du projet sont distingués par une Couleur jeaune
Et ceux qu'ils sont détruirent sont marqués par une ligne ponctuée en Rouge.
100 Roedes
L 16

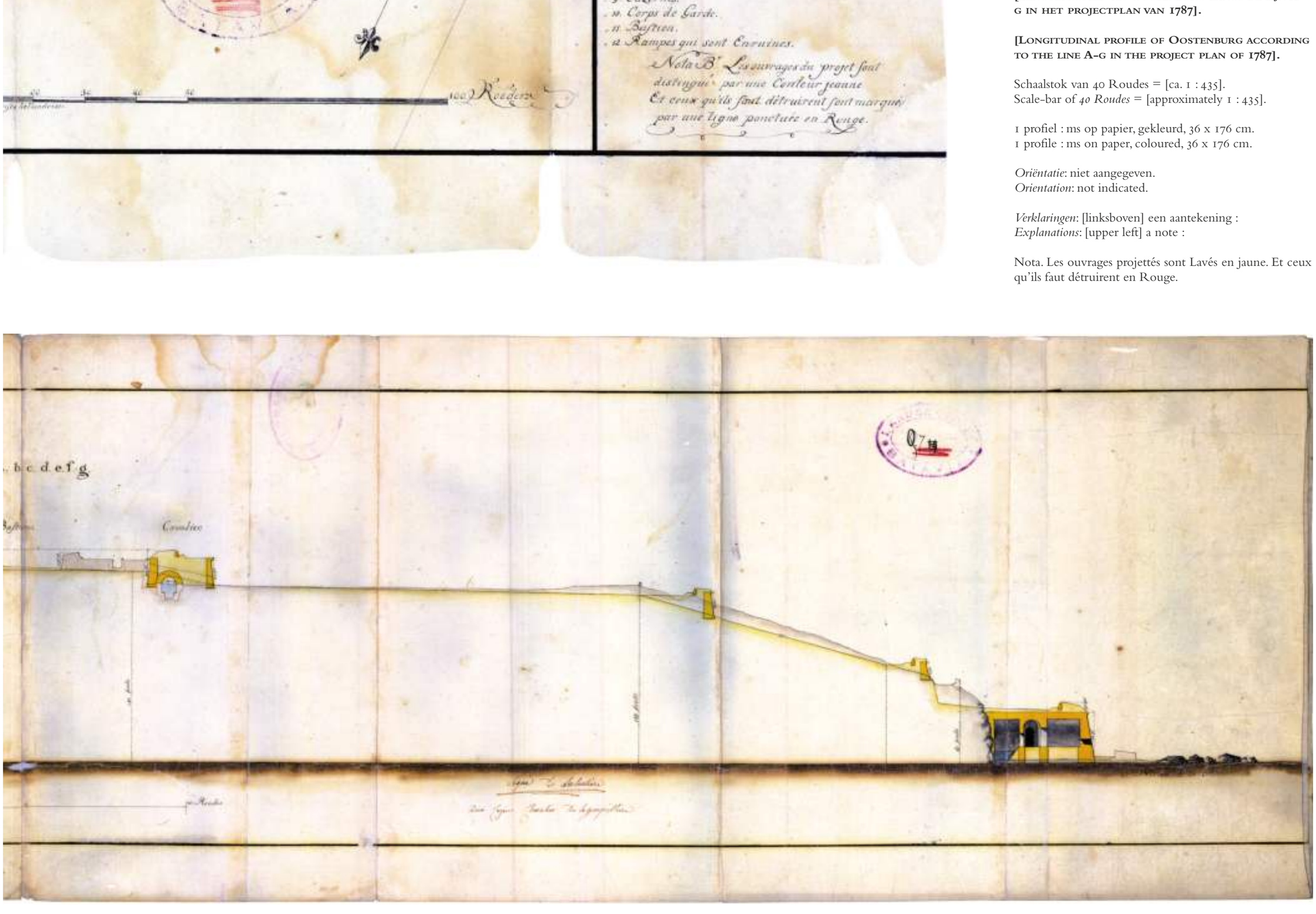

bladen 368-369 onder / sheets 368-369 below:

Arsip Nasional Republik Indonesia, O 19.

Signé De la Lustrière, Pour Chevallier Copie De la Goupillière, 1787 :
Signed De la Lustrière, For the Copy Cavalier De la Goupillière, 1787 :

[Lengteprofiel van Oostenburg langs de lijn A-G in het projectplan van 1787].

[Longitudinal profile of Oostenburg according to the line A-G in the project plan of 1787].

Schaalstok van 40 Roudes = [ca. 1 : 435].
Scale-bar of *40 Roudes* = [approximately 1 : 435].

1 profiel : ms op papier, gekleurd, 36 x 176 cm.
1 profile : ms on paper, coloured, 36 x 176 cm.

Oriëntatie: niet aangegeven.
Orientation: not indicated.

Verklaringen: [linksboven] een aantekening :
Explanations: [upper left] a note :

Nota. Les ouvrages projettés sont Lavés en jaune. Et ceux qu'ils faut détruirent en Rouge.

370

blad 370 boven / sheet 370 above:

Nationaal Archief, 4.VEL 1002B.

[De la Lustrière, De la Goupillière, 1787] :

[Dwarsprofielen van Oostenburg langs de lijnen I-K en L-M in het projectplan van 1787].

[Transverse profiles of Oostenburg according to the lines I-K and L-M in the project plan of 1787].

Schaal: niet aangegeven [ca. 1 : 430].
Scale: not indicated [approximately 1 : 430].

2 profielen : ms op papier, gekleurd, 35,5 x 49,5 cm.
2 profiles : ms on paper, coloured, 35.5 x 49.5 cm.

Oriëntatie: niet aangegeven.
Orientation: not indicated.

De dwarsprofielen van De la Lustrière en De la Goupillière in hun projectplan voor Oostenburg uit 1787 zijn op de bladen 370-371 boven op twee aparte tekeningen weergegeven, waarvan de linker geen schaal heeft; beide hebben oorspronkelijk waarschijnlijk één geheel gevormd. Een tweede, wel aaneengesloten versie van deze profieltekeningen is aanwezig in het Nationaal Archief onder inventarisnummer 4.VEL 1039A.

The transverse profiles by De la Lustrière and De la Goupillière in their project plan for Oostenburg from 1787 are shown on sheets 370-371 above as two separate drawings, of which the left-hand one has no scale; the two probably originally formed one whole. A second version of the profile drawings, where they are joined together, is present in the Netherlands National Archives under the inventory the number 4.VEL 1039A.

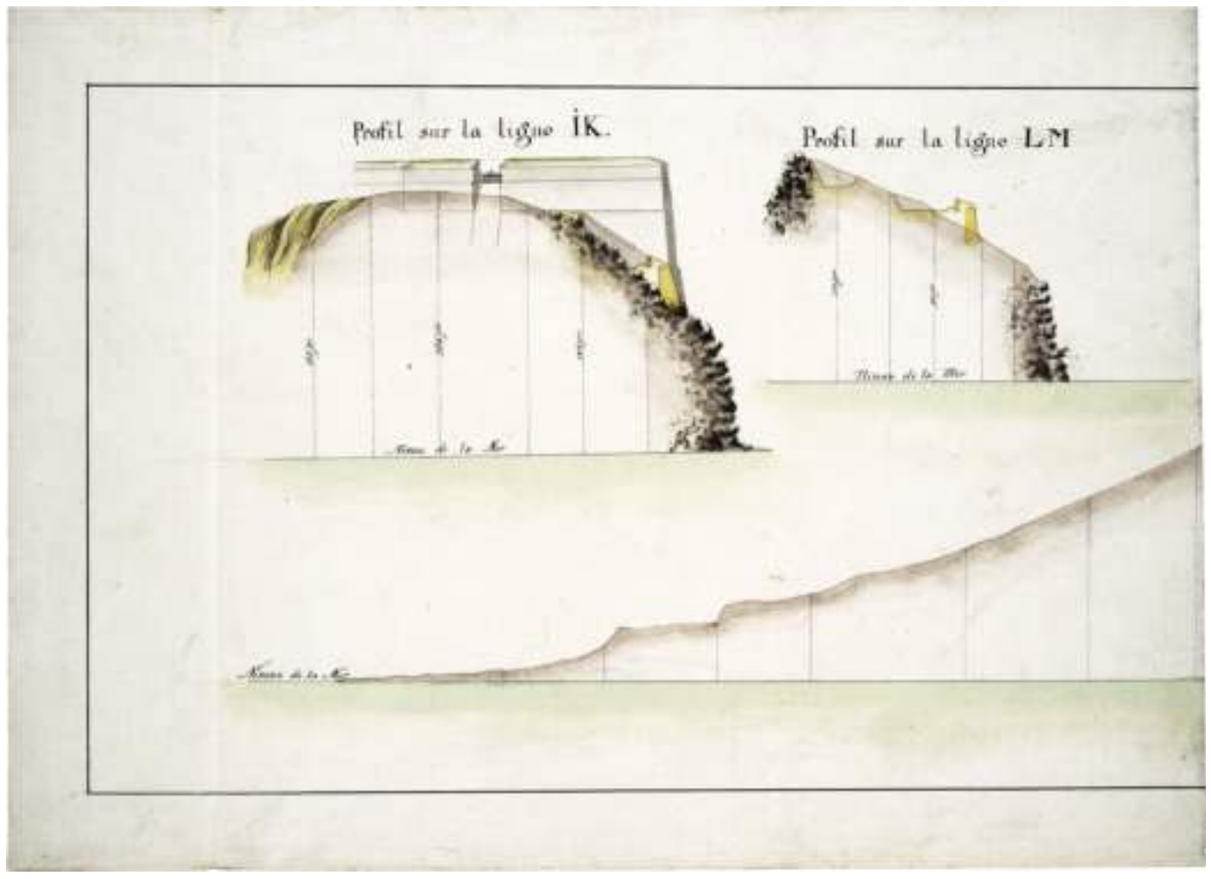

blad 371 boven / sheet 371 above:

Nationaal Archief, 4.VEL 1039B.

[De la Lustrière, De la Goupillière, 1787] :

[Dwarsprofielen van Oostenburg langs de lijnen C-D, G-H en E-F in het projectplan van 1787].

[Transverse profiles of Oostenburg according to the lines C-D, G-H, and E-F in the project plan of 1787].

Schaal: Echelle de 100 Toises ou de 50 Roudes Rijnlandes = [ca. 1 : 430].
Scale: *Echelle de 100 Toises ou de 50 Roudes Rijnlandes* = [approximately 1 : 430].

3 profielen : ms op papier, gekleurd, 35,5 x 100 cm.
3 profiles : ms on paper, coloured, 35.5 x 100 cm.

Oriëntatie: niet aangegeven.
Orientation: not indicated.

bladen 370-371 onder / sheets 370-371 below:

Nationaal Archief, 4.VEL 1044.

Gecopieert na de teekening van den Ingenieur G.E. Schenck. D.C. Belecke, landm:r, 1790 :
Copied from the drawing of the Engineer G.E. Schenck. D.C. Belecke, land surveyor, 1790 :

Situatie-plan / van het Fort / Oostenburg, / getrokken uyt twee differente plans, opge / nomen in de Iaaren 1789 en 1790 door den onderget:.

Situation plan / of the Fort / Oostenburg, / compiled from two different plans, surveyed / in the Years 1789 and 1790 by the undersigned.

Schaalstok van 50 Roed: = [ca. 1 : 1.530].
Scale-bar of *50 Roed:* = [approximately 1 : 1,530].

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 48 x 81 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 48 x 81 cm.

Oriëntatie: het noorden is linksonder.
Orientation: north is lower left.

Verklaringen: [rechtsonder] een legenda bij de nummers 1 t/m 20 :
Explanations: [lower right] a key to the numbers 1 to 20 :

Renvoy.
1. Cavalier.
2. Nieuwe Battery.
3. Capitainspuntje.
4. Citerne.
5. Kruydkelder.
6. Cordeguarde.
7. Cazernes.
8. Offeciers Logementen.
9. Het vervallene waterpas.
10. De Redout van 't waterpas.
11. Magasynen.
12. Schafbasery.
13. Bergplaats der bouwmateriaalen.
14. Twee batteryen op hoge klippen.
15. Steil afgewerkte klippen.
16. Pallisadeering.
17. Wooningen der getrouwde Europeesen.
18. De Muntery
19. De ouwde smitswinkel.
20. Wooningen voor de getrouwede Malijers.

Het kopie-situatieplan door de landmeter Daniël Christiaan Belecke (ook: Beeleke, Beleke) uit 1790, naar een niet meer bestaand origineel door de luitenant-ingenieur G.E. Schenck, was oorspronkelijk toegevoegd aan het rapport van de Militaire Commissie en kan hier derhalve dienen als inleidende overzichtskaart voor de definitieve projectkaarten voor Oostenburg zoals deze door Carl Friedrich Reimer in 1790 voor de Commissie werden getekend (bladen 372-373). Afgaande op een vergelijking met het voorgaande situatieplan uit november 1786 op blad 366 onder had men in de tussenliggende jaren klaarblijkelijk aan de noordzijde van het bovenfort een extra batterij toegevoegd (no. 2 in de legenda, ook al opgenomen in het Franse plan van 1787 op de bladen 367-371) en was aan het landfront enige voortgang geboekt bij de aanleg van de droge gracht. Aan de grote zeebatterij was echter nog niets verbeterd, terwijl ook de kwetsbare noordflank niet was versterkt. De 'twee differente plans' uit 1789 en 1790, door Schenck dan wel door Belecke zelf, zijn tegenwoordig niet meer bekend.

The copy situation plan by the land surveyor Daniël Christiaan Belecke (also: Beeleke, Beleke) from 1790, from an original by Lieutenant-Engineer G.E. Schenck which no longer exists, was originally attached to the Military Commission's report, and hence can serve as an introductory general map for the definitive project maps for Oostenburg, as Carl Friedrich drew these for the Commission in 1790 (sheets 372-373). From a comparison with the preceding situation plan from November 1786 on sheet 366 below, in the intervening years an extra battery had apparently been added on the northern side of the upper fort (no. 2 in the legend, already included in the French plan from 1787 on sheets 367-371), and some progress had been made on the land front with the construction of the dry moat. But there was still no improvement to the main sea battery, while the vulnerable northern flank was also not strengthened. The 'two different plans' from 1789 and 1790, by Schenck or by Belecke himself, are now no longer known.

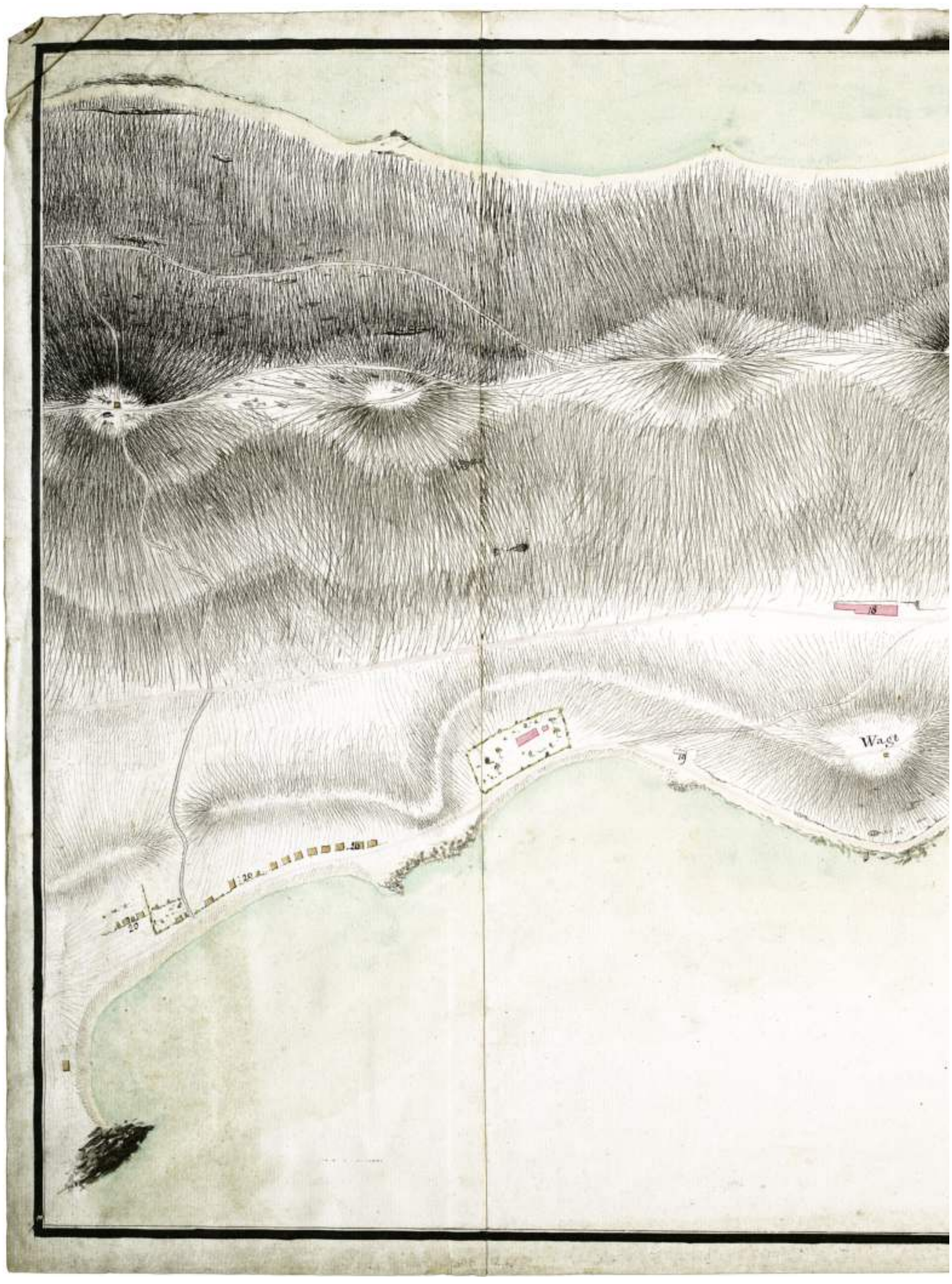

Profil sur la ligne CD

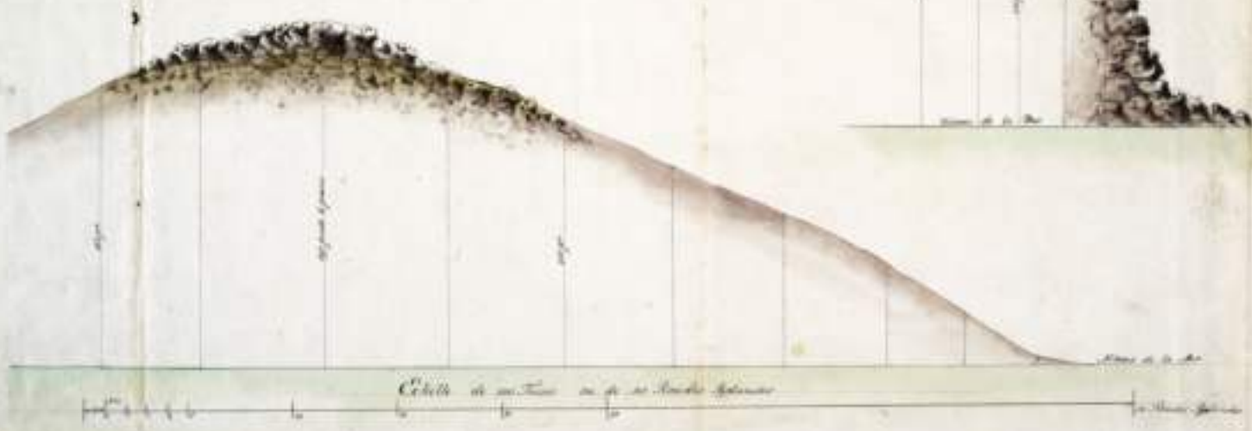

Profil sur la ligne GH.

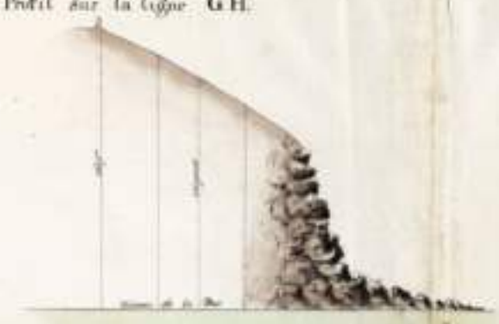

Profil sur la ligne EF.

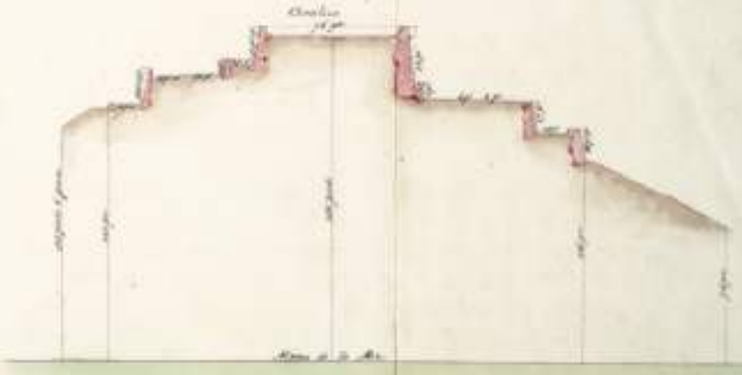

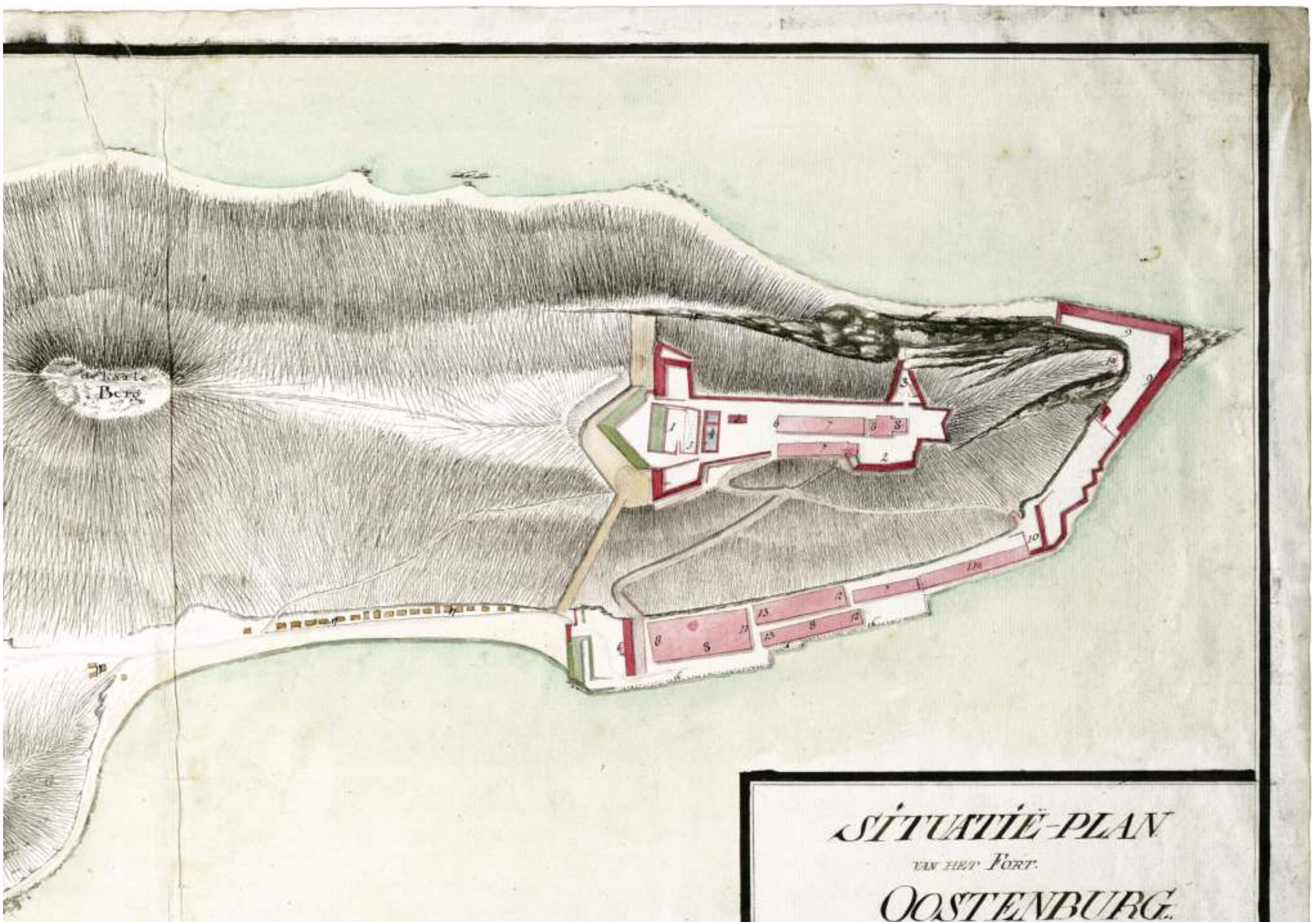

SITUATIË-PLAN
VAN HET FORT.
OOSTENBURG.

getrokken uyt twee differente plans, opgenomen in de Iaaren 1789 en 1790 door den ondergeteekende.

RENVOY

1 Cavalier
2 Nieuwe Battery
3 Capitainspuntje
4 Citerne
5 Kruydkelders
6 Cordegoarde
7 Cazernes
8 Officiers Logementen
9 Het verhallene Waterpas
10 De Redout van't Waterpas
11 Magazynen
12 Schaftkaserg
13 Bergplaats der bouwmaterialen
14 Twee Batteryen op lange klippen
15 Steil afgeveerde klippen
16 Pallisadeering
17 Woningen der getrouwde Lieutenants
18 De Muntery
19 De ouwde Smitswinkel
20 Woningen der getrouwde Matroos

Geexpiereert na de teekening van den Ingenieur P. E. Lorenck [illegible]

Schaal van Toises ou de 10 Roede Rhinlandsche

0 1 2 3 4 10 20 30 40 50 Roede

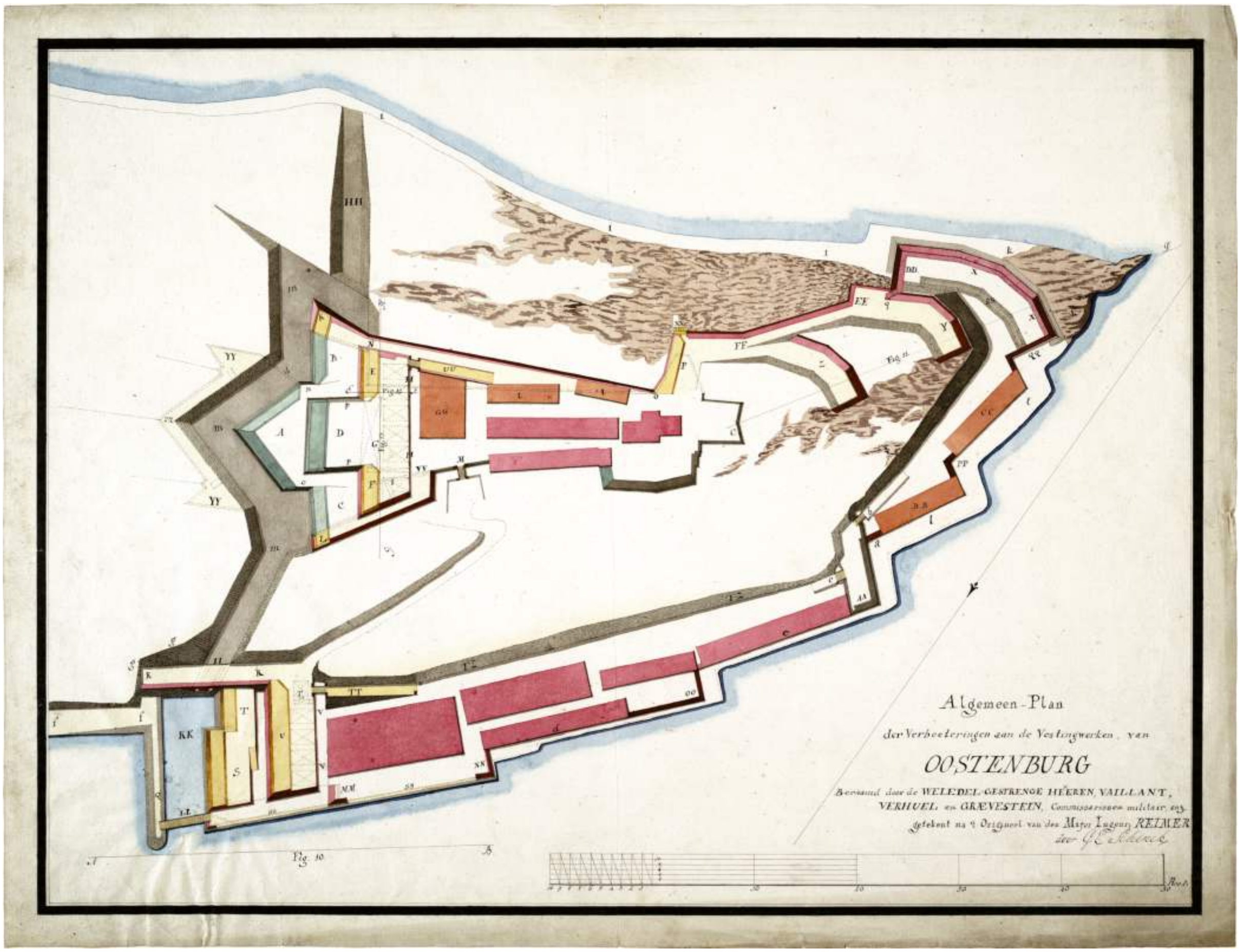
Algemeen-Plan
der Verbeeteringen aan de Vestingwerken van
OOSTENBURG
Beraamd door de WELEDEL GESTRENGE HEEREN, VAILLANT,
VERHUEL en GRAVESTEIN, Commissarissen militair enz.
getekent na 't Origineel van den Major Ingenr REIMER
door G. Eekhout
Fig. 10
Rhn.R

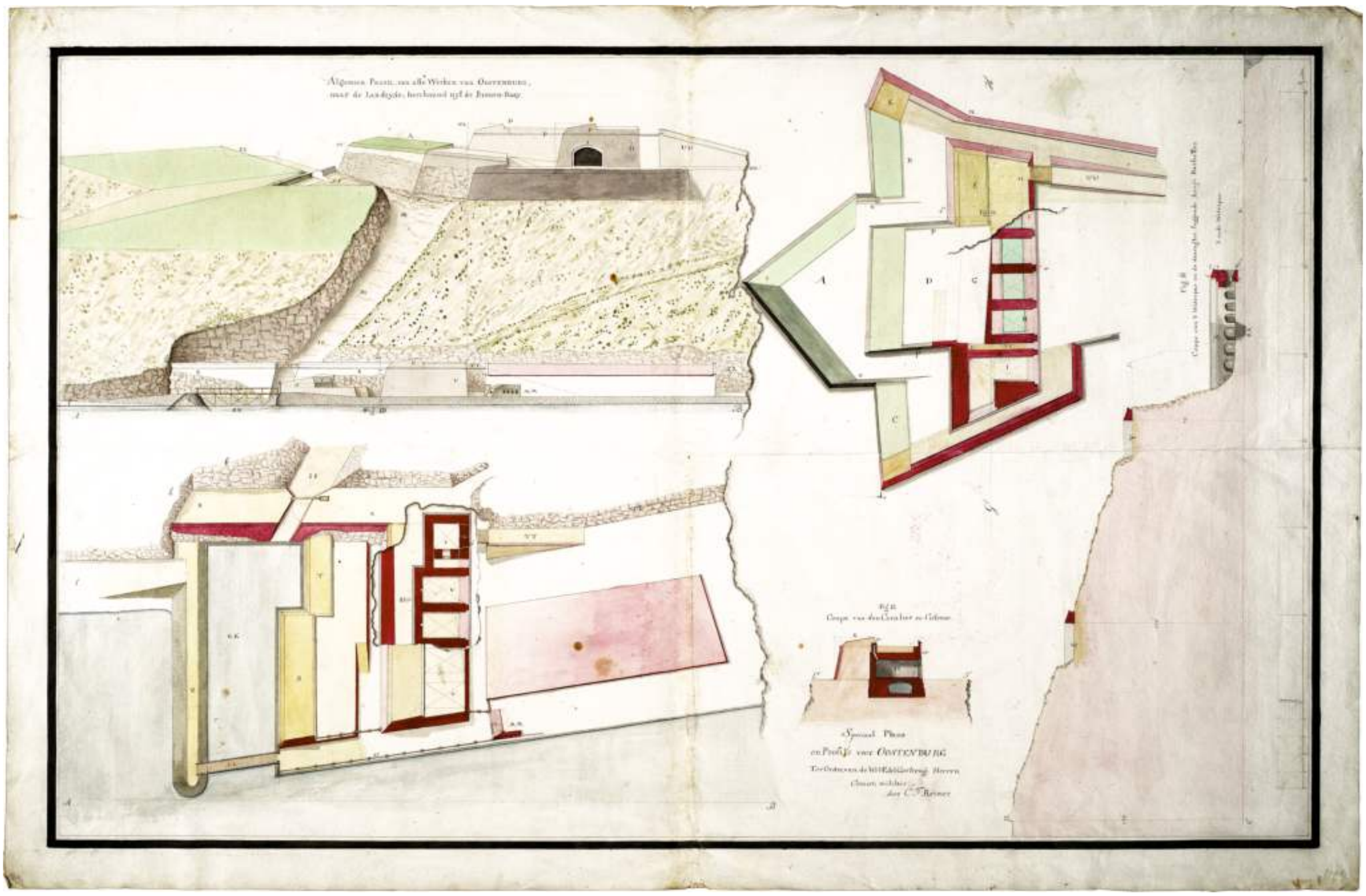
Algemeen Plan van alle Werken van Oostenburg,
waar de Landdyke, benevens 't gat de Bruyn-haap
Fig. 11
Coupe van de Courtine en Caponiere
Special Plan
en Profyle van OOSTENBURG
Ter Ordonnantie der WelEdelGestrenge Heeren
Commissarissen militair
door C. Reimer

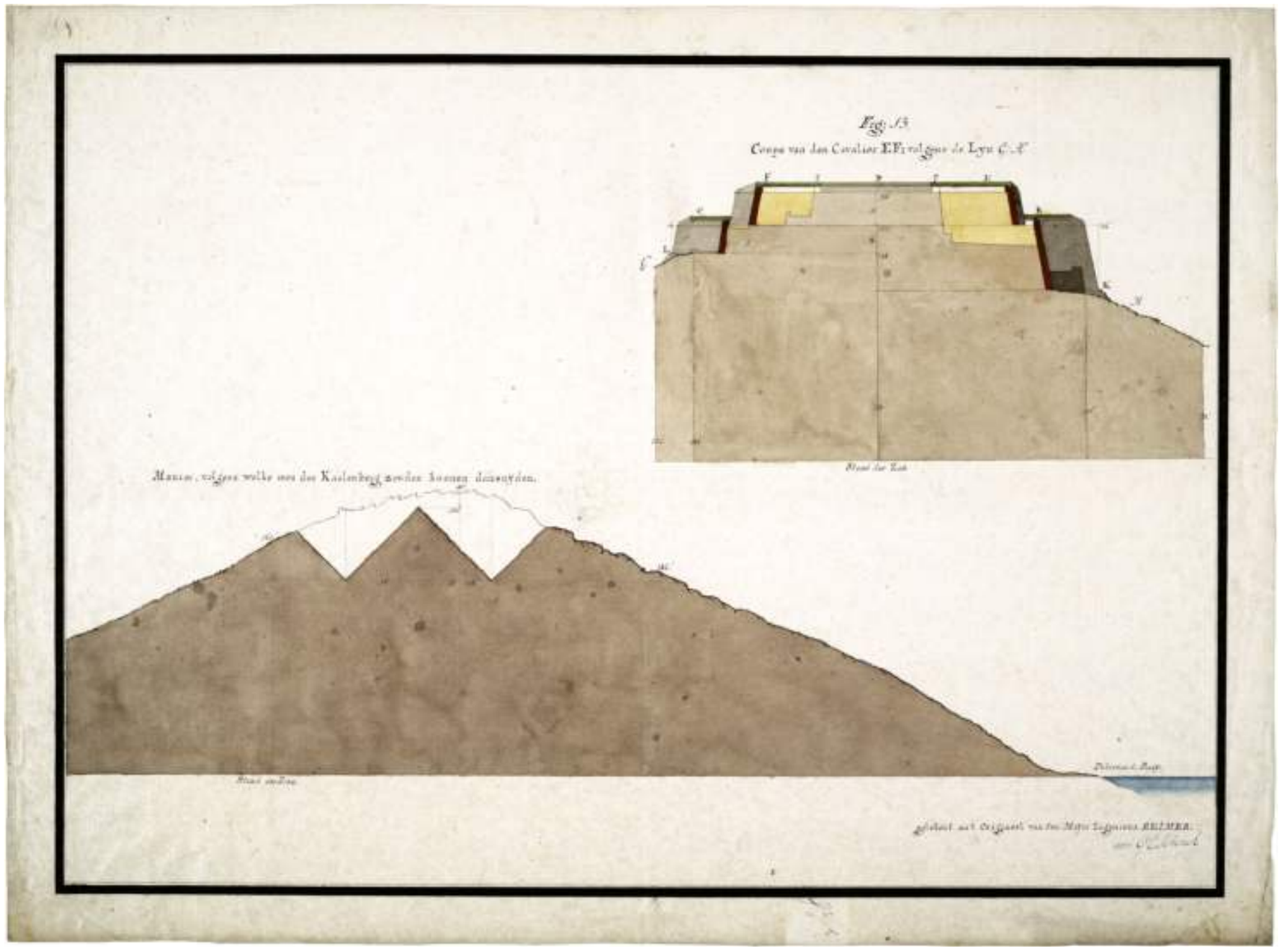

blad 372 boven / sheet 372 above:

Nationaal Archief, 4.VEL 1040.

Getekent na 't Origineel van den Major Ingenr: Reimer door G:E: Schenck, [1790] :
Drawn from the Original of the Major-Engineer Reimer by G:E: Schenck, [1790] :

Algemeen-Plan / der Verbeeteringen aan de Vestingwerken, van / Oostenburg [...].

General Plan / for the Improvements to the Fortifications, of / Oostenburg [...].

Schaalstok van 50 Roed: = [ca. 1 : 705].
Scale-bar of *50 Roed:* = [approximately 1 : 705].

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 49 x 64 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 49 x 64 cm.

Oriëntatie: het noorden is linksonder.
Orientation: north is lower left.

Verklaringen: [rechtsonder] vervolg van de titel :
Explanations: [lower right] continuation of the title :

Beraamd door de Weledel-Gestrenge Heeren, Vaillant, / Verhuel en Graevestein, Commissarissen militair, enz.

Het algemeen plan voor Oostenburg van de Militaire Commissie volgde in hoofdlijnen het voorstel van Carl Friedrich Reimer uit 1786 (blad 364), al was uit kostenoverwegingen diens geprojecteerde nieuwe hoornwerk voor het front van het bovenfort geschrapt en zouden de halfronde zeebatterij en de batterij aan de noordzijde van het benedenfort slechts enkelvoudig en lang niet zo zwaar worden uitgevoerd als Reimer het graag gezien had. Van dit algemeen plan bestaat tegenwoordig nog één andere kopie, getekend door de (adjunct) eerste landmeter in Colombo, Dominicus Matthijsz (Nationaal Archief, 4.VEL 1041). Ook de detailplannen voor Oostenburg zijn maar voor een klein deel bewaard gebleven, in de vorm van de twee tekeningen op blad 372 onder en 373 boven.

In its basic outline the Military Commission's general plan for Oostenburg followed the proposals made by Carl Friedrich Reimer in 1786 (sheet 364), even though his projected new hornwork at the front of the upper fort was scrapped and the semi-circular sea battery and the battery on the northern side of the lower fort would be only single-level and nowhere nearly as heavy as Reimer would have liked. At present one other copy of this general plan exists, signed by the (adjunct) First Land Surveyor in Colombo, Dominicus Matthijsz (Netherlands National Archives, 4.VEL 1041). Of the detail plans, too, only a small proportion has been preserved, in the form of the two drawings on sheet 372 below and 373 above.

blad 372 onder / sheet 372 below:

Nationaal Archief, 4.VEL 1042.

Door C:F: Reimer, [1790] :
By C:F: Reimer, [1790] :

Speciaal Plans / en Profils voor Oostenburg [...].

Special Plans / and Profiles for Oostenburg [...].

[profielen / profiles]

Algemeen Profil, van alle Werken van Oostenburg, naar de Landzyde, beschouwd uyt de Binnen-baay.
General Profile, of all Fortifications of Oostenburg, on the Landward side, as seen from the Inner Bay.

Fig. 11. / Coupe van 't Waterpas en de daaragter leggende hooge Barbettes.
Fig. 11. / Cross-section of the Sea Battery and the high Barbettes behind it.

Fig. 12. / Coupe van den Cavalier en Cisterne.
Fig. 12 / Cross-section of the Cavalier and the Cistern.

Schaalstok van 35 Roeden = [ca. 1 : 295].
Scale-bar of *35 Roeden* = [approximately 1 : 295].

2 kaarten + 3 profielen : ms op papier, gekleurd, 65 x 99,5 cm.
2 maps + 3 profiles : ms on paper, coloured, 65 x 99.5 cm.

Oriëntatie: niet aangegeven.
Orientation: not indicated.

Verklaringen: [onder] vervolg van de titel :
Explanations: [below] continuation of the title :

Ter Ordre van de Wel-Edel Gestr: Heeren / Comiss: militair, enz.

Een nieuw element in het definitieve plan voor Oostenburg in vergelijking met Reimers ontwerp van 1786 was de doorlopende verbinding van het bovenfort met de benedenwerken via zogenoemde barbettes, geschutsplatforms op meerdere niveaus boven de hoofdbatterij aan zee. Veel aandacht krijgt ook de drinkwateropslag, in de vorm van een kelderreservoir of cisterne voor opgevangen regenwater onder de Cavalier (Kat), het op zichzelf staande hogere bolwerk binnen het bovenfort, en onder de batterij aan de landzijde van de benedenwerken. Buiten een brakke put op zeeniveau bezat Oostenburg geen eigen watervoorziening, waardoor het fort in de droge tijd ook na de geprojecteerde verbetering nooit berekend zou kunnen zijn op een langdurig beleg.

A new element in the definitive plan for Oostenburg in comparison with Reimer's design from 1786 was the continuous link between the upper fort and the lower works via what were called *barbettes*, that is, gun platforms on several levels above the main battery on the sea. Much attention was also given to the storage of drinking water in the form of underground reservoirs or cisterns for rainwater collected in the fort, located under the Cavalier (*Kat*), the separate higher bulwark inside the upper fort, and under the battery on the landward side of the lower works. Apart from a brackish well on sea level, Oostenburg did not have a water supply of its own, so that in the dry season, even after the planned improvements, the fort would never have been able to withstand a long siege.

blad / sheet 373:

Nationaal Archief, 4.VEL 1043.

Getekent na 't Origineel van den Major Ingenieur Reimer, door G:E: Schenck, [1790] :
Drawn from the Original of the Major-Engineer Reimer, by G:E: Schenck, [1790] :

Fig: 13. / Coupe van den Cavalier EF; volgens de Lyn G:H.

Fig: 13. / Cross-section of the Cavalier EF; according to the Line G:H.

[profiel / profile]

Manier, volgens welke men de Kaalenberg zouden kunnen doorsnyden.
Manner in which the Kaalenberg [Ostenburg Hill] could be cut.

Schaal: niet aangegeven.
Scale: not indicated.

2 profielen : ms op papier, gekleurd, 47 x 64 cm.
2 profiles : ms on paper, coloured, 47 x 64 cm.

Oriëntatie: niet aangegeven.
Orientation: not indicated.

Deze kopietekening door de luitenant-ingenieur G.E. Schenck van de Militaire Commissie naar een verloren gegaan origineel van Carl Friedrich Reimer toont naast een doorsnede door de Kat of Cavalier van het bovenfort een dwarsprofiel dat aangeeft hoe de hoge rug van de Kalenberg (de berg van Oostenburg) iets noordoostelijk van het fort ingesneden zou kunnen worden. De bedoeling daarvan was tweeledig, namelijk om dit strategisch gelegen hoge punt zover af te graven dat dit niet meer boven de Cavalier van het fort uitkwam en bovendien het terrein ter plaatse ongeschikt te maken voor de plaatsing van een vijandelijke batterij.

This copy by Lieutenant-Engineer G.E. Schenck of the Military Commission based on a lost original by Carl Friedrich Reimer shows, alongside a cross-section through the *Kat* or Cavalier of the upper fort, a transverse profile that indicates how the high ridge of the *Kalenberg* (Ostenburg Hill) could be cut into a little to the north-east of the fort. The intention was twofold, namely to dig away this strategically located high point so that it would no longer project above the Cavalier of the fort, and further to make the terrain unsuitable for an enemy battery to be placed there.

blad 374 boven / sheet 374 above:

Sri Lanka Survey Department, kaart/map no. 7.

Int Jacht Buyksloot deezen den 27 Maij A:o 1671. Was getekent: Cornelis Keijser, Jan Stipperdt, Manuel van Ceulen :
In the Yacht Buyksloot on this the 27th of May A:o 1671.
Signed: Cornelis Keijser, Jan Stipperdt, Manuel van Ceulen :

Venloos Baay.

Venloos [Vandeloos] Bay.

Schaalstok van 1 1/2 Mijl = [ca. 1 : 55.000].
Scale-bar of *1 1/2 Mijl* = [approximately 1 : 55,000].

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 33,5 x 47,5 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 33.5 x 47.5 cm.

Oriëntatie: het noorden is rechtsonder.
Orientation: north is lower right.

Verklaringen: [rechtsboven] een beschrijving :
Explanations: [upper right] a description :

In de Revier vuijle Clippige Gronden dan eens Steck gr. dan weer Steenen en dan weer Santgrond is omtrent een Muscet Schoot Weijdt.

[onder] een aantekening :
[below] a note :

De dieptens met Rood getekent; sijn Voeten.

Venloos Baai (Venloos, Vandeloos Bay). De enige min of meer beschutte, maar relatief ondiepe ankerplaats aan de oostkust van Ceylon in het gedeelte tussen Trincomalee en Batticaloa, de Venloos Baai bij de huidige kustplaats Pasekudah, ontleent zijn naam aan het jacht waarmee deze inham kort voor de verovering van Batticaloa door de Compagnie in 1638 voor het eerst was verkend, de *Venlo*. Het achterland viel tot 1766 onder het koninkrijk Kandy en was economisch van geringe betekenis. Als zodanig bleef de baai tot 1762, het jaar van het Engelse gezantschap naar het Singalese hof onder leiding van John Pybus, goeddeels buiten de aandacht van het gouvernement in Colombo. Die Britse onderneming werd vervolgens aanleiding om hier alsnog een provisorische compagniesversterking met een garnizoen van 200 man te vestigen, teneinde verdere buitenlandse contacten met Kandy te verhinderen. Te zelfder tijd moest de Raad in Colombo vaststellen dat men over geen enkele nieuwere kaart van de Venloos Baai en omgeving kon beschikken dan die uit een rapport van het opperhoofd van Batticaloa Pieter de Grauw uit 1671, waarop de landmeter Jan Abraham Sommer in augustus 1763 opdracht kreeg zo snel mogelijk in dit hiaat te voorzien. Na afloop van de oorlog met Kandy kwam de Venloos Baai onder compagniesgezag en werd de post hier na enige tijd weer opgeheven. Op blad 374 boven is de genoemde kaart uit 1671 gereproduceerd van een exemplaar dat nu deel uitmaakt van de collectie van de Topografische Dienst van Sri Lanka; een kopie uit 1672 bevindt zich in het Nationaal Archief in de overgekomen brieven en papieren van Ceylon van dat jaar onder inventarisnummer 1.04.02 3079. De kaart op blad 374 onder, eveneens in de verzameling van het Sri Lanka Survey Department, is het resultaat van Sommers opnemingen in 1763 en laat onder meer het pas gevestigde 'campement' van de compagnieswacht zien. Het Sri Lanka Survey Department bezit verder twee ongesigneerde achttiende-eeuwse kopieversies van de kaart van Sommer onder de kaartnummers 9 en 32. Het topografisch veel minder nauwkeurige kaartje op blad 375 boven ten slotte (dat de baai aan de zuidkust van Ceylon situeert!), door de schipper Jan Zacharias Nauwman op 26 maart 1763 getekend op de *Oosterbeek*, is er weer een uit de eerder genoemde serie (zie blad 76 onder) naar, of ter correctie van, de weergave van deze locatie in het zesde deel van de *Zee-Fakkel* van Johannes van Keulen (1753).

Venloos Baai (Venloos, Vandeloos Bay). The only more or less protected, though relatively shallow, anchorage on the east coast of Ceylon in the part between Trincomalee and Batticaloa was Venloos (or Vandeloos) Bay near the present coastal town of Pasekudah. It got its name from the yacht, the *Venlo*, with which this inlet was first explored shortly before Batticaloa was captured by the Company in 1638. Until 1766 the hinterland fell under the kingdom of Kandy and from an economic viewpoint was of little significance. In this way the bay remained largely beyond the attention of the government in Colombo up to 1762, the year in which the English sent their mission to the Sinhalese court led by John Pybus. This move was then cause to set up a provisional Company fort here with a garrison of 200 men, in order to frustrate further foreign contacts with Kandy. At the same time the Council in Colombo was forced to admit that it did not have a single map of Venloos Bay at its disposal more recent than the one from a report by the head of Batticaloa, Pieter de Grauw, from 1671, whereupon in August 1763 the surveyor Jan Abraham Sommer was given instructions to fill this gap as soon as possible. Following the war with Kandy Venloos Bay came under Company rule and the post here was closed after a certain time. On sheet 374 above the map mentioned from 1671 has been reproduced from an original that is now part of the collection of the Sri Lanka Survey Department; a copy from 1672 is to be found in the Netherlands National Archives in the letters and papers received from Ceylon in that year, with the number 1.04.02 3079. The map on sheet 374 below, also in the collection of the Sri Lanka Survey Department, is the result of Sommer's observations in 1763, and among other things shows the recently established *campement* (camp) of the Company guard. The Sri Lanka Survey Department furthermore holds two unsigned eighteenth-century copies of the map by Sommer with map numbers 9 and 32. Finally, the much less accurate little chart on sheet 375 above (it locates the bay on the south coast of Ceylon!), drawn by Master Jan Zacharias Nauwman on the Company's ship *Oosterbeek* on 26 March 1763, is another one from the series mentioned earlier (see sheet 76 below) based on, or made as a correction to, the depiction of this location in the sixth volume of the *Zee-Fakkel* by Johannes van Keulen (1753).

(Deel/Vol. I: *Atlas Isaak de Graaf/Atlas Amsterdam*, I-23d II).

blad 374 onder / sheet 374 below:

Sri Lanka Survey Department, kaart/map no. 8.

Gepeijlt en volgens bevindinge in de Caarte gelegd Door J:n A:m Sommer, 1763 :
Sounded and accordingly laid down in the Chart By J:n A:m Sommer, 1763 :

Caarte / van de Venloose Baaij / en / Het Revier van Nadoeree [...].

Chart / of Venloos [Vandeloos] Bay / and / The River of Nadure [...].

Schaalstok van 1/2 Duijtsche Mijlen 15. in eenen Graad = [ca. 1 : 9.800].
Scale-bar of *1/2 Duijtsche Mijlen 15. in eenen Graad* = [approximately 1 : 9,800].

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 69 x 97,5 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 69 x 97.5 cm.

Oriëntatie: het noorden is rechts.
Orientation: north is right.

Verklaringen: [rechtsboven] een beschrijving, als vervolg van de titel :
Explanations: [upper right] a description, in continuation of the title :

Leggende op De Oost Cust van het Eijland Ceijlon op 8. Graaden 2. Minuten Noorder Breede Z.O. ten Zuijden van Trinconomale.
Op De Bank AA Doorgaans Zwaare Coraal Grond met blinde Klippen daar menge van Ongelijke dieptens van 2. 1 1/2 à 1. Vademen Water.
De Dieptens op de Droogtens BBB beteekenen Voeten.
NB. Over de Coraalsteene Banken in Reeven daar De Compas Streeken door getrokken zijn kan men ter Nood met schuijten en ligte Boots over en aan De Wal kommen dog is wat Pericouleus vanwegens der veelen Blinde Klippen daar men tusschen door moet.

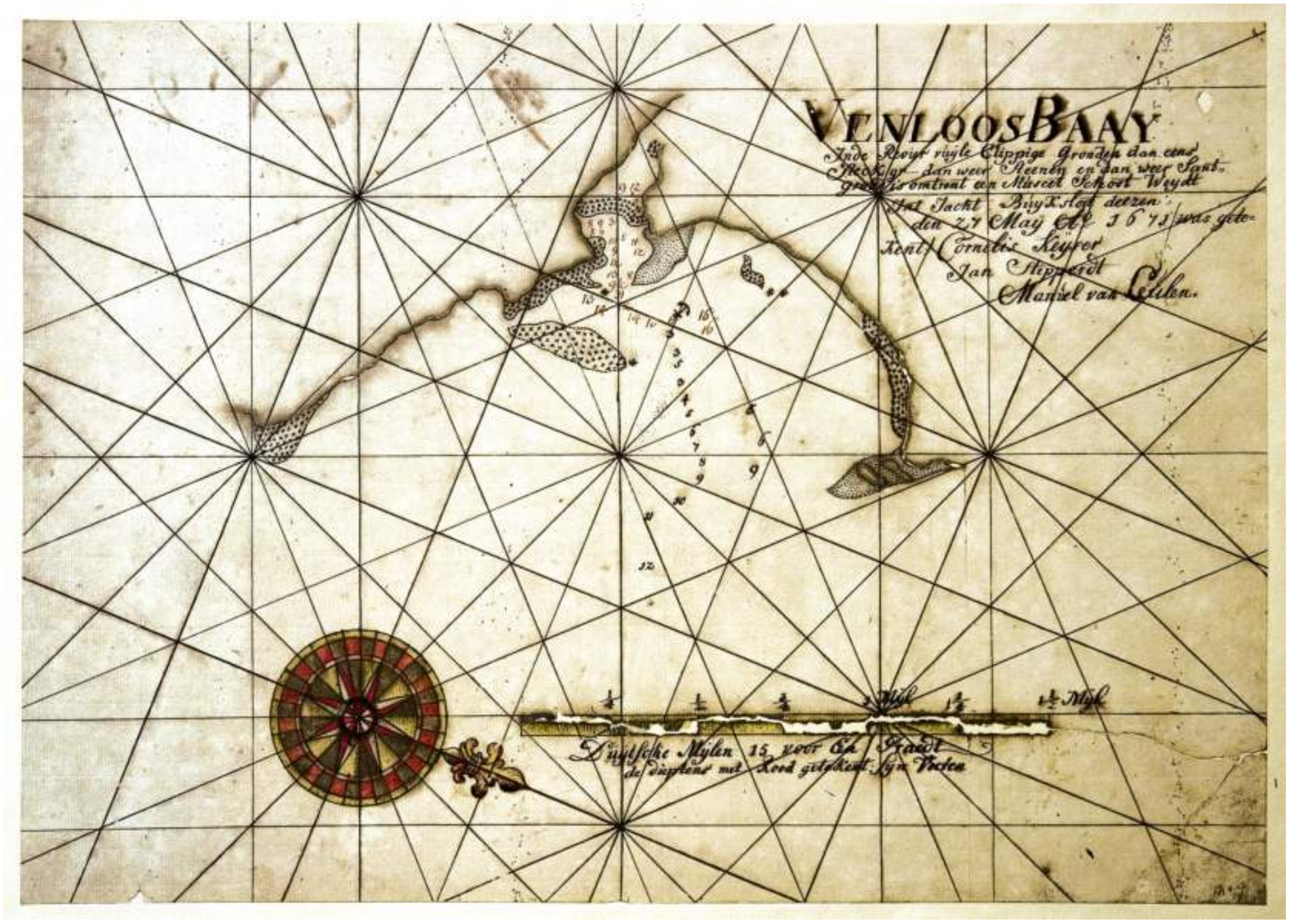
VENLOOSBAAY
Inde Revier vuyle Clippige Gronden dan eens
Steenigt dan weer Reenen en dan weer Sant.
Het Jacht Bivy Slaet deezen
den 27 May Ao 1673 was gete-
Kent Cornelis Leyser
Jan Steppegiet
Manuel van Leiden.
Duytsche Mylen 15 voor Ch Graadt
de Compleet met Kord gelyckent Syn Vieren
1/4 1/2 3/4 1 Myl 1 1/2 1 1/2 Myl

Bijschriften: pag. 373 / Captions: p. 373

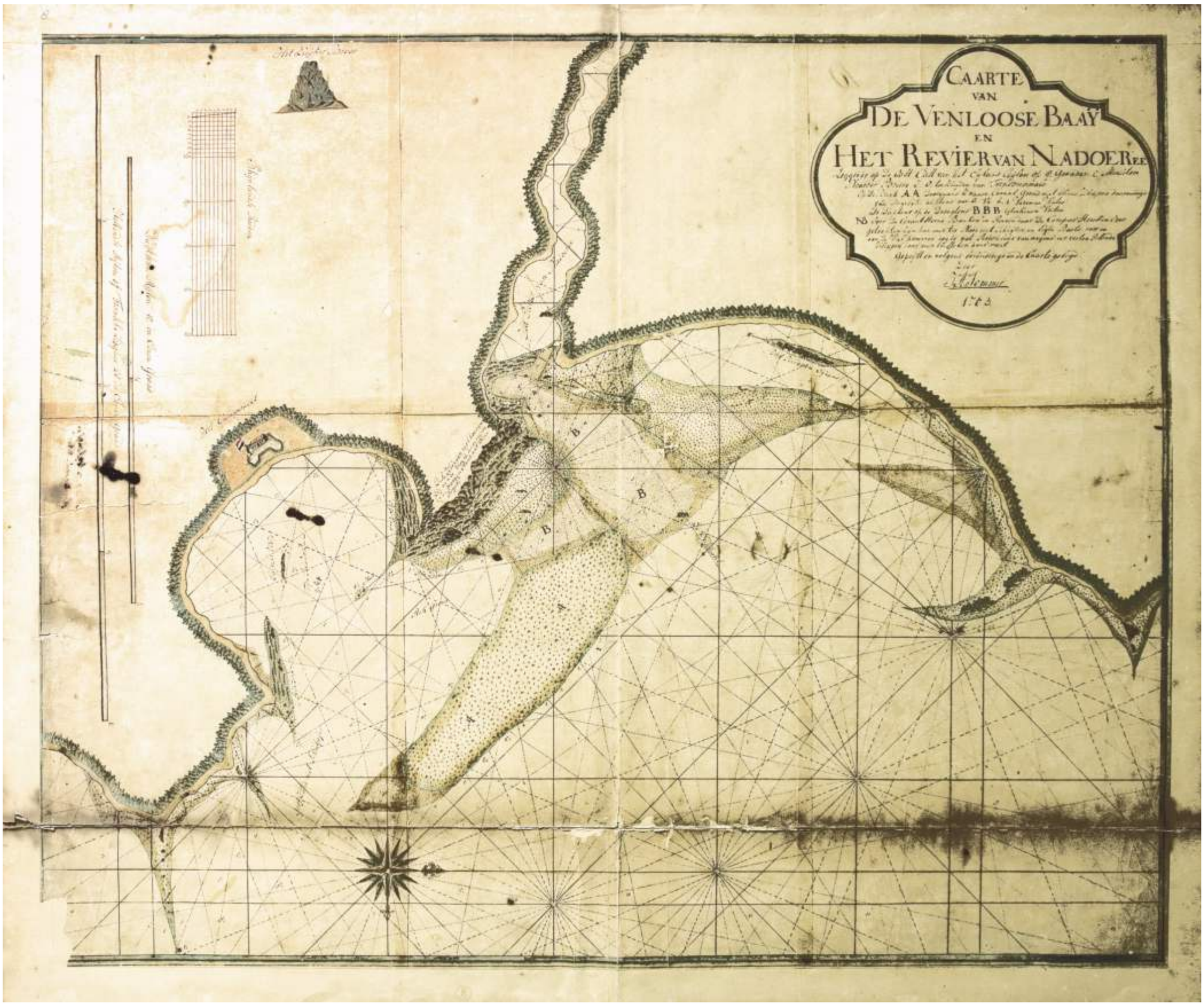

blad 375 boven / sheet 375 above:

Antiquariaat A. Asher & Co. B.V., IJmuiden.

J.Z. Nauwman, A:o 1763, 26 Maart :
J.Z. Nauwman, A:o 1763, the 26th of March :

Venloos ; Baaij / aan de Zuijd Kust van het Eijlandt, / Ceylon [...].

Venloos [Vandeloos] ; Bay / on the South Coast of the Island, / Ceylon [...].

Schaalstok van Een Duijtsche Mijl = [ca. 1 : 102.000].
Scale-bar of *Een Duijtsche Mijl* = [approximately 1 : 102,000].

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 30 x 32 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 30 x 32 cm.

Oriëntatie: het noorden is rechts.
Orientation: north is right.

blad 375 onder / sheet 375 below:

Nationaal Archief, 4.VEL 928 kaart/map no. 13.

[Anoniem, ca. 1628] :
[Anonymous, c. 1628] :

Batecalou.

Batticaloa.

Schaal: niet aangegeven.
Scale: not indicated.

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 32 x 21 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 32 x 21 cm.

Oriëntatie: het noorden is links.
Orientation: north is left.

Batticaloa. Het overzicht van de bewaard gebleven kaarten, plattegronden en topografische afbeeldingen van Batticaloa op de navolgende bladen t/m 381 begint hier weer met een schetskaartje uit het oorspronkelijk Portugese kaartboek *Beschrijving en Caarten van den Eijlande Ceijlon* uit ca. 1628 (blad 30). Aangegeven is de langgerekte lagune van Batticaloa, van de zee gescheiden door het schiereiland Kattankudi, met aan de noordelijke monding (= linksonder op de kaart) een kruisje bij het eilandje Puliyantivu, dat in 1627 met een deel van het aangrenzende kustgebied werd bezet door de Portugese kapitein-generaal Constantino de Sá de Noronha. Zoals de oorspronkelijke beschrijving van de kaart vermeldt, was deze plaats gekozen voor de bouw van een fort, dat vervolgens in 1638 de eerste Portugese versterking in Ceylon was die in Nederlandse handen kwam. Na de aanvankelijke teruggave aan koning Rajasingha II werd Puliyantivu in 1668 opnieuw en ditmaal definitief bezet door de Compagnie, waarna hier in de volgende jaren tot 1682 een aanzienlijk stenen fort werd aangelegd, dat met zijn bijna rechthoekige grondplan en vier hoekbastions naar de algehele vorm vergaand overeenkwam met het ongeveer te zelfder tijd gebouwde fort van Mannar (bladen 300-304). De betekenis van deze bezitting lag vooral op het strategische vlak, namelijk de afsluiting van dit kustgedeelte voor het overzeese handelsverkeer met Kandy en het voorkomen van een vestiging ter plaatse door andere Europese mogendheden. Na de annexatie van 1766 werd het aangrenzende kustland van enig belang doordat de Compagnie hier met succes de natte rijstbouw kon bevorderen door meer gronden onder permanente bevloeiing te brengen. In september 1795 werd Batticaloa kort na de verovering van Trincomalee zonder verzet aan de Engelse expeditiemacht overgegeven.

Batticaloa. The survey of the extant maps, ground-plans and topographical depictions of Batticaloa on the following sheets up to 381 begins again with a sketch map from the originally Portuguese map-book *Beschrijving en Caarten van den Eijlande Ceijlon* from c. 1628 (sheet 30). It shows the long lagoon stretching north and south at Batticaloa, separated from the sea by the peninsula of Kattankudi, with at the northern entrance (lower left on the map) a cross at the little island of Puliyantivu, which in 1627 was occupied by the Portuguese captain-general Constantino de Sá de Noronha together with a part of the adjacent coastal region. As the original description of the map says, this place was chosen for building a fort, which then in 1638 became the first Portuguese post in Ceylon to fall into Dutch hands. This stronghold was then initially returned to King Rajasingha II, but in 1668 Puliyantivu was again and this time finally occupied by the Company, following which in the next years up to 1682 a fairly large stone fort was constructed. Regarding general shape, with its almost square ground-plan and four corner bastions, this tallied to a great extent with the fort at Mannar built at about the same time (see sheets 300-304). The importance of this possession lay primarily in its strategic location, where it could block this part of the coast for overseas trade with Kandy and could prevent other European powers from setting up a post there. After being annexed in 1766, the neighbouring coastal areas gained some importance through the Company's successful efforts to enhance rice cultivation by opening up more land under permanent irrigation. In September 1795, soon after the capture of Trincomalee, Batticaloa was surrendered to the English expeditionary force without resistance.

(Deel/Vol. I: *Atlas Isaak de Graaf/Atlas Amsterdam*, I-23d III, I-23m I, II).

blad 376 boven / sheet 376 above:

Sri Lanka National Archives, kaart/map BAT 2.

[Anoniem, ca. 1721] :
[Anonymous, c. 1721] :

[Situatiekaart van Batticaloa en naaste omgeving].

[Situation map of Batticaloa and immediate environs].

[inzetkaart / inset map]

'T Fort Batticaloa.
The Fort of Batticaloa.

Schaalstok van 200 Rijnl:e Roeden = [ca. 1 : 5.720] [inzetkaart] 50 Rijnl:e Roeden = [ca. 1 : 1.400].
Scale-bar of *200 Rijnl:e Roeden* = [approximately 1 : 5,720] [inset map] *50 Rijnl:e Roeden* = [approximately 1 : 1,400].

1 kaart + 1 inzetkaart : ms op papier, gekleurd, 50,5 x 72 cm.
1 map + 1 inset map : ms on paper, coloured, 50.5 x 72 cm.

Oriëntatie: het noorden is rechtsboven.
Orientation: north is upper right.

De kaart op blad 376 boven uit het Nationaal Archief van Sri Lanka, vermoedelijk weer van of gemaakt voor Pieter Gijsbert Noodt tijdens diens werkzaamheid in Ceylon in 1721 (zie blad 134), toont '*'t Eijlandt Batticaloa*' (Puliyantivu) met zijn compagniesfort, bijgebouwen, dorpen, tuinen en rijstvelden nog geheel omringd door '*'s Cooninghs Landt*', zoals de situatie tot 1766 was. Op blad 377 boven is de overeenkomstige kaart uit de serie in de Collectie Bodel Nijenhuis in de Universiteitsbibliotheek Leiden gereproduceerd, die afgezien van de ontbrekende inzetkaart een getrouwe kopie is.

The map on sheet 376 above from the Sri Lanka National Archives, presumably again by or made for Pieter Gijsbert Noodt during his work in Ceylon in 1721 (see sheet 134), shows *'t Eijlandt Batticaloa* (Puliyantivu) with its Company fort, outbuildings, gardens and rice fields, still completely surrounded by *'s Cooninghs Landt* (the King's Territory), as the situation was up to 1766. The corresponding map from the series in the Bodel Nijenhuis Collection in the Library of Leiden University, which apart from the missing inset map is a faithful copy, has been reproduced on sheet 377 above.

blad 376 onder / sheet 376 below:

Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde, H 47 kaart/map 1.

Batticaloa den 4:en Julij Anno 1698. J:C:Toorzee, Ingenieur :
Batticaloa the 4th of July Anno 1698. J:C:Toorzee, Engineer :

't Fort Batticaloa.

The Fort of Batticaloa.

Schaalstok van 40 R: Roeden = [ca. 1 : 965].
Scale-bar of *40 R: Roeden* = [approximately 1 : 965].

1 kaart + 1 profiel : ms op papier, gekleurd, 32,5 x 44 cm.
1 map + 1 profile : ms on paper, coloured, 32.5 x 44 cm.

Oriëntatie: het noorden is rechtsboven.
Orientation: north is upper right.

(vervolg op pag. 377 / continued on p. 377)

Bijschriften: pag. 375 / Captions: p. 375

't Fort BATTICALOA

Museum Bodellianum
Port 47 no. 148

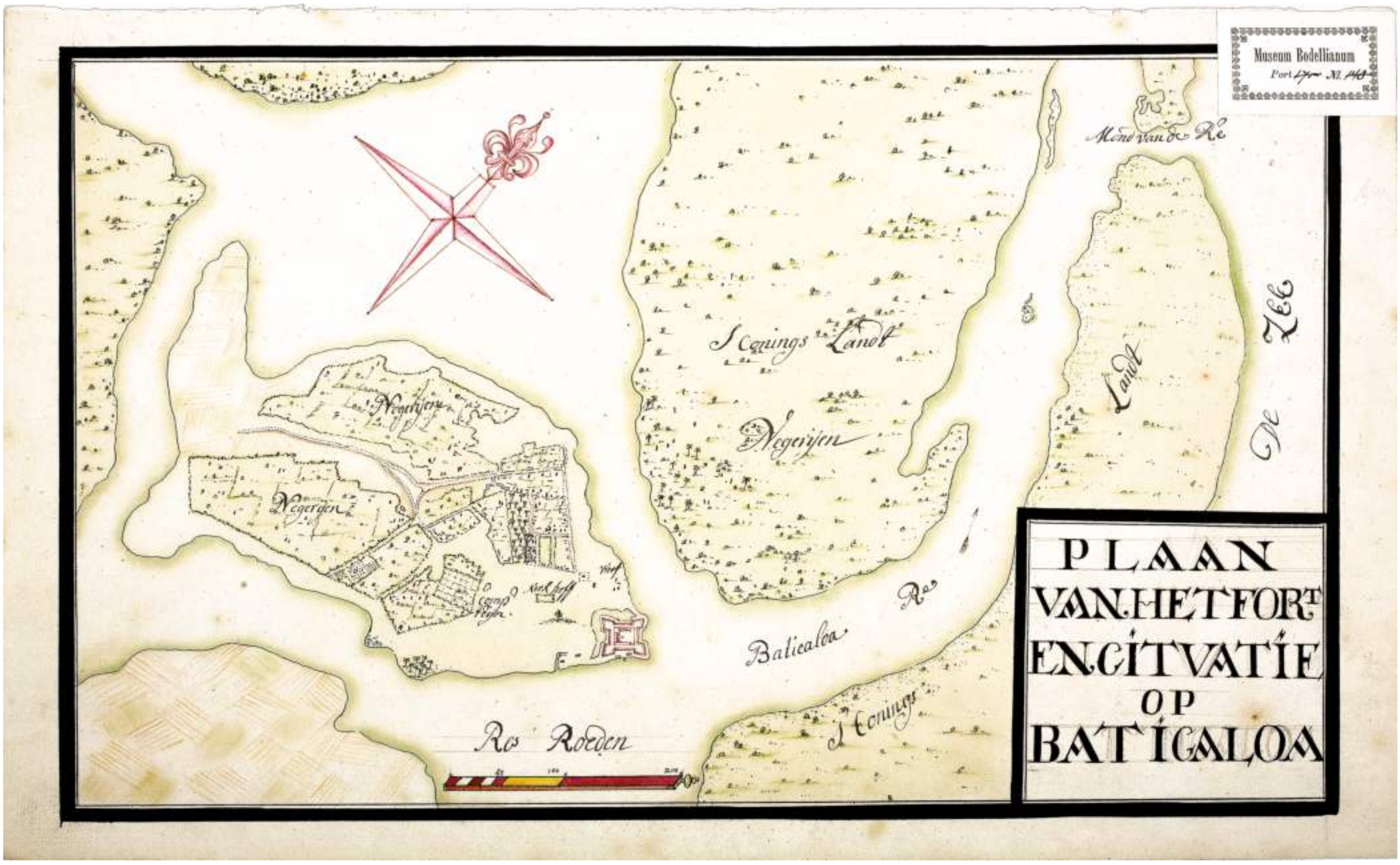

(vervolg van pag. 375 / continued from p. 375)

Verklaringen: [linksboven] een legenda bij de letters a t/m d en de nummers 1 t/m 25 :
Explanations: [upper left] a key to the letters a to d and the numbers 1 to 25 :

a. Punt Colombo.
b. Punt gale.
c. Amsterdam op sommige plaetsen gescheurt.
d. Haarlem op sommige plaetsen gescheurt.
1. Constapels wooning en Sieckenhuijs.
2. Vaandrigs d[itt]o.
3. Wooning voor 't opperhooft.
4. D[itt]o dat Present wert gebruijkt om Nelij te bergen.
5. Packhuijs om ijserwerk en andere Rommelingen te bergen.
5½. Kruijtkamer.
6. Meesters wooning.
7. Adsistenten D[itt]o.
8. Wapen kamer.
9. Packhuijs.
10. Corpsduguarde.
11. en 12. Twee packhuijsen waervan de platten vernieuwt moeten werden.
13. Kruijtkelder dog te nat en onbequaem.
All het gestippelde soo van binnen gordijnen keelmuuren als vertrecken is nog onbegonnen maer tusschen c. en d. is de binnen gordijn 8 voet hoog.
14. en 15. Geprojecteerde Packhuijsen.
16. D[itt]o wapen kamer.
17. D[itt] gevangen huijs.
18. D[itt]o kruijtkelder.
19. Zijn 4 geprojecteerde trappen.
20. Smids winkel.
21. Kuijpers d[itt]o.
22. Matriaalhuijs.
23. Twee combuijsen.
24. 'T Hooft van steen gemetseld.
25. Plaats om vaartuijgen op te haalen.
De schuijnte der borstweeringen zijn met gruijs van ijser steen in kalk overdeckt.

Uit de legenda bij Jan Christiaensz Toorzees plattegrond van het fort van Batticaloa, gereproduceerd uit het verslag van de inspectiereis door gouverneur Gerrit de Heere in 1698, blijkt dat aan twee van de vier bastions toen al scheuren waren ontstaan, een probleem dat als gevolg van de ontoereikende fundering in de slappe bodem van de lagune ook in de volgende decennia steeds weer de kop zou opsteken (zie de kaart en tekening op blad 380). Anderzijds was een deel van de geprojecteerde bebouwing binnen het fort, waaronder de binnenmuren van de vestingwal, in 1698 klaarblijkelijk nog altijd niet voltooid.

From the legend to Jan Christiaensz Toorzee's ground-plan of the fort at Batticaloa, reproduced from the report on the tour of inspection by Governor Gerrit de Heere in 1698, it shows that cracks had already appeared in two of the four bastions, a problem that would keep on raising its head in the coming decades as a result of the inadequate foundations in the soft bed of the lagoon (see the map and drawing on sheet 380). On the other hand, apparently part of the projected works within the fort, including the construction of the inner walls of the rampart, had in 1698 still not been finished.

blad 377 boven / sheet 377 above:

Universiteitsbibliotheek Leiden, Collectie Bodel Nijenhuis 002-11-055.

[Anoniem, ca. 1721] :

Plaan / van het fort / en cituatie / op / Baticaloa.

Plan / of the fort / and situation / at / Batticaloa.

Schaalstok van 200 Rl:e Roeden = [ca. 1 : 11.250].
Scale-bar of *200 Rl:e Roeden* = [approximately 1 : 11,250].

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 26 x 41,5 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 26 x 41.5 cm.

Oriëntatie: het noorden is rechtsboven.
Orientation: north is upper right.

blad 377 onder / sheet 377 below:

Nationaal Archief, 4.VELH 344 kaart/map 2.

[Christiaan Pieter Boomgart, 1720] :

Batticaloa / van de Noord-Zeijde aan te sien.

Batticaloa / as seen from the North.

Tekening met pen en penseel op papier, gekleurd,
38 x 53,5 cm.
Pen and brush drawing on paper, coloured, 38 x 53.5 cm.

Christiaan Pieter Boomgarts aanzicht van het fort van Batticaloa vanuit het noorden maakt deel uit van een serie van vijf kaarten en tekeningen van zijn hand uit de verslagen van de inspectiereizen door gouverneur Isaac Augustijn Rumpf, waarvan de overige zijn afgebeeld op de bladen 378 onder, 379 onder en 380. Daarvan hebben de kaart en tekening op blad 380 betrekking op de in 1719 opnieuw geconstateerde bouwvalligheid van de bastions Amsterdam en Haarlem, waarvoor Boomgart toen voorstellen voor verbeteringen deed. De plattegrond op blad 378 boven is niet van Boomgart maar van de landmeter Jan Stevensz en geeft de situatie weer in 1721, toen de herstelwerkzaamheden werden afgesloten. Van het hier getoonde aanzicht van Batticaloa uit het noorden bezit het Nationaal Archief een vrijwel identieke tweede versie in het kopieverslag onder inventarisnummer 1.11.01.01 600 (kaart 4).

Christiaan Pieter Boomgart's view of the fort of Batticaloa looking from the north is part of a series of five maps and drawings by him taken from the reports on the tours of inspection by Governor Isaac Augustijn Rumpf; the others are shown on sheets 378 below, 379 below and 380. The map and drawing on sheet 380 relate to the ruinous state of the Amsterdam and Haarlem bastions once more noted in 1719, regarding which Boomgart then made proposals for repair. The ground-plan on sheet 378 above is not by Boomgart but by the land surveyor Jan Stevensz and shows the situation in 1721, when repairs were completed. The Netherlands National Archives hold a virtually identical second version of the view of Batticaloa from the north shown here, in the duplicate report with number 1.11.01.01 600 (map 4).

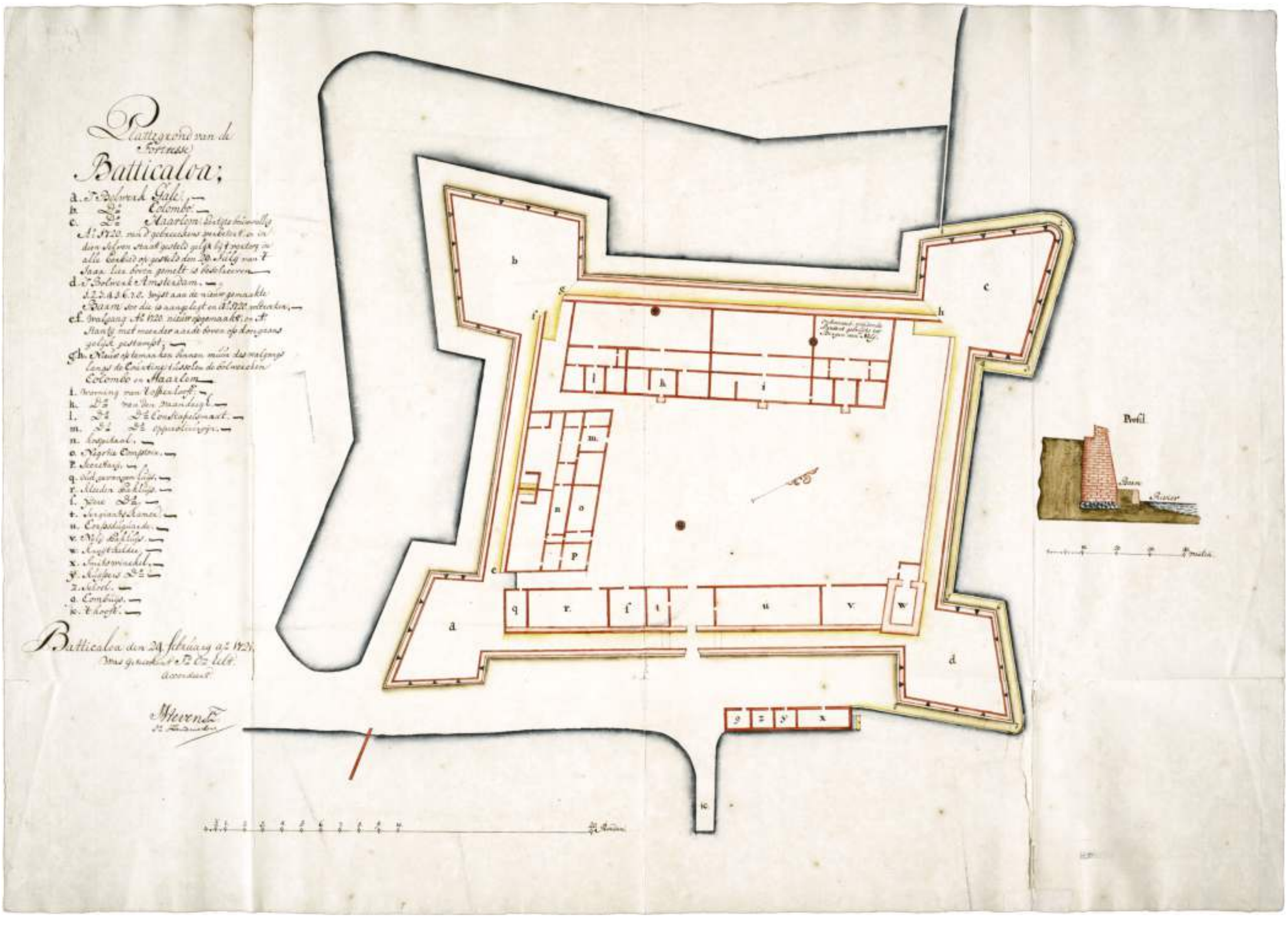
Plattegrond van de
Fortresse
Batticaloa;
a. 't Bolwerk Gale.
b. D:o Colombo.
c. D:o Haarlem, eertijts bouwvallig A:o 1720 van d'gebreeckens verbetert, en in dien selven staat gesteld gelijk bij 't vertoog in alle eerbied op gesteld den 20. Julij van 't Jaar hier boven gemelt is beschreeven.
d. 't Bolwerk Amsterdam, 1.2.3.4.5.6.7.8. wijst aan de nieuw gemaakte Barm soo die is aangelegt en A:o 1720 voltrocken.
e.f. Walgang A:o 1720 nieuw opgemaakt, en A:o Stantij met meerder aarde boven op doorgaans gelijk gestampt.
g.h. Nieuw op te maaken binnen muur des walgangs langs de Courtine tusschen de bolwercken Colombo en Haarlem.
i. Wooning van 't opperhooft.
k. D:o van den vaandrigh.
l. D:o D:o Constapelsmaat.
m. D:o D:o opperchirurgijn.
n. Hospitaal.
o. Negotie Comptoir.
p. Secretarij.
q. Oud gevangenhuijs.
r. Kleeden Pakhuijs.
s. IJsere D:o.
t. Sergiantskamer.
u. Corpsduguarde.
v. Nelij Pakhuijs.
w. Kruijtkelder.
x. Smitswinckel.
ij. Kuijpers D:o.
z. School.
9. Combuijs.
10. 't Hooft.
Batticaloa den 24 februarij a:o 1721.
Was geteeckent T:k O:n Helt.
Accordeert.
J:n Stevensz
Landmeeter
Profil.
Batticaloa den 24 februarij a:o 1721.
Was geteeckent T:k O:n Helt.
Accordeert.
J:n Stevensz
Landmeeter

blad 378 boven / sheet 378 above:

Nationaal Archief, 1.11.01.01 600 kaart/map no. 5.

Batticaloa den 24 februarij a:o 1721, was geteeckent T:k O:n Helt, Accordeert. J:n Stevensz, Landmeeter :
Batticaloa the 24th of February a:o 1721, signed as Correct T:k O:n Helt. J:n Stevensz, Land Surveyor :

Plattegrond van de / Fortresse / Batticaloa.

Ground-plan of the / Fort of / Batticaloa.

Schaalstok van 20 Roeden = [ca. 1 : 335].
Scale-bar of *20 Roeden* = [approximately 1 : 335].

1 kaart + 1 profiel : ms op papier, gekleurd, 54 x 75 cm.
1 map + 1 profile : ms on paper, coloured, 54 x 75 cm.

Oriëntatie: het noorden is rechtsboven.
Orientation: north is upper right.

Verklaringen: [links] een legenda bij de letters a t/m ij en de nummer 1 t/m 10 :
Explanations: [left] a key to the letters a to ij and the numbers 1 t/m 10 :

a. 't Bolwerk Gale.
b. D[itt]o Colombo.
c. D[itto] Haarlem, eertijts bouwvallig A:o 1720 van d'gebreeckens verbetert, en in dien selven staat gesteld gelijk bij 't vertoog in alle eerbied op gesteld den 20. Julij van 't Jaar hier boven gemelt is beschreeven.
d. 't Bolwerk Amsterdam, 1.2.3.4.5.6.7.8. wijst aan de nieuw gemaakte Barm soo die is aangelegt en A:o 1720 voltrocken.
e.f. Walgang A:o 1720 nieuw opgemaakt, enA:o Stantij met meerder aarde boven op doorgaans gelijk gestampt.
g.h. Nieuw op te maaken binnen muur des walgangs langs de Courtine tusschen de bolwercken Colombo en Haarlem.
i. Wooning van 't opperhooft.
k. D[itt]o van den vaandrigh.
l. D[itto] D[itt]o Constapelsmaat.
m. D[itt]o D[itt]o opperchirurgijn.
n. Hospitaal.
o. Negotie Comptoir.
p. Secretarij.
q. Oud gevangenhuijs.
r. Kleeden Pakhuijs.
s. IJsere D[itt]o.
t. Sergiantskamer.
u. Corpsduguarde.
v. Nelij Pakhuijs.
w. Kruijtkelder.
x. Smitswinckel.
ij. Kuijpers D[itt]o.
z. School.
9. Combuijs.
10. 't Hooft.

De plattegrond van het fort van Batticaloa door Jan Stevensz uit 1721, geaccordeerd door Tatik Oliviersz Helt, behoort bij de eindrapportage door de laatstgenoemde over de herstelwerkzaamheden aan de gescheurde bastions Haarlem en Amsterdam in het verslag van de inspectiereizen van gouverneur Isaac Augustijn Rumpf. Een tweede versie van deze kaart, eveneens van Stevensz maar zonder de akkoordverklaring van Helt, bevindt zich in het Nationaal Archief in het kopieverslag met inventarisnummer 4.VELH 344 (kaart 3).

The ground-plan of the fort at Batticaloa by Jan Stevensz from 1721, signed off by Tatik Oliviersz Helt, belongs with the final report by the latter regarding the repair work on the cracked Haarlem and Amsterdam bastions in the report on the tours of inspection by Governor Isaac Augustijn Rumpf. A second version of this map, likewise by Stevensz but without Helt's acknowledgement as correct, is to be found in the Netherlands National Archives in the duplicate report with number 4.VELH 344 (map 3).

Bijschriften: pag. 381 / Captions: p. 381

blad 378 onder / sheet 378 below:

Nationaal Archief, 1.11.01.01 600 kaart/map no. 6.

[Christiaan Pieter Boomgart, 1720] :

Lijfteeckeningh van / Batticaloa.

Elevation plan of / Batticaloa.

Schaal: niet aangegeven.
Scale: not indicated.

1 kaart met aanzicht in vogelvlucht : ms op papier, gekleurd, 37 x 48 cm.
1 map with a bird's-eye view : ms on paper, coloured, 37 x 48 cm.

Oriëntatie: het noorden is rechtsboven.
Orientation: north is upper right.

Twee nagenoeg identieke versies van deze 'Lijfteeckening' van het fort van Batticaloa door Christiaan Pieter Boomgart bevinden zich in het Nationaal Archief in de kopieverslagen onder de inventarisnummers 1.04.02 1921 (kaart 2) en 4.VELH 344 (kaart 4).

Two practically identical versions of this *Lijfteeckening* (elevation plan) of the fort of Batticaloa by Christiaan Pieter Boomgart are held in the Netherlands National Archives in the duplicate reports with numbers 1.04.02 1921 (map 2) and 4.VELH 344 (map 4).

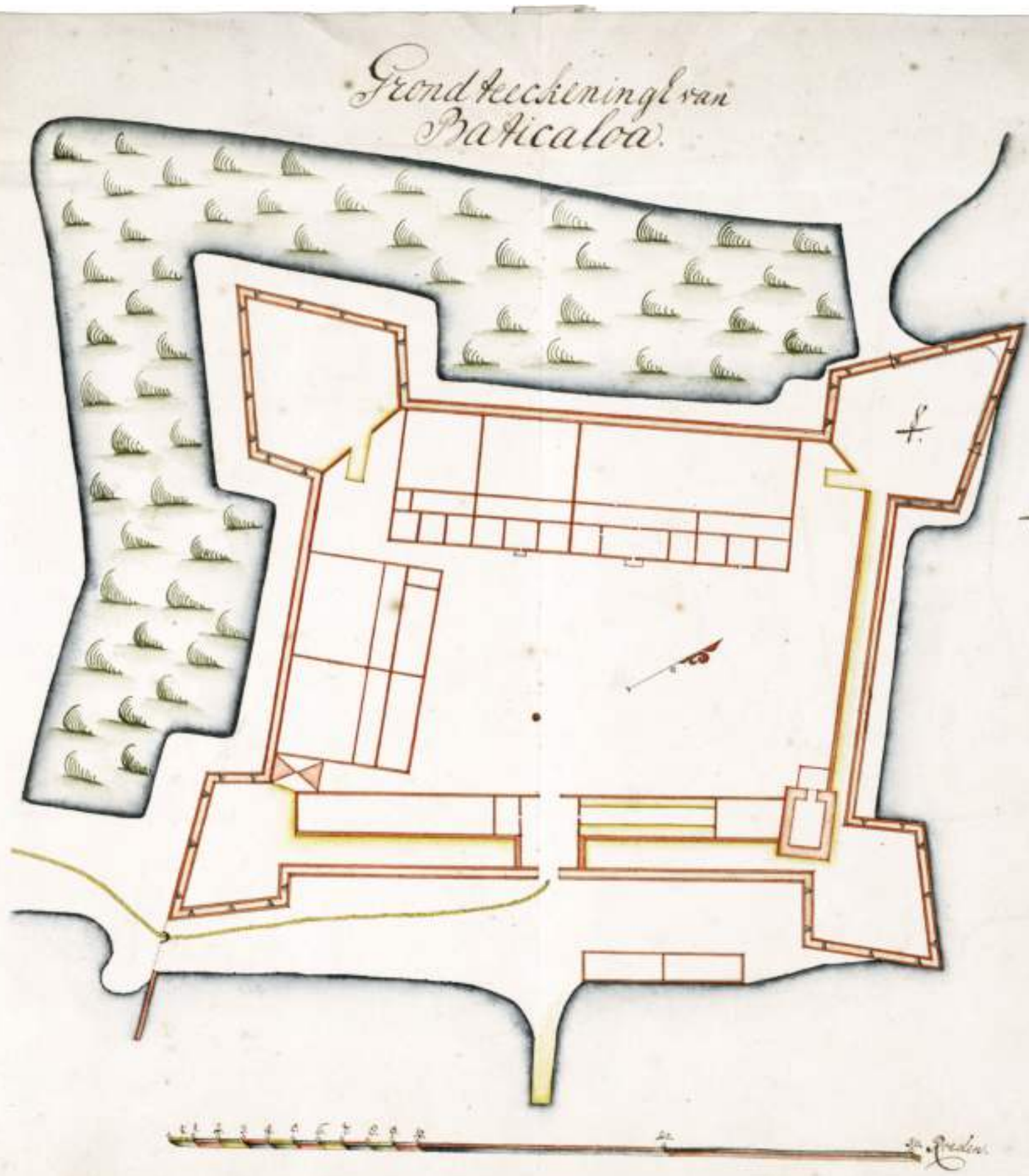
Grondteeckeninge van
Batticaloa.
f. Als vergallene Bolwerk Haarlem. De Rippen Stroken aan beyde
't selve moet weg gebroken worden. Het
Circul duyt wijst hedanigh de muck moet
verstelt worden. Inde Aantteeckening
aan't selve Bolwerk van de gebroken
loock stroken de Rippen aan de groote schui
ingh van boven tot beneden.—
Boonzaet.
Rivier

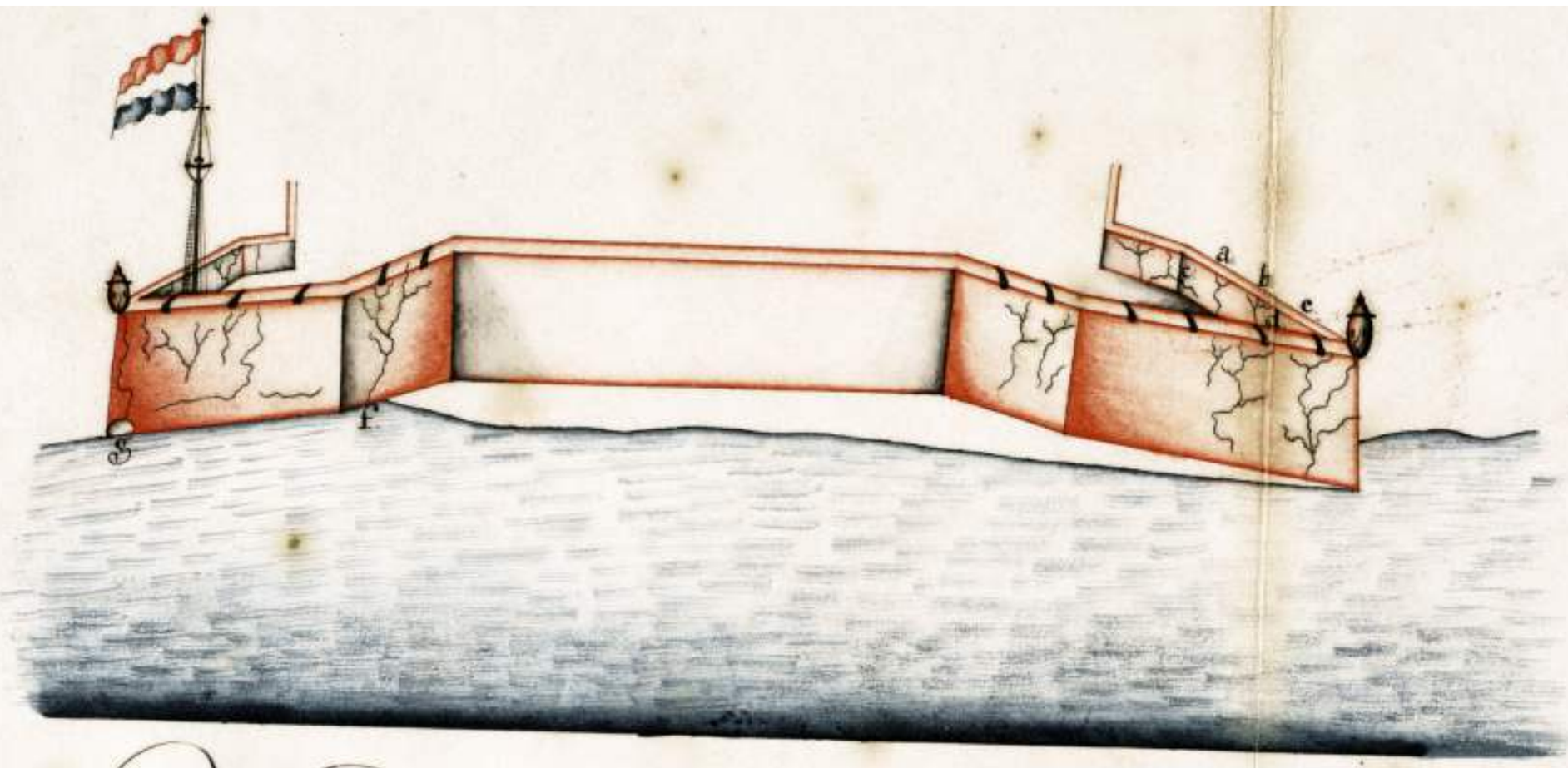

Afteekening van de Bolwercken Haarlem en Amsterdam,

Mitsgaders de NO: Gordijn. Dienenende om de Schuiten in gemelte bolwercken te verthonen

't Bolwerck Amsterdam is in de NW: flanck ten lengte van 33. voeten van de Schouder hoek af boven 't fondament tot aan de Kruijn van de borstweeringh geschaart, als te sien by Lett.e E. en inde NO. face ontrent 30. voeten van de Bolwercks-hoek af dieverse Schuiten die almede met toe metselen goet temaken zijn, Excepte een lolte onder in 't fondament alwaar de hoeksteen uytgeweken is, in welkers plaats andere dienen ingevoegd en een baem voor de Selve gelegt teworden tot bevrijding van het Reviexwater als te sien by Lett.e g.

De Punt Haarlem in de NW.te face beginnende van de Schouder hoek ten distantie van 16. voeten een Schuiten op en neder tot de Kruijn van de borstweering, Item noch een wyder ten lengte van 24 voeten met een Schijde andere Kleenderen Schuiten, die alle met het afwijken van 't fondament in de Revier verroosaakt, breeder te sien by boven staande Aparte verthooninge van de twee voornaamste bolwercken met Lett.e a.b.c.d.e. die voor een gedeelte van 't Schilder Kruijs af tot ontrent het midden van de face noodsaakelijk dient afgebroken en de nieuwe opgelaald te worden.

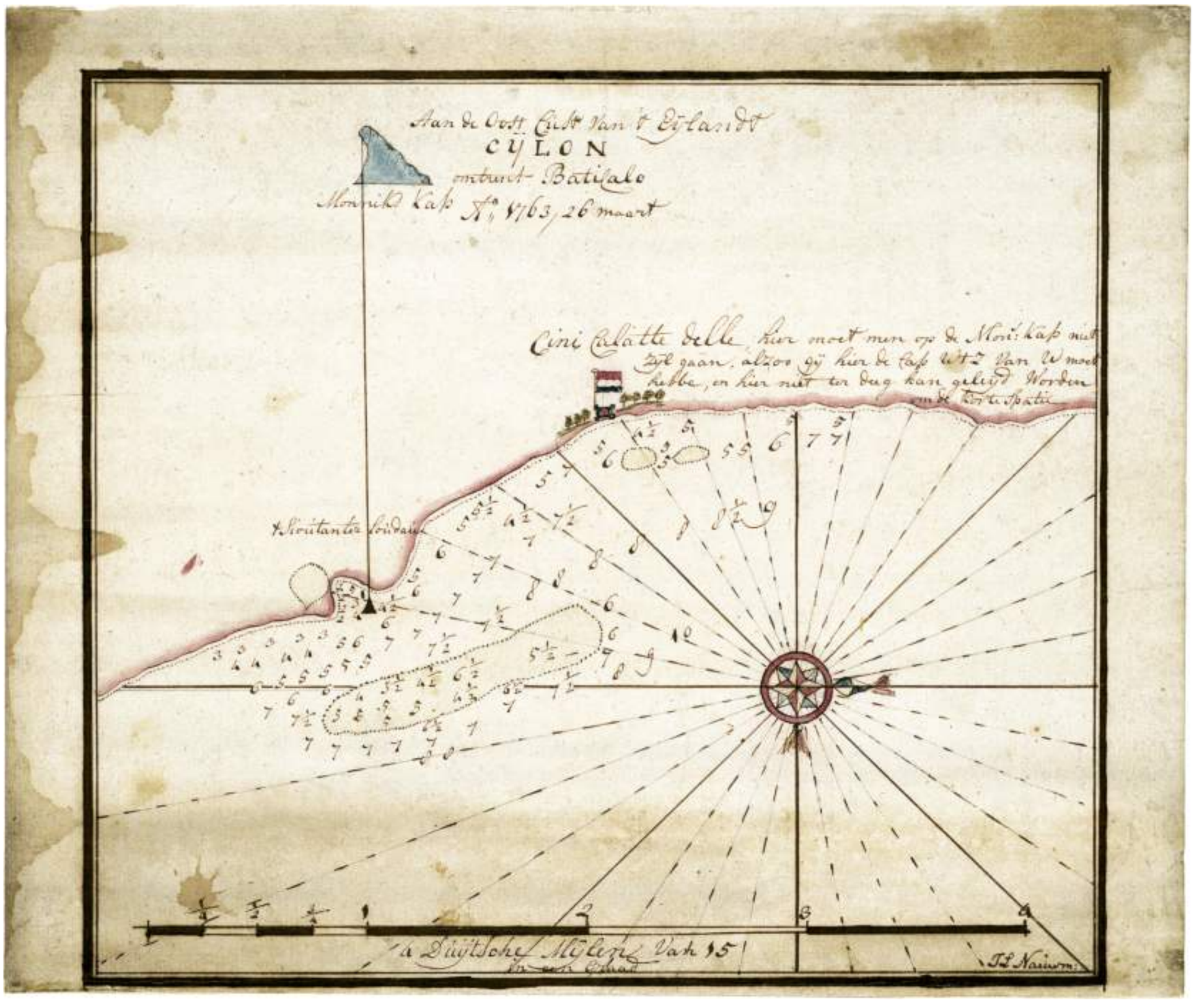
Aan de Oost Cust Van 't Eijlandt
CEYLON
omtrent Batticalo
Monnikk Kap Ao 1763, 26 maart
Cini Calatte delle, hier moet men op de Monnikkap niet
Zee gaan, alzoo gy hier de Kap Wtz Van W moet
hebbe, en hier niet ter dag kan gelijnd Worden
mde Kortespatie
Schoutanten soldaat
a Duijtsche Mijlen Van 15
Ch Nauwm:

blad 379 boven / sheet 379 above:

Nationaal Archief, 4.VELH 619.24.

[Johannes Vingboons, ca./c. 1665] :

Batacalo.

Batticaloa.

Aquarel op papier, 41,5 x 49,5 cm.
Water-colour on paper, 41.5 x 49.5 cm.

Johannes Vingboons bekende aanzicht van Batticaloa vanuit zee, dat in 1726 nog werd gebruikt door François Valentijn als illustratie in zijn *Oud en Nieuw Oost-Indiën*, geeft de situatie weer in de eerste jaren na de Nederlandse verovering in 1638. Het afgebeelde fort is dan ook nog het Portugese uit 1628, dat na de teruggave van de plaats aan koning Rajasingha II in 1643 op diens last werd afgebroken. Een tweede versie van deze tekening is in het bezit van de Biblioteca Medicea Laurenziana te Florence, onder inventarisnummer Carte di Castello 54.

Johannes Vingboon's well known view of Batticaloa from the sea, which in 1726 was still being used by François Valentijn as an illustration in his *Oud en Nieuw Oost-Indiën*, shows the situation in the first years after it was captured by the Dutch in 1638. The fort depicted is still the Portuguese one from 1628, which in 1643 was demolished on his orders when the place was handed over to King Rajasingha II. A second version of this drawing in held by the *Biblioteca Medicea Laurenziana* in Florence, with the number Carte di Castello 54.

blad 379 onder / sheet 379 below:

Nationaal Archief, 1.11.01.01 600 kaart/map 8.

[Christiaan Pieter Boomgart, 1720] :

Standteeckeningh / van het fortje / Batticaloa / van de Westzijde.

Elevation drawing / of the fort of / Batticaloa / from the West.

Tekening met pen en penseel op papier, gekleurd,
27,5 x 75 cm.
Pen and brush drawing on paper, coloured, 27.5 x 75 cm.

Twee identieke versies van Boomgarts aanzicht van Batticaloa vanuit het westen bevinden zich in het Nationaal Archief in de kopieverslagen onder de inventarisnummers 4.VELH 344 (kaart 7) en 1.04.02 1921 (kaart 6).

Two identical versions of Boomgart's view of Batticaloa looking from the west are located in the Netherlands National Archives in the duplicate reports with the numbers 4.VELH 344 (map 7) and 1.04.02 1921 (map 6).

blad 380 boven / sheet 380 above:

Nationaal Archief, 1.04.02 1921 kaart/map 1.

C.P. Boomgart, [1719] :

Grondteeckeningh van / Baticaloa.

Ground-plan of / Batticaloa.

Schaalstok van 30 Roeden = [ca. 1 : 495].
Scale-bar of *30 Roeden* = [approximately 1 : 495].

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 37,5 x 55 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 37.5 x 55 cm.

Oriëntatie: het noorden is rechtsboven.
Orientation: north is upper right.

Verklaringen: [rechtsmidden] een beschrijving bij een kaartsymbool :
Explanations: [centre right] a description to a cartographic symbol :

[...] Het vervallene Bolwerk Haarlem. De stippen thoonen aan hoeverre 't selve moet weg gebrooken werden, het Circul stuk weijst hoedanigh de werk moet hersteld werden. In de Stantteeckeking aan 't selve Bolwerk aan de gestreekene hoek thoonen de stippen aan de groote scheuringh van boven tot beneden.

De plattegrond en de tekening van Christiaan Pieter Boomgart op blad 380 behoren bij een rapport dat hij in juli 1719 naar aanleiding van de inspectie van het fort van Batticaloa opstelde over de geconstateerde scheuren in de bastions Amsterdam en Haarlem, met daarbij zijn voorstellen voor reparatie. Tezamen met de voortgangsrapportage van Tatik Oliviersz Helt uit juli 1720 en diens eindrapport van februari 1721 (zie de kaart op blad 378 boven) werd dit integraal opgenomen in het laatste deelverslag van de inspectiereizen van gouverneur Isaac Augustijn Rumpf, dat in 1721 werd afgesloten. De hier getoonde plattegrond met aanduiding van de schade aan het bastion Haarlem komt maar in één der kopieën daarvan voor; van de tekening op blad 380 onder, waarin beide bolwerken aan de orde komen, bevindt zich in het Nationaal Archief nog een tweede versie in het kopieverslag met inventarisnummer 1.11.01.01 600 (kaart 7).

The ground-plan and the drawing by Christiaan Pieter Boomgart on sheet 380 belong with a report that he compiled in July 1719 following the inspection of the fort of Batticaloa, relating to the cracks observed in the Amsterdam and Haarlem bastions, with his proposals for repairing them. Together with the progress report by Tatik Oliviersz Helt from July 1720 and his final report from February 1721 (see the map on sheet 378 above), this was included in its entirety in the last volume of the reports on Governor Isaac Augustijn Rumpf's tours of inspection, which was rounded off in 1721. The ground-plan shown here with an indication of the damage to the Haarlem bastion occurs in only one of the copies. A second version of the drawing on sheet 380 below, in which both bulwarks are dealt with, is to be found in the Netherlands National Archives in the duplicate report with the number 1.11.01.01 600 (map 7).

blad 380 onder / sheet 380 below:

Nationaal Archief, 4.VELH 344 kaart/map 6.

[Christiaan Pieter Boomgart, 1719] :

Aftijkening van de Bolwerken Haarlem en Amsterdam, / mitsgaders de NO: Gordijn, dienende om de scheuren in gemelte bolwerken te verthonen.

Depiction of the Bulwarks of Haarlem and Amsterdam, / including the NE: Curtain Wall, serving to show the cracks in the bulwarks mentioned.

Tekening met pen en penseel op papier, gekleurd, 43 x 38 cm (uitsnede).
Pen and brush drawing on paper, coloured, 43 x 38 cm (section).

Verklaringen: [onder] een beschrijving :
Explanations: [below] a description :

'T Bolwerk Amsterdam is in de NW: flank ter lengte van 13. voeten van de schouder hoek af boven 't fondament tot aan de kruijn van de borstweeringh gescheurt, als te sien bij Lett:a f. en in de NO: face ontrent 30. voeten van de bolwerks-hoek af diverse scheuren, die almede met toemetselen goet te maken zijn, Excepto een holte onder in 't fondament alwaar de hoeksteen uijtgeweken is, in welkers plaats andere dienen ingevoegd en een barm voor de selve gelegt te werden tot bevrijding van het Revierwater als te sien bij Lett:a g.
De Punt Haarlem in de NW:ke face beginnende van de schouderhoek ter distantie van 16. voeten een scheur op en neder tot de kruijn van de borstweering, Item nog een wijder ter lengte van 24. voetenmet verschijde aan deze kleender scheuren, die alle met het afwijken van 't fondament in de Revier veroorsaakt, breeder te sien bij boven staande aparte verthooninge van de twee voornaamste bolwercken met L:ras a.b.c.d.e. die voor een gedeelte van 't schilderhuijs af tot ontrent het midden van de face noodsaakelijk diend afgebrooken en de novo opgehaald te werden.

blad / sheet 381:

Antiquariaat A. Asher & Co. B.V., IJmuiden.

A:o 1763, 26 maart, J.Z. Nauwm: :
A:o 1763, the 26th of March, J.Z. Nauwm: :

Aan de Oost Cust van het Eijlandt / Cijlon / omtrent Baticalo.

On the East Coast of the Island of / Ceylon / near Batticaloa.

Schaalstok van 4 Duijtsche Mijlen van 15 in een Graad = [ca. 1 : 128.800].
Scale-bar of *4 Duijtsche Mijlen van 15 in een Graad* = [approximately 1 : 128,800].

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 28 x 31 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 28 x 31 cm.

Oriëntatie: het noorden is rechts.
Orientation: north is right.

Periyakallar. Dit kaartje van schipper Jan Zacharias Nauwman van het compagniesschip *Oosterbeek* (zie blad 76 onder), volgens de annotatie getekend op 26 maart 1763, toont het gedeelte van de oostkust van Ceylon nabij de schans 'Cini Calatte Delle', ongeveer 25 kilometer zuidelijk van Batticaloa bij het tegenwoordige dorp Periyakallar. Naast de plattegrond in de atlas van Isaak de Graaf (Deel I: *Atlas Isaak de Graaf/Atlas Amsterdam*, I-230 III) en enkele overzichtskaarten is dit de enige nog bestaande manuscriptkaart van dit kustfortje en zijn directe omgeving uit de compagniestijd. Landinwaarts is de Monnikskap (Walimbe Hela, Friar's Hood) aangegeven, de alleenstaande, markant gevormde lage berg (658 meter) op ruim 30 kilometer ten zuidwesten van Batticaloa, die van oudsher dient als een der belangrijkste oriëntatiepunten voor zeevaarders langs de oostkust van Ceylon.

Periyakallar. According to the annotation written on 26 March 1763, this small chart by Master Jan Zacharias Nauwman of the Company's ship *Oosterbeek* (see sheet 76 below) shows the part of the east coast of Ceylon near the redoubt of *Cini Calatte Delle*, approximately 25 kilometres to the south of Batticaloa near the present village of Periyakallar. Apart from the ground-plan in the atlas of Isaak de Graaf (Volume I: *Atlas Isaak de Graaf/Atlas Amsterdam*, I-230 III) and a few general maps, this is the sole extant manuscript map of this small coastal fort and its immediate surroundings from the time of the Company. Further inland it shows the *Monnikskap* (Walimbe Hela, Friar's Hood), the isolated low mountain (658 metres) with its striking shape about 30 kilometres the south-west of Batticaloa, which of old has served as one of the most important landmarks for sailors on the east coast of Ceylon.